

Utila”

Diagnoza delimitacyjna obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji gminy Wyszaków

GMINA WYSZAKÓW

Zamawiający:

Gmina Wyszków

Aleja Róż 2

07-200 Wyszków

www.wyszkow.pl

GMINA WYSZKÓW

Wykonawca:

Utila sp. z o.o.

ul. Łotewska 17 lok. 01

03-918 Warszawa

www.utila.pl

Utila”

Wyszków, 2025

1. Wprowadzenie	4
2. Informacje ogólne	5
3. Metodologia wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	8
3.1. Jednostki analityczne	8
3.2. Dobór wskaźników do analizy	14
4. Analiza czynników i zjawisk kryzysowych w sferze społecznej	20
5. Analiza czynników i zjawisk kryzysowych w pozostałych sferach	30
5.1. Sfera gospodarcza	30
5.2. Sfera techniczna	37
5.3. Sfera przestrzenno-funkcjonalna	40
5.4. Sfera środowiskowa	46
6. Delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	51
6.1. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego	55
6.2. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji	58
7. Elementy graficzne	72

1. WPROWADZENIE

Proces rewitalizacji jest kompleksowym działaniem mającym na celu wyprowadzenie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez zintegrowane działania na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni oraz gospodarki. Obejmuje on zarówno rozwiązywanie problemów społecznych, jak i działania zmierzające do poprawy jakości środowiska, funkcjonowania przestrzeni publicznych, stanu technicznego infrastruktury oraz aktywizacji lokalnej gospodarki. Kluczowym etapem prowadzenia rewitalizacji jest przeprowadzenie rzetelnej diagnozy stanu gminy, która pozwala na delimitację obszarów wymagających wsparcia – tj. obszarów zdegradowanych – oraz wyznaczenie w ich obrębie obszaru rewitalizacji.

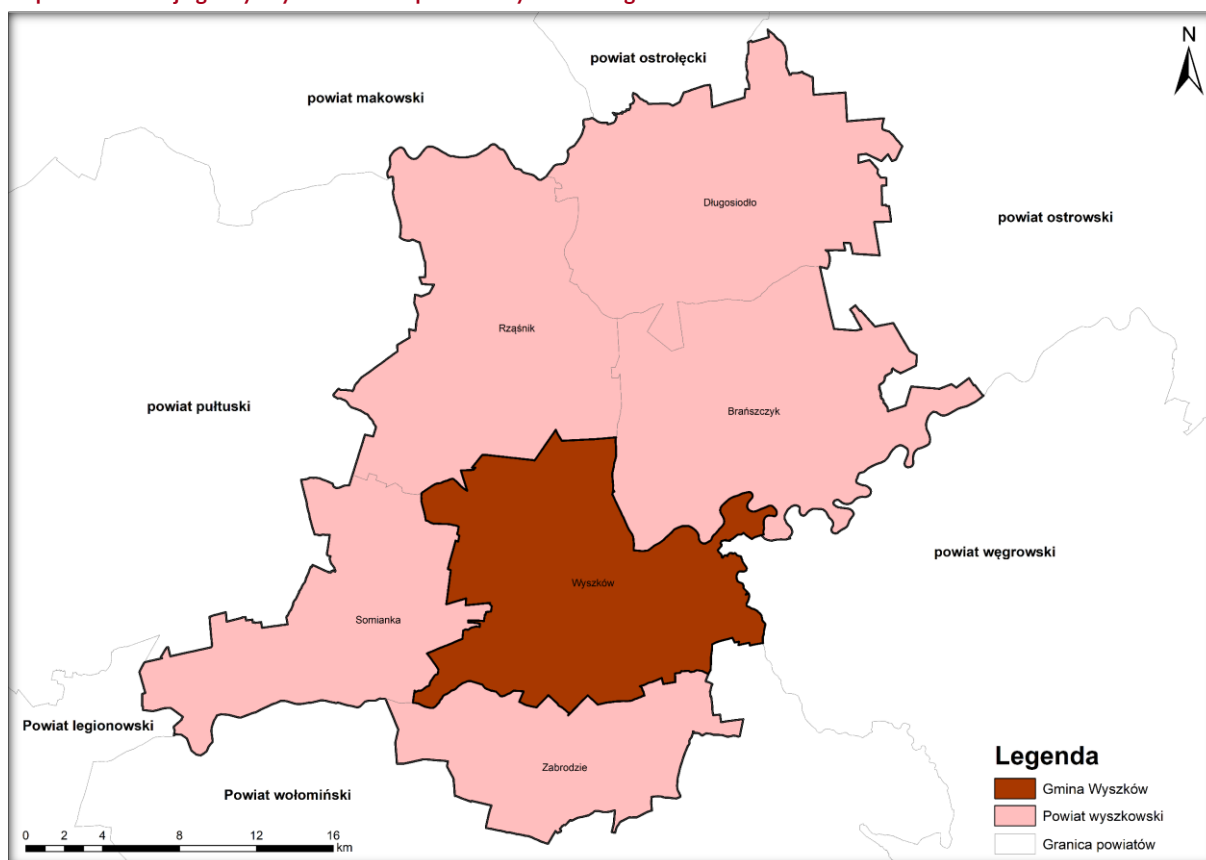
Niniejszy dokument stanowi diagnozę delimitacyjną Gminy Wyszaków, której celem jest identyfikacja obszarów charakteryzujących się kumulacją negatywnych zjawisk społecznych, a także gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych. W ramach opracowania dokonano analizy dostępnych danych statystycznych oraz dokumentów planistycznych, w celu zdiagnozowania terytorialnego rozmieszczenia problemów oraz określenia ich natężenia i współwystępowania. Diagnoza ta umożliwi wskazanie konkretnych części gminy, które wymagają priorytetowej interwencji w ramach działań rewitalizacyjnych.

Wyniki przeprowadzonej analizy posłużą jako podstawa do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, co umożliwi efektywne planowanie i wdrażanie zintegrowanych działań naprawczych w gminie Wyszaków, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. W dalszej perspektywie dokument ten stanowi fundament dla opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji, który pozwoli na realizację spójnej polityki rozwoju lokalnego, ukierunkowanej na poprawę jakości życia mieszkańców oraz racjonalne zagospodarowanie przestrzeni.

2. INFORMACJE OGÓLNE

Gmina Wyszków stanowi jednostkę samorządu terytorialnego o charakterze miejsko-wiejskim, obejmującą zarówno miasto Wyszków – będące siedzibą gminy i powiatu wyszkowskiego – jak i otaczające je obszary wiejskie, zorganizowane w formie sołectw. Oprócz Wyszkowa w skład powiatu wchodzi również gminy Brańszczyk, Długosiodło, Somianka, Rzątnik oraz Zabrodzie. Lokalizację gminy na tle powiatu wyszkowskiego przedstawia poniższa mapa 1. Dogodne położenie względem głównych szlaków transportowych oraz bliskość aglomeracji warszawskiej (ok. 50 km od stolicy) stanowią istotne atuty lokalizacyjne. Przez teren gminy przebiega droga ekspresowa S8, stanowiąca fragment transeuropejskiego korytarza transportowego, łącząca Warszawę z Białymstokiem i dalej z krajami bałtyckimi. Równolegle biegnie linia kolejowa E75 (Rail Baltica), będąca częścią międzynarodowego szlaku kolejowego.

Mapa 1. Lokalizacja gminy Wyszków na tle powiatu wyszkowskiego

Źródło: opracowanie własne

Gminę Wyszków w 2024 roku zamieszkiwało 38 866 osób, z czego 25 888 mieszkańców zamieszkiwało obszar miejski (66,61% ogólnej liczby mieszkańców gminy). Pod względem funkcjonalno-przestrzennym gmina charakteryzuje się wyraźnym podziałem na część miejską i wiejską. Gmina składa się z 12 następujących osiedli: osiedle nr 1, osiedle nr 3, osiedle nr 4, osiedle nr 5, osiedle nr 6, osiedle nr 7, osiedle nr 8 (dalej podzielone na osiedle nr 8 i 8a, ze względu na zróżnicowaną strukturę morfologiczną), osiedle nr 9, osiedle nr 11, osiedle nr 12, osiedle Rybienko Leśne-Latoszek, osiedle Zapole; oraz 27 sołectw: Deskurów, Drogoszewo, Fidest, Gulczewo, Kamieńczyk, Kręgi Nowe, Leszczydół-Działki, Leszczydół-Nowiny, Leszczydół-Podwielątki, Leszczydół-Pustki, Leszczydół Stary, Lucynów, Lucynów Duży, Łosinno, Natalin, Olszanka, Puste Łąki, Rybienko Nowe, Rybienko Stare, Rybno, Sitno, Skuszew, Ślubów, Świniotop, Tulewo, Tulewo Górne, Tumanek.

Pomimo korzystnego położenia i rozwojowych trendów w skali całej gminy, w jej strukturze przestrzennej występują również obszary dotknięte wieloaspektowymi problemami społecznymi, technicznymi i środowiskowymi. Część osiedli miejskich oraz wybranych sołectw cechuje się m.in. ograniczonym dostępem do infrastruktury komunalnej, niską jakością przestrzeni publicznych, występowaniem zjawisk wykluczenia społecznego oraz postępującą dekapitalizacją zasobu mieszkaniowego. Diagnoza tych obszarów oraz ich identyfikacja jako potencjalnie zdegradowanych stanowi kluczowy etap procesu rewitalizacji w Gminie Wyszków.

3. METODOLOGIA WYZNACZENIA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI

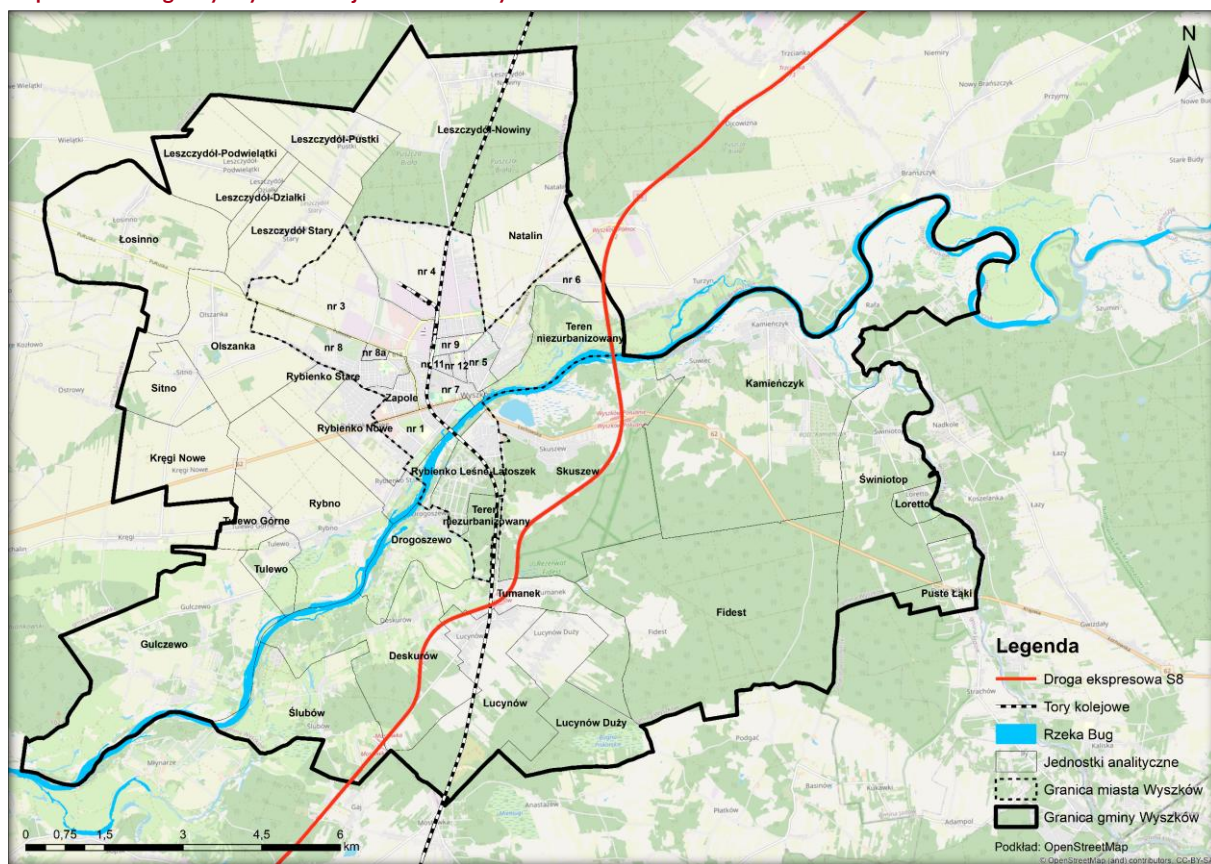
3.1. JEDNOSTKI ANALITYCZNE

Analiza została przeprowadzona w pełnym ujęciu terytorialnym gminy – obejmującym zarówno tereny miejskie, jak i wiejskie – z zastosowaniem podziału na istniejące jednostki pomocnicze: sołectwa w części wiejskiej oraz osiedla miejskie w granicach administracyjnych miasta Wyszków. Taki sposób agregacji danych umożliwił przeprowadzenie porównywalnej analizy pomiędzy obszarami zróżnicowanymi zarówno pod względem struktury zabudowy, jak i charakteru społeczno-gospodarczego.

Zastosowany podział uwzględnia istniejące, formalnie wyodrębnione jednostki pomocnicze, których status został uregulowany odrębnymi statutami i które funkcjonują na podstawie uchwał Rady Miejskiej, podejmowanych po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami. Jednostki te tworzone są z inicjatywy samych mieszkańców bądź rady, a ich kształt odpowiada historycznie i społecznie ugruntowanemu układowi osadniczemu, co czyni je naturalnymi i akceptowalnymi ramami dla dalszych analiz.

W przypadku obszarów wiejskich w analizie uwzględniono przede wszystkim tereny zamieszkałe i użytkowane. Z tego względu wyłączono z analizy jednostki pozbawione funkcji mieszkalnej m.in. Loretto, którego obszar zajmowany jest wyłącznie przez klasztor i nie stanowi przestrzeni zamieszkałej w tradycyjnym ujęciu. Uwzględnienie jedynie zamieszkałych części gminy pozwala na trafniejsze uchwycenie zróżnicowania warunków życia i dostępności usług publicznych. Podział gminy na jednostki analityczne przedstawia poniższa mapa 3.

Mapa 3. Podział gminy Wyszków na jednostki analityczne

Źródło: opracowanie własne na podkładzie OpenStreetMap

Struktura przestrzenno-funkcjonalna badanego obszaru została opracowana na podstawie bazy danych obiektów topograficznych BDOT10k. Wykaz ulic i miejscowości we wszystkich jednostkach analitycznych na terenie gminy przedstawia tabela 1, natomiast dane dotyczące powierzchni i liczby ludności zostały przedstawione w tabeli 2.

Osiedle nr 1 zajmuje powierzchnię 1,14 km² i jest zabudowane jedynie częściowo, co wynika z jego lokalizacji w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki Bug, ograniczającej możliwości rozwoju przestrzennego. Liczba mieszkańców wynosi 2 248 osób, co odpowiada średniemu poziomowi zaludnienia w obrębie analizowanego obszaru miejskiego. Głównie występuje tam zabudowa jednorodzinna, wielorodzinna i domki letniskowe, ale także kilka zespołów zabudowy historycznej. Na obszarze osiedla 1 znajduje się stosunkowo duży zasób lokali komunalnych w gminie. Na jego terenie występuje jedno przedszkole oraz 4 obiekty typu plac zabaw. W jego centralnej części znajduje się Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej. Przy ul. Kościuszki znajduje się natomiast świetlica środowiskowa „Słoneczna”, a przy ul. KEN zlokalizowany jest Środowiskowy Dom Samopomocy „SOTERIA”

Osiedle nr 3 jest największym osiedlem w mieście Wyszaków i zajmujące 4,01 km². W zdecydowanej większości (szczególnie na obszarze położonym po jego północno-zachodniej stronie) pokryty jest uprawami na gruntach ornych, przeplatany lasem iglastym oraz sadami. Wynika z tego jego stosunkowo niska liczba ludności, wynosząca 687 osób. Część obszaru położona bliżej centrum miasta jest w zdecydowanie większym stopniu pokryta zabudową mieszkaniową. W centralnej części osiedla występują także przestrzenie przemysłowo-składowe. Na obszarze osiedla występuje jedno przedszkole oraz kilka niewielkich placów zabaw.

Osiedle nr 4, stanowiące drugą co do wielkości jednostkę terytorialną w mieście Wyszaków o powierzchni 3,85 km², charakteryzuje się zrównoważonym udziałem zabudowy mieszkaniowej i terenów rolnych. Zabudowa mieszkaniowa koncentruje się głównie we wschodniej części osiedla, natomiast obszary rolnicze dominują po stronie zachodniej. Przestrzeń ta uzupełniona jest przez sady, fragmenty lasu iglastego oraz infrastrukturę szpitalną. Pomimo relatywnie dużej powierzchni jednostki, liczba mieszkańców wynosi 1 948 osoby, co stanowi wartość zbliżoną do średniego poziomu zaludnienia w analizowanym obszarze.

Osiedle nr 5, należące do mniejszych jednostek analitycznych miasta Wyszaków, zajmuje powierzchnię 0,49 km². Dominującą formą zagospodarowania terenu jest zabudowa mieszkaniowa, co znajduje odzwierciedlenie w liczbie ludności wynoszącej 1 333 osoby. Niewielki procent powierzchni zajmują grunty orne. Na terenie osiedla położone są dwa place zabaw.

Osiedle nr 6 o powierzchni 1,75 km² charakteryzuje się przewagą zabudowy mieszkaniowej, uzupełnionej terenami rolnymi oraz fragmentami lasu iglastego. W strukturze przestrzennej osiedla występują także niewielkie obszary sadów, place zabaw oraz pojedynczy teren o funkcji przemysłowo-składowej. Południową granicę jednostki stanowi obszar nieurbanizowany, zdominowany przez lasy iglaste i grunty uprawne. Liczba mieszkańców osiedla wynosi 1 934 osoby, co wskazuje na umiarkowany poziom zaludnienia względem jego powierzchni.

Osiedle nr 7 o powierzchni 0,49 km², charakteryzuje się przewagą zabudowy mieszkaniowej, uzupełnionej terenami upraw rolnych. Na jego obszarze znajdują się liczne place zabaw oraz

przedszkole, co podkreśla mieszkaniowo-rekreacyjny charakter jednostki. Tereny przemysłowo-składowe, fragmenty lasu iglastego oraz sad zajmują niewielką część osiedla i mają marginalny udział w jego strukturze przestrzennej. Osiedle cechuje się najwyższą liczbą ludności spośród wszystkich analizowanych jednostek – 3 099 osób, co związane jest z jego centralnym położeniem w obrębie miasta. Do najważniejszych potencjałów osiedla należą: Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna z siedzibą przy ul. Generała Józefa Sowińskiego 80 oraz stadion miejski.

Osiedle nr 8 zostało podzielone na dwa podobszary – osiedle 8 oraz osiedle 8a – w związku ze zróżnicowaną strukturą morfologiczną tkanki miejskiej. Obszar 8a, o powierzchni 0,12 km², jest w całości pokryty zwartą zabudową mieszkaniową wielorodzinną, z uzupełniającą infrastrukturą rekreacyjną w postaci licznych placów zabaw. Liczba mieszkańców wynosi 1 917 osób. Obszar 8, zdecydowanie większy pod względem powierzchni (1,84 km²), charakteryzuje się mniej intensywną zabudową. Od strony centrum miasta dominuje zabudowa mieszkaniowa zlokalizowana w sąsiedztwie placów zabaw i przedszkola, natomiast w części zachodniej występuje zabudowa rozproszona, a istotną rolę w strukturze przestrzennej odgrywają grunty orne, lasy iglaste oraz sad. Obszar ten zamieszkuje 3 245 osób, co stanowi najwyższy wynik spośród wszystkich jednostek analitycznych na terenie miasta. Najważniejszym obiektem użyteczności publicznej zlokalizowanym na terenie osiedla 8 jest Wyszkowski Ośrodek Sportu i Rekreacji, w skład którego wchodzi nowoczesne obiekty sportowe oraz basen.

Osiedle nr 9 o powierzchni 0,28 km² charakteryzuje się intensywną zabudową mieszkalną, pokrywającą większość terenu. Na obszarze znajdują się także przedszkola oraz place zabaw. Pomimo niewielkiego obszaru liczba ludności wynosi 2 035 osób.

Osiedle nr 11 jest najmniejszą jednostką analityczną o powierzchni 0,12 km² i liczbie ludności 1 788 osób. Dominuje tam zabudowa wielorodzinną oraz niewielkie place zabaw oraz tereny leśne.

Osiedle nr 12 jest zbliżone wielkością i strukturą do osiedla 11. Jego powierzchnia wynosi 0,15 km² a liczba ludności 2 226 osób. Dominuje zabudowa mieszkaniowa, uzupełniona o place zabaw. Na terenie osiedla 12 znajduje się także przedszkole. Kluczowymi instytucjami zlokalizowanymi na terenie osiedla jest Wyszkowski Ośrodek Kultury „Hutnik” oraz Centrum Usług Wspólnych.

Osiedle Rybienko Leśne-Latoszek zajmuje stosunkowo duży obszar - 2,18 km², przez co plasuje się na drugim miejscu pod kątem powierzchni w Wyszkanie. Jego liczba ludności wynosi 1 543 osób. Teren znajduje się pomiędzy rzeką Bug na północy a obszarem nieurbanizowanym na południu, co czyni go jedynym osiedlem miejskim zlokalizowanym po przeciwległej stronie rzeki. Osiedle jest w większości pokryte zabudową mieszkaniową oraz lasem iglastym. W jego centrum znajduje się jedno przedszkole z placem zabaw.

Osiedle Zapole o powierzchni 0,54 km² i liczbie ludności wynoszącej 1 875 osób, w większości pokryte jest zabudową mieszkaniową, a na jego obszarze zlokalizowane jest jedno przedszkole z placami zabaw.

Sołectwa gminy Wyszaków, położone na prawym brzegu Bugu (Gulczewo, Tulewo, Tulewo Górne, Rybno, Rybienko Nowe, Rybienko Stare, Kręgi Nowe, Sitno, Olszanka, Łosinno, Leszczydół-Podwielątki, Leszczydół-Działki, Leszczydół-Stary, Leszczydół-Pustki, Leszczydół-Nowiny, Natalin) mają głównie charakter rolniczy. Zdecydowana większość powierzchni tych

sołectw pokryta jest gruntami ornymi, przeplatany zabudową mieszkaniową jednorodzinną. Jedynie Leszczydół-Nowiny wyróżnia się stosunkowo dużym pokryciem terenu lasem iglastym - Puszcą Białą.

Sołectwa położone na lewym brzeg Bugu (Ślubów, Deskurów, Lucynów, Lucynów-Duży, Tumanek, Fidest, Skuszew, Kamieńczyk, Świniotop, Puste Łąki) pokryte są w większości lasem iglastym z niewielkimi obszarami pól rolnych. Obszar charakteryzuje się niskim stopniem zurbanizowania.

Na terenie gminy funkcjonują także podmioty infrastrukturalne, takie jak Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji, Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej oraz Wyszkowski Towarzystwo Budownictwa Społecznego, które pełni istotną rolę w zapewnianiu mieszkańcom dostępnych i stabilnych warunków mieszkaniowych. Na terenie gminy znajduje się 9 publicznych szkół podstawowych, z czego 5 z nich znajduje się w mieście Wyszków a 4 w sołectwach: Rybno, Lucynów, Leszczydół-Nowiny, Leszczydół-Stary. Dodatkowo w mieście Wyszków funkcjonują 3 niepubliczne szkoły podstawowe (dwie o profilu angielskim), z czego dwie znajdują się przy ul. Komisji Edukacji Narodowej 2 i jedna przy ul. Geodetów 45a. Gmina Wyszków prowadzi też 5 przedszkoli, a dodatkowo na terenie gminy znajduje się także 17 przedszkoli niepublicznych. Obecność wyżej wymienionych instytucji stanowi ważny element lokalnego potencjału, umożliwiając podejmowanie działań na rzecz integracji społecznej, rozwoju kultury oraz poprawy jakości życia mieszkańców.

Tabela 1. Wykaz ulic i miejscowości w jednostkach analitycznych gminy Wyszków

Lp.	Nazwa	Wykaz ulic/ miejscowości
1	Osiedle nr 1	Ul. 3 Maja, ul. Aleja Róż, ul. Hugona Kołłątaja, ul. Kasztanowa, ul. Komisji Edukacji Narodowej, ul. Makowa, ul. Medyczna, ul. Pałacowa, ul. Serocka (częściowo), ul. Szlachecka, ul. Szpitalna, ul. Słonecznikowa, ul. Tadeusza Kościuszki (częściowo), ul. Wincentego Witosa, ul. Złoty Kłósów
2	Osiedle nr 3	ul. Aleja Marszałka J. Piłsudskiego (częściowo), ul. Centralna (częściowo), ul. Fabryczna, ul. Firmowa, ul. Gen. Władysława Sikorskiego (częściowo), ul. Graficzna, ul. Ireneusza Składanowskiego, ul. Leśna (częściowo), ul. Lipowa, ul. Polna (częściowo), ul. Przemysłowa (częściowo), ul. Pułtуска (częściowo), ul. Serwerowa, ul. Sybiraków, ul. Towarowa, ul. Wspólna, ul. Włociańska, ul. Zakolejowa (częściowo), ul. Żelazna
3	Osiedle nr 4	ul. Bławatkowa, ul. Chabrowa, ul. Dworcowa (częściowo), ul. Generała Józefa Sowińskiego (częściowo), ul. Generała Kazimierza Pułaskiego, ul. Henryka Sienkiewicza, ul. Ignacego Jana Paderewskiego, ul. Ignacego Krasickiego, ul. Komunalna, ul. Leszczynowa, ul. Leśna (częściowo), ul. Majowa, ul. Miedziana, ul. Mikołaja Kopernika, ul. Miętowa, ul. Modra, ul. Obwodowa, ul. Porannej Rosy, ul. Przemysłowa (częściowo), ul. Ruczajowa, ul. Sasankowa, ul. Sosnowa, ul. Stanisława Moniuszki, ul. Stefana Okrzei (częściowo), ul. Stefana Żeromskiego, ul. Stolarska, ul. Zakolejowa (częściowo), ul. Świętojańska (częściowo)
4	Osiedle nr 5	ul. 1 Maja (częściowo), ul. Białostocka (częściowo), ul. Boj. o Wolność i Demokrację, ul. Browarna, ul. Chmielna, ul. Gen. Wincentego Kowalskiego, ul. Henryka Drzewieckiego, ul. Ignacego Daszyńskiego (częściowo), ul. Jana Matejki (częściowo), ul. Jordanowska, ul. Józefa Chełmońskiego, ul. Nadgórze (częściowo), ul. Ogródkowa, ul. Partyzantów, ul. Prosta (częściowo), ul. Przechodnia, ul. Pułtуска (częściowo), ul. Robotnicza, ul. Spokojna, ul. Stawowa, ul. Strumykowa, ul. Tadeusza Strusia, ul. Wiśniowa, ul. Wolności, ul. Zielona (częściowo), ul. Świętojańska (częściowo)
5	Osiedle nr 6	ul. Agrestowa, ul. Białostocka (częściowo), ul. Bohaterów Armii Krajowej, ul. Brzozowa, ul. Ciepła, ul. Jagodowa, ul. Jana Matejki

Lp.	Nazwa	Wykaz ulic/ miejscowości
		(częściowo), ul. Jarzębinowa, ul. Jaśminowa, ul. Jeżynowa, ul. Kalinowa, ul. Kameralna, ul. Klonowa, ul. Krótka, ul. Kwiatowa, ul. Łabędzia, ul. Łączna, ul. Letnia, ul. Mazowiecka, ul. Modrzewiowa, ul. Nadgórska (częściowo), ul. Na Skarpie, ul. Plac Jana Matejki, ul. Płażowa, ul. Podgórska, ul. Poziomkowa, ul. Rumiankowa, ul. Św. Anny, ul. Św. Idziego, ul. Truskawkowa, ul. Wiklinowa, ul. Wierzbowa, ul. Wrzosowa, ul. Zakręcie, ul. Zielona (częściowo), ul. Żurawia
6	Osiedle nr 7	ul. 11 Listopada (częściowo), ul. Bankowa, ul. Berka Joselewicza, ul. Fryderyka Chopina, ul. Generała Józefa Sowińskiego (częściowo), ul. Harcerska, ul. Ignacego Daszyńskiego (częściowo), ul. Kościelna, ul. Pułtуска (częściowo), ul. Ratuszowa, ul. Stefana Okrzei (częściowo), ul. Strażacka, ul. Szkolna, ul. Tadeusza Kościuszki (częściowo), ul. Wąska
7	Osiedle nr 8	ul. Baśniowa, ul. Boczna, ul. Centralna (częściowo), ul. Cicha, ul. Gen. Władysława Sikorskiego (częściowo), ul. Geodetów (częściowo), ul. Jacka Soplisy, ul. Jana Pawła II, ul. Ks. Jerzego Popiełuszki, ul. Księdza Robaka, ul. Lazurowa, ul. Miła, ul. Miodowa, ul. Młodzieżowa, ul. Orla, ul. Osiedlowa, ul. Pana Tadeusza, ul. Perłowa, ul. Piękna, ul. Pogodna, ul. Pułtуска (częściowo), ul. Radosna, ul. Słowicza, ul. Spacerowa, ul. Świętego Jana, ul. Świętego Krzysztofa, ul. Świętej Rodziny, ul. Telimeny, ul. Wesoła, ul. Willowa, ul. Wiosenna, ul. Żytnia (częściowo)
8	Osiedle nr 8a	Ul. Gen. Władysława Sikorskiego, ul. Geodetów, ul. Pułtуска ul. Gen. Władysława Sikorskiego (częściowo), ul. Geodetów (częściowo), ul. Pułtуска (częściowo)
9	Osiedle nr 9	ul. Dworcowa (częściowo), ul. Gen. Józefa Sowińskiego (częściowo), ul. Prosta (częściowo), ul. Stefana Okrzei (częściowo), ul. Świętojańska (częściowo)
10	Osiedle nr 11	ul. 11 Listopada (częściowo), ul. Gen. Józefa Sowińskiego (częściowo), ul. Prosta (częściowo), ul. Pułtуска (częściowo)
11	Osiedle nr 12	ul. 1 Maja (częściowo), ul. Gen. Józefa Sowińskiego (częściowo), ul. Prosta (częściowo), ul. Pułtуска (częściowo)
12	Osiedle Rybienko Leśne-Latoszek	ul. Adama Mickiewicza, ul. Aleja Wolności (częściowo), ul. Dolna, ul. Graniczna, ul. Jagiellońska, ul. Jana Sobieskiego, ul. Jasna, ul. Jaskółki, ul. Jeziorna, ul. Jodłowa, ul. Józefa Poniatowskiego, ul. Juliusza Słowackiego, ul. Kazimierza Skarżyńskiego, ul. Kolejowa, ul. Kolonijna, ul. Konwaliowa, ul. Latoszek, ul. Letniskowa, ul. Ogrodowa, ul. Piaskowa, ul. ppor. Antoniego Wołowskiego, ul. Powstańców, ul. Przelotowa, ul. Słoneczna, ul. Stanisława Staszica, ul. Stefana Batorego, ul. Tadeusza Czackiego, ul. Targowa, ul. Teofila Lenartowicza, ul. Warszawska, ul. Władysława Broniewskiego, ul. Zaciszna
13	Osiedle Zapole	ul. Akacjowa, ul. Aleja Marszałka J. Piłsudskiego (częściowo), ul. Bolesława Prusa, ul. Bursztynowa, ul. Centralna (częściowo), ul. Elizy Orzeszkowej, ul. Emilii Plater, ul. Gen. Władysława Sikorskiego (częściowo), ul. Generała Władysława Andersa, ul. Geodetów (częściowo), ul. Handlowa, ul. Janusza Korczaka, ul. Jana Kochanowskiego, ul. Jutrzenki, ul. Kolorowa, ul. Mała, ul. Meliorantów, ul. Mikołaja Reja, ul. Monte Cassino, ul. Odnowy, ul. Polna (częściowo), ul. Przytulna, ul. Pszeniczna, ul. Romualda Traugutta, ul. Różana, ul. Serocka (częściowo), ul. Zapole, ul. Zuchów, ul. Żytnia (częściowo)
14	Deskurów	Deskurów
15	Drogoszewo	Drogoszewo
16	Fidest	Fidest
17	Gulczewo	Gulczewo
18	Kamieńczyk	Kamieńczyk
19	Kręgi Nowe	Kręgi Nowe
20	Leszczydół Stary	Leszczydół Stary
21	Leszczydół- Działki	Leszczydół-Działki
22	Leszczydół- Nowiny	Leszczydół-Nowiny

Lp.	Nazwa	Wykaz ulic/ miejscowości
23	Leszczydół- Podwielątki	Leszczydół-Podwielątki
24	Leszczydół- Pustki	Leszczydół-Pustki
25	Lucynów	Lucynów
26	Lucynów Duży	Lucynów Duży
27	Łosinno	Łosinno
28	Natalin	Natalin
29	Olszanka	Olszanka
30	Puste Łąki	Puste Łąki
31	Rybieńko Nowe	Rybieńko Nowe
32	Rybieńko Stare	Rybieńko Stare
33	Rybno	Rybno
34	Sitno	Sitno
35	Skuszew	Skuszew
36	Ślubów	Ślubów
37	Świniotop	Świniotop
38	Tulewo	Tulewo
39	Tulewo Górne	Tulewo Górne
40	Tumanek	Tumanek

Źródło: opracowanie własne

Tabela 2. Podstawowe dane dotyczące jednostek analitycznych gminy Wyszków

Lp.	Nazwa	Powierzchnia (km ²)	Udział w całkowitej powierzchni gminy (%)	Liczba mieszkańców	Udział w całkowitej liczbie mieszkańców (%)
1	Osiedle nr 1	1,14	0,71	2 248	5,78
2	Osiedle nr 3	4,01	2,49	697	1,79
3	Osiedle nr 4	3,85	2,39	1 948	5,01
4	Osiedle nr 5	0,49	0,31	1 333	3,43
5	Osiedle nr 6	1,75	1,09	1 934	4,98
6	Osiedle nr 7	0,49	0,30	3 099	7,97
7	Osiedle nr 8	1,84	1,14	3 245	8,35
8	Osiedle nr 8a	0,12	0,07	1 917	4,93
9	Osiedle nr 9	0,28	0,17	2 035	5,24
10	Osiedle nr 11	0,12	0,07	1 788	4,60
11	Osiedle nr 12	0,15	0,09	2 226	5,73
12	Osiedle Rybieńko Leśne-Latoszek	2,18	1,31	1 543	3,97
13	Osiedle Zapole	0,53	0,33	1 875	4,82
14	Deskurów	6,52	4,05	331	0,85
15	Drogoszewo	2,47	1,53	742	1,91
16	Fidest	14,28	8,88	79	0,20
17	Gulczewo	10,72	6,66	632	1,63
18	Kamieńczyk	19,18	11,92	635	1,63
19	Kręgi Nowe	3,45	2,14	240	0,62
20	Leszczydół Stary	3,18	1,98	166	0,43
21	Leszczydół-Działki	0,59	0,37	1 575	4,05
22	Leszczydół-Nowiny	10,98	6,82	309	0,80
23	Leszczydół-Podwielątki	3,45	2,14	361	0,93
24	Leszczydół-Pustki	3,05	1,90	361	0,93
25	Lucynów	5,31	3,30	916	2,36
26	Lucynów Duży	4,39	2,73	588	1,51
27	Łosinno	6,94	4,31	553	1,42
28	Natalin	4,06	2,52	401	1,03
29	Olszanka	4,29	2,67	484	1,25
30	Puste Łąki	1,45	0,90	50	0,13
31	Rybieńko Nowe	1,58	0,98	1 246	3,21
32	Rybieńko Stare	2,08	1,29	464	1,19
33	Rybno	6,38	3,97	699	1,80

Lp.	Nazwa	Powierzchnia (km ²)	Udział w całkowitej powierzchni gminy (%)	Liczba mieszkańców	Udział w całkowitej liczbie mieszkańców (%)
34	Sitno	1,82	1,13	224	0,58
35	Skuszew	11,01	6,84	714	1,84
36	Ślubów	4,82	2,99	178	0,46
37	Świniotop	6,61	4,11	95	0,24
38	Tulewo	1,05	0,66	189	0,49
39	Tulewo Górne	0,99	0,62	363	0,93
40	Tumanek	3,13	1,94	374	0,96

Źródło: opracowanie własne

3.2. DOBÓR WSKAŹNIKÓW DO ANALIZY

Pomimo pozytywnych trendów rozwojowych, w Gminie Wyszków nadal występują wyzwania społeczne, które wymagają kompleksowej diagnozy oraz podejścia, które odpowiada na lokalne potrzeby i wpisuje się w szerszy kontekst realizacji polityki rozwoju gminy. Wskazują na to zarówno dane statystyczne, jak i wnioski zawarte w dokumentach strategicznych oraz opinie mieszkańców.

Zgodnie ze **Strategią Rozwoju Gminy Wyszków**, tożsamość miasta zdefiniowana jest jako „wspólnota dynamiczna – silna aktywnością i przedsiębiorczością mieszkańców oraz otwarta dla osób chcących mieszkać na jej terenie czasowo.” W dokumencie wskazano również kluczowe wyzwania rozwojowe. W sferze społecznej należą do nich: integracja społeczna mieszkańców, zwiększenie dostępności i konkurencyjności usług społecznych oraz przeciwdziałanie negatywnym skutkom zmian demograficznych. W sferze gospodarczej zwrócono uwagę m.in. na poprawę dostępności zasobów ludzkich dla lokalnego rynku pracy, a także lepsze wykorzystanie potencjału wynikającego z korzystnej lokalizacji gminy. W zakresie przestrzennym i środowiskowym zidentyfikowano natomiast potrzebę kształtowania przestrzeni publicznych sprzyjających integracji społecznej oraz poprawę dostępności transportowej. Dodatkowo, istotnym elementem polityki przestrzennej gminy Wyszków, zgodnie z zapisami strategicznymi, jest wzmocnienie roli centrum miasta. Jak wskazano w dokumentach planistycznych: „W gospodarce przestrzennej Wyszkowa istotnym czynnikiem zwiększającym atrakcyjność Gminy będzie posiadanie silnego centrum miejskiego – głównego węzła przestrzennego lokalnej wspólnoty.” Z tego względu kluczowe znaczenie w kontekście działań rewitalizacyjnych jest skoncentrowanie się na obszarze centralnym gminy.

Według **Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2022-2026**, wzrost środków przeznaczanych na profilaktykę uzależnień oraz zwiększające się wpływy z zezwoleń na sprzedaż alkoholu świadczą o stale utrzymującej się skali tego zjawiska. Z roku na rok rośnie także liczba konsultacji udzielanych osobom zmagającym się z problemami alkoholowymi i psychicznymi, co jest szczególnie alarmujące w odniesieniu do młodszej grupy wiekowej dzieci i młodzieży. Niepokój budzi również rosnąca liczba interwencji domowych związanych z przemocą. Według danych Komendy Powiatowej Policji w Wyszkanie coraz częściej obecne są przy nich osoby małoletnie. Rośnie także liczba osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie. W strukturze odbiorców pomocy społecznej dominują osoby bierne zawodowo – niepracujące i niezarejestrowane jako bezrobotne. Zjawisko to wskazuje na potrzebę podejmowania działań aktywizujących oraz wspierających wychodzenie z długotrwałego wykluczenia społecznego i ekonomicznego. Według badań opinii mieszkańców w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, do najpoważniejszych problemów na

badanym terenie należą: zanieczyszczenie powietrza, brak poczucia bezpieczeństwa, uzależnienia, trudności z dostępem do lekarzy specjalistów, bezrobocie oraz ubóstwo. Wśród oczekiwanych działań naprawczych najczęściej wskazywano: tworzenie miejsc pracy, wsparcie organizacji pozarządowych oraz rozwój dostępnej terapii psychicznej, zwłaszcza dla dzieci i młodzieży.

Z dotychczasowych analiz oraz konsultacji społecznych prowadzonych w ramach **Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Wyszków na lata 2017–2023** wynika, że głównymi problemami na obszarach zdegradowanych są: bezrobocie, niska aktywność społeczna mieszkańców, niewystarczający poziom edukacji oraz niskie poczucie bezpieczeństwa. Wskazywano także na brak miejsc integracji społecznej, niezagospodarowane tereny nad Bugiem, niedobór terenów zieleni, słabe oświetlenie przestrzeni publicznych oraz brak wyraźnie zdefiniowanego centrum miasta o funkcjach społeczno-gospodarczych. W skali całej gminy do kluczowych wyzwań społeczno-gospodarczych należą: niski poziom kapitału społecznego, utrzymujący się poziom przestępczości oraz zagrożenie środowiskowe związane z odpadami niebezpiecznymi. Pomimo ogólnie pozytywnej oceny sytuacji gminy, wyraźne pozostają wewnętrzne dysproporcje pomiędzy obszarem miasta Wyszków a terenami wiejskimi. Dodatkowo w Programie Rewitalizacji Gminy Wyszków zauważono koncentrację problemów w konkretnych lokalizacjach np. wybranych ulicach miasta lub w poszczególnych miejscowościach wiejskich.

Wszystkie te zagadnienia stanowią fundament dla opracowania skutecznych działań rewitalizacyjnych, które będą wspierać trwały rozwój gminy, przy jednoczesnym niwelowaniu istniejących dysproporcji i poprawie jakości życia mieszkańców w najbardziej potrzebujących tego obszarach. Analiza dokumentów strategicznych Gminy Wyszków, w tym: Strategii Rozwoju, Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych oraz Programu Rewitalizacji, wskazuje na szereg wyzwań społecznych, gospodarczych i przestrzennych, pomimo ogólnego pozytywnego trendu rozwoju gminy.

Jednym z najpoważniejszych i stale utrzymujących się problemów jest uzależnienie od alkoholu i substancji psychoaktywnych, które dotyka także dzieci i młodzież. Równolegle wzrasta liczba interwencji domowych związanych z przemocą, w których coraz częściej obecne są osoby małoletnie, a także rośnie liczba osób podejrzewanych o stosowanie przemocy w rodzinie. Problemy społeczne związane z uzależnieniami i przemocą domową monitorowane będą następującymi wskaźnikami: punkty sprzedaży alkoholu, liczba procedur „Niebieskiej Karty”, liczba interwencji Policji, liczba osób korzystających z pomocy społecznej, a także wartość i liczba świadczeń.

Ważną kwestią jest także niska aktywność zawodowa części mieszkańców. W strukturze odbiorców pomocy społecznej dominują osoby bierne zawodowo, niepracujące i niezarejestrowane jako bezrobotne. Zjawisko to wskazuje na konieczność aktywizacji społecznej i zawodowej oraz działań przeciwdziałających wykluczeniu. Aspekt ten dotyczy tak sfery społecznej, jak i gospodarczej i będzie monitorowany następującymi wskaźnikami z obu tych grup: liczba zarejestrowanych bezrobotnych (w tym kobiet, osób do 30. i powyżej 50. roku życia, osób z podstawowym wykształceniem), liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych oraz liczba wyrejestrowanych przedsiębiorstw.

Kwestia aktywności społecznej i zawodowej ściśle powiązana jest z poziomem edukacji oraz budowaniem kapitału ludzkiego, które będą monitorowane dwoma wskaźnikami sfery społecznej – średnimi wynikami testów ósmoklasisty oraz frekwencją wyborczą w wyborach samorządowych w 2024 roku.

W analizowanych dokumentach, mieszkańcy podkreślają także problem z niedostatkami przestrzeni wspólnych, sprzyjających integracji społecznej, złą jakością przestrzeni publicznych oraz potrzebą stworzenia spójnego centrum miasta. Zagadnienia te zostaną przeanalizowane z wykorzystaniem wskaźników dotyczących: powierzchni terenów zieleni nieurządzonej, liczby obiektów zabytkowych, liczby podmiotów działających w podsekcji 92.00.Z.PKD2007, liczby podmiotów działających w podsekcji 64.92.Z.PKD2007, liczby placów zabaw oraz dostępnością przystanków komunikacji publicznej. Kwestia ta zostanie wzbogacona o wskaźnik odnoszący się do sfery technicznej przestrzeni tj. długością dróg nieutwardzonych na 1 000 m² powierzchni jednostki.

Istotnym aspektem, który może świadczyć o zdegradowaniu terenu oraz potrzebie rewitalizacji jest stan infrastruktury mieszkaniowej i technicznej, który zostanie zbadany wskaźnikami, opierającymi się o liczbę budynków mieszkalnych wzniesionych przed 1970 rokiem oraz budynkami mieszkalnymi komunalnymi, które są niedostosowane do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.

Ważnym wątkiem, pojawiającym się w dokumentach strategicznych gminy jest zanieczyszczenie środowiska. Wskaźniki monitorujące tą kwestię to: powierzchnia obszarów objętych ochroną akustyczną, poziom emisji zanieczyszczeń do atmosfery, liczba budynków z indywidualnymi źródłami ciepła na paliwa stałe oraz liczba budynków pokrytych płytami azbestowymi.

Dodatkowo dokumenty strategiczne wskazują na zróżnicowanie rozwojowe pomiędzy obszarem miasta a miejscowościami wiejskimi oraz koncentrację negatywnych zjawisk społeczno-gospodarczych w wybranych częściach gminy np. na określonych ulicach miasta czy w konkretnych sołectwach, w związku z czym istotne jest dokładne zbadanie opisanych zjawisk w wydzielonych, mniejszych jednostkach analitycznych, dla których występują dane statystyczne.

Do celów diagnostycznych wykorzystano dane pochodzące z wiarygodnych i zróżnicowanych źródeł, w tym:

- Bank Danych Lokalnych GUS,
- Urząd Miasta Wyszaków,
- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Baza danych obiektów topograficznych BDOT10k,
- Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (GIOŚ),
- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA),
- Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego Gminy Wyszaków,
- Centralna Komisja Egzaminacyjna (CKE),
- Komenda Powiatowa Policji w Wyszakowie.

Zastosowane źródła umożliwiły pozyskanie danych zarówno ilościowych, jak i przestrzennych, odnoszących się do pięciu kluczowych sfer analitycznych: społecznej, gospodarczej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz środowiskowej.

Tabela 3. Wskaźniki wykorzystane do zdiagnozowania zjawisk kryzysowych w sferze społecznej

Obszar	Wskaźnik	Źródło danych	Stymulanta/ Destymulanta	Aktualność danych
Problemy społeczne	Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej	Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszakowie	Destymulanta	2024

Obszar	Wskaźnik	Źródło danych	Stymulanta/ Destymulanta	Aktualność danych
	Wysokość przyznanych świadczeń pomocy społecznej w zł	Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie	Destymulanta	2024
	Liczba świadczeń pomocy społecznej	Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie	Destymulanta	2024
	Punkty sprzedaży alkoholu (PKD 47.25.Z)	Urząd Miejski w Wyszkanie	Destymulanta	2024
Bezpieczeństwo	Niebieskie karty	Komenda Powiatowa Policji w Wyszkanie	Destymulanta	2024
	Interwencje policji	Komenda Powiatowa Policji w Wyszkanie	Destymulanta	2024
Edukacja	Średni wynik egzaminu ósmoklasisty [%]	Centralna Komisja Egzaminacyjna	Stymulanta	2024
Aktywność obywatelska	Frekwencja wyborcza (samorządowe 2024)	Państwowa Komisja Wyborcza	Stymulanta	2024

Źródło: opracowanie własne

Tabela 4. Wskaźniki wykorzystane do zdiagnozowania zjawisk kryzysowych w pozostałych sferach

Sfera	Zjawisko	Wskaźnik	Źródło danych	Stymulanta/ Destymulanta	Aktualność danych
Gospodarcza	Przedsiębiorczość	Przedsiębiorcy wprowadzeni do rejestru	Urząd Miejski w Wyszkanie	Stymulanta	2024
		Przedsiębiorcy wykreśleni z rejestru	Urząd Miejski w Wyszkanie	Destymulanta	2024
	Bezrobocie	Liczba bezrobotnych	Powiatowy Urząd Pracy w Wyszkanie	Destymulanta	2024
		Liczba bezrobotnych z wykształceniem podstawowym	Powiatowy Urząd Pracy w Wyszkanie	Destymulanta	2024
		Liczba bezrobotnych kobiet	Powiatowy Urząd Pracy w Wyszkanie	Destymulanta	2024
		Liczba bezrobotnych poniżej 30 roku życia	Powiatowy Urząd Pracy w Wyszkanie	Destymulanta	2024
Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia	Powiatowy Urząd Pracy w Wyszkanie	Destymulanta	2024		
Techniczna	Stan budynków	Budynki wybudowane przed 1970 rokiem	Urząd Miejski w Wyszkanie	Destymulanta	2024
		Budynki mieszkalne komunalne niedostosowane do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami	Urząd Miejski w Wyszkanie	Destymulanta	2024
	Drogi	Długość nie utwardzonych dróg na	Urząd Miejski w Wyszkanie	Destymulanta	2024

Sfera	Zjawisko	Wskaźnik	Źródło danych	Stymulanta/ Destymulanta	Aktualność danych
		1000 m2 powierzchni jednostki			
Przestrzenno-funkcjonalna	Jakość terenów publicznych	Powierzchnia zieleni nieurządzonej [m2]	System Informacji Przestrzennej Gminy Wyszków	Destymulanta	2024
		Liczba zabytków	Urząd Miejski w Wyszkanie	Destymulanta	2024
		Podmioty działające w podsekcji 92.00.Z PKD 2007	Urząd Miejski w Wyszkanie	Destymulanta	2024
		Podmioty działające w podsekcji 64.92.Z PKD 2007	Urząd Miejski w Wyszkanie	Destymulanta	2024
	Infrastruktura publiczna	Place zabaw	Urząd Miejski w Wyszkanie	Stymulanta	2024
		Dostępność przystanków komunikacji publicznej	Baza Danych Obiektów Topograficznych 10k	Stymulanta	2024
Środowiskowa	Zanieczyszczenie hałasem	Powierzchnia obszarów objętych ochroną akustyczną [m2]	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	Destymulanta	2022
	Zanieczyszczenie powietrza	Poziom emisji zanieczyszczeń do atmosfery	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska	Destymulanta	2024
		Budynki z indywidualnymi źródłami ciepła na paliwa stałe	Urząd Miejski w Wyszkanie	Destymulanta	2024
	Pokrycie azbestem	Budynki mieszkalne pokryte płytami azbestowymi	Urząd Miejski w Wyszkanie	Destymulanta	2024

Źródło: opracowanie własne

Wskaźniki zostały ujednoczone celem zapewnienia ich porównywalności między jednostkami o różnej wielkości i liczbie ludności. W zależności od rodzaju wskaźnika dokonano przeliczenia na 1 000 mieszkańców, 1 000 m² lub odniesienia do wartości średnich (np. w przypadku wyników edukacyjnych czy poziomu emisji zanieczyszczeń do atmosfery).

Kolejno, dla każdego wskaźnika wyliczono wartość standaryzowaną, odejmując średnią arytmetyczną dla całej gminy oraz dzieląc wynik przez odchylenie standardowe. Następnie, wskaźniki będące **stymulantami** (tj. wartości wyższe oznaczają sytuację korzystną, np. wyniki edukacyjne) zostały przemnożone przez **-1**, natomiast destymulanty pozostały niezmienione. W ten sposób zapewniono jednolity kierunek interpretacyjny – wyższa wartość zawsze oznaczała większe natężenie negatywnego zjawiska.

Na podstawie zestandaryzowanych wartości obliczono wskaźniki syntetyczne dla każdej sfery, sumując znormalizowane dane dla poszczególnych wskaźników składających się na daną sferę. Za obszary zdegradowane uznano te jednostki analityczne (sołectwa lub osiedla), które spełniły dwa łączne kryteria:

1. Wartość wskaźnika syntetycznego dla sfery społecznej była równa lub wyższa niż 1,00, co wskazuje na ponadprzeciętne nasilenie zjawisk kryzysowych w tym zakresie,

2. Wartość wskaźnika syntetycznego równa lub wyższa niż 1,00 została również odnotowana w co najmniej jednej z pozostałych sfer: gospodarczej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej lub środowiskowej.

Tym samym, do delimitacji przyjęto podejście, w którym kluczowym elementem kwalifikującym dany obszar jako zdegradowany była obecność istotnych problemów społecznych, skorelowana z występowaniem co najmniej jednego rodzaju problemu w innej sferze funkcjonowania.

Do zobrazowania wyników analizy oraz do przestrzennej delimitacji obszarów wykorzystano narzędzia systemów informacji geograficznej (GIS). Na podstawie zgromadzonych danych opracowano zestaw map tematycznych obrazujących rozkład poszczególnych wskaźników oraz wartości wskaźników syntetycznych w układzie jednostek analitycznych. Dzięki temu możliwe było jednoznaczne wskazanie obszarów o największym natężeniu negatywnych zjawisk oraz graficzne przedstawienie obszarów zdegradowanych.

4. ANALIZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH W SFERZE SPOŁECZNEJ

Dla wyznaczenia obszaru zdegradowanego niezbędne jest zdiagnozowanie negatywnych zjawisk społecznych występujących na danym terenie. Gdy do ich koncentracji dokładają się zjawiska z innych dziedzin życia, np. ze sfery gospodarczej czy przestrzenno-funkcjonalno-środowiskowej, obszar uznawany jest za zdegradowany. Analiza czynników i zjawisk kryzysowych została przeprowadzona dla jednostek analitycznych funkcjonujących w gminie – sołectw oraz osiedli miasta Wyszaków.

PROBLEMY SPOŁECZNE

Zestawienie głównych powodów przyznawania pomocy społecznej w gminie Wyszaków stanowi istotne tło interpretacyjne dla analiz przestrzennych przedstawionych na mapach. Pozwala lepiej zrozumieć, jakie problemy społeczne dominują na analizowanym obszarze i w jakim stopniu wpływają na wartość wskaźników wyliczanych dla poszczególnych jednostek.

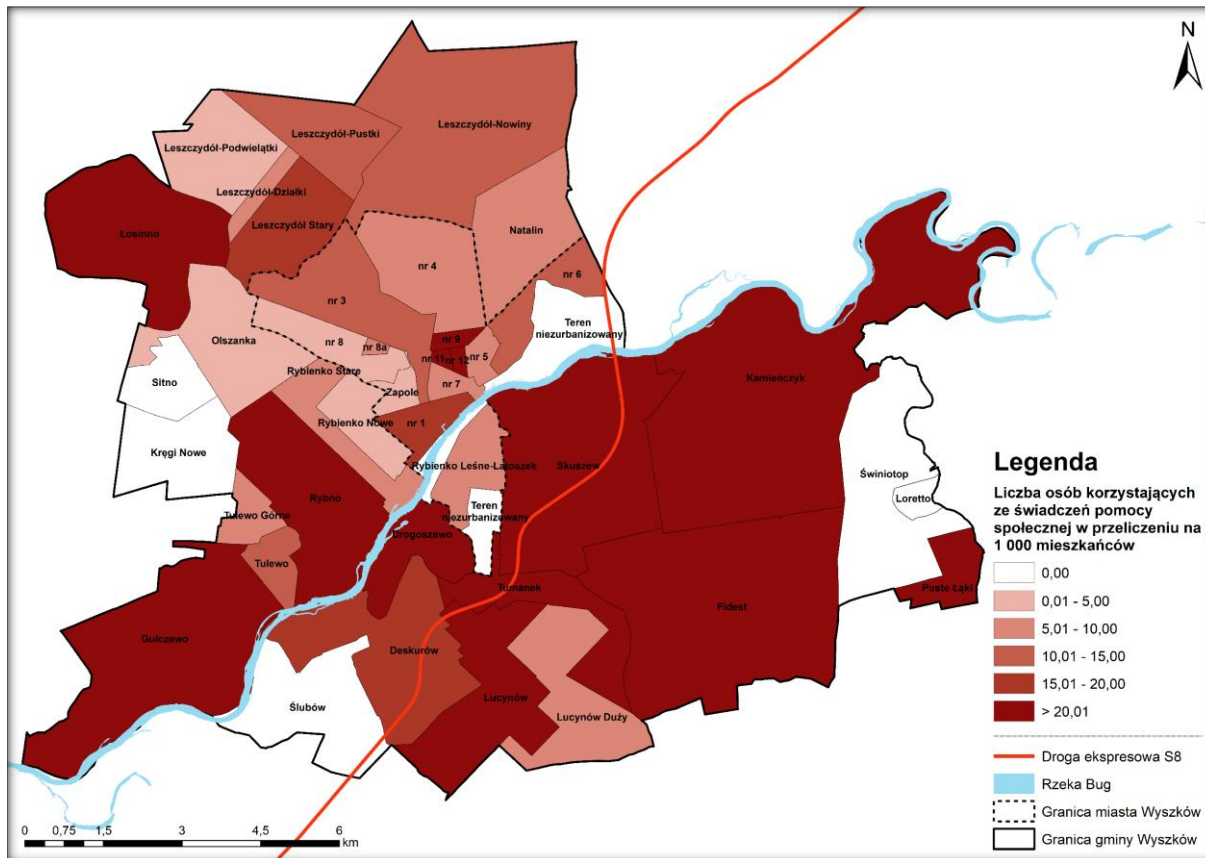
Według danych GUS w 2024 roku najczęstszym powodem przyznania świadczeń była długotrwała lub ciężka choroba. Problem ten dotyczył 626 osób, co stanowiło 1,60% ogólnej liczby mieszkańców. Kolejnymi często diagnozowanymi przestankami do udzielenia pomocy były: niepełnosprawność (356 osób, 0,91%), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (313 osób, 0,80%) oraz ubóstwo (285 osób, 0,73%). Zauważalny jest także wzrost udziału świadczeń przyznanych z powodu zdarzeń losowych, przemocy domowej, narkomanii i klęsk żywiołowych. Stanowią one nadal niewielki procent ogółu, jednak ich dynamika może wskazywać na pojawienie się nowych wyzwań społecznych w lokalnej skali.

Na podstawie wartości wskaźników przeliczonych na 1 000 mieszkańców w poszczególnych jednostkach, możliwe było zidentyfikowanie obszarów o podwyższonym natężeniu problemów społecznych. W dalszej części rozdziału przeanalizowano przestrzenne rozmieszczenie tych zjawisk w odniesieniu do konkretnych sołectw i osiedli miejskich gminy Wyszaków.

Poniższa mapa 4 ilustruje dystrybucję przestrzenną liczby osób otrzymujących świadczenia z pomocy społecznej w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w wyznaczonych jednostkach analitycznych. Najwyższą koncentrację osób korzystających ze świadczeń odnotowano na terenach wiejskich w sołectwach: Drogoszewo (39,08), Fidest (37,97), Gulczewo (25,32), Kamieńczyk (22,05), Lucynów (30,57), Łosinno (32,55), Puste Łąki (40,00), Rybno (20,03), Skuszew (42,02), Tumanek (40,11). Obszary te wyróżniają się najciemniejszym odcieniem na mapie, co oznacza, że ponad 20 osób na każde 1 000 mieszkańców otrzymuje pomoc społeczną.

W kontraście do tego, większość osiedli miasta Wyszaków wykazuje niższe wskaźniki korzystania z pomocy społecznej. Mimo to, niektóre miejskie tereny, w tym obszar obejmujący sąsiadujące Osiedla nr 1, 9, 11 i 12 również zostały oznaczone jako obszary o bardzo wysokim poziomie korzystania ze wsparcia (powyżej 20 na 1 000 mieszkańców).

Mapa 4. Liczba osób otrzymujących świadczenia z pomocy społecznej w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w podziale na jednostki analityczne

Źródło: opracowanie własne

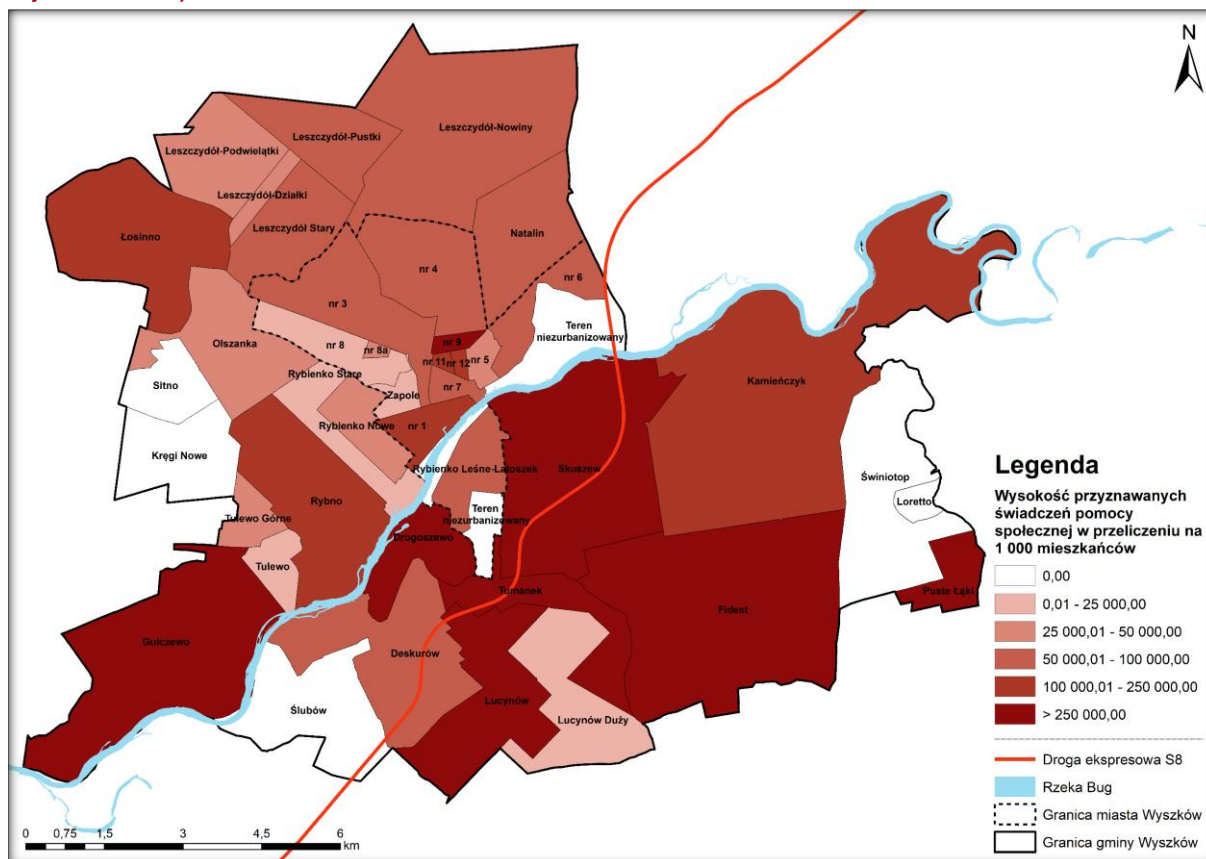
Poniższa mapa 5 ilustruje zróżnicowanie wysokości świadczeń pomocy społecznej, która została przeliczona na 1 000 mieszkańców w danych jednostkach analitycznych. Według tego wskaźnika najwyższe świadczenia przyznawano w sołectwie Puste Łąki (503 195, 80 zł). Stosunkowo wysokie wyniki uzyskały także inne sołectwa – Fidest (354 712,91 zł) czy Lucynów (304 957,82 zł). W najwyższej klasie kategorii powyżej 250 000 zł zaklasyfikowały się także sołectwa: Drogoszewo, Gulczewo, Skuszew oraz Tumanek. Są to jednak obszary o bardzo małej liczbie mieszkańców (np. Puste Łąki – 50 osób, Fidest – 79 osób), co powoduje, że nawet niewielka liczba beneficjentów lub jedna rodzina korzystająca z wysokiego wsparcia może znacząco zawyżyć przeliczoną wartość na 1 000 mieszkańców.

W obszarze miejskim gminy znacząco wyróżnia się Osiedle nr 9 z wysokością świadczeń w wysokości 263 423,17 zł. Jest to jedyny obszar w mieście Wyszków znajdujący się w najwyższej kategorii. Stosunkowo wysokie wyniki powyżej 100 000 zł uzyskały jednak osiedla 11 (146 257,57 zł), 12 (216 111,85 zł) i 1 (133 788,60 zł).

Najniższe wyniki uzyskały sołectwo Tulewo (6 349,21 zł) i Lucynów Duży (7 872,93 zł), a w strefie miejskiej osiedle 8 (20 266,27 zł) oraz Zapole (18 448,50 zł).

Podsumowując, widoczne jest zróżnicowanie przestrzenne intensywności pomocy społecznej na terenie gminy Wyszków. Najwyższe wskaźniki występują w mało zurbanizowanych miejscowościach oraz w wybranych jednostkach analitycznych na terenie miasta Wyszków, co może być efektem zarówno realnych potrzeb społecznych, jak i kwestią wynikającą z efektu statystycznego – w przypadku niewielkiej liczby mieszkańców nawet pojedyncze przypadki pobierania wysokich świadczeń znacząco zawyżają wskaźnik w przeliczeniu na 1 000 osób, dlatego też dla pełniejszej oceny zjawiska konieczne było zastosowanie dodatkowych wskaźników.

Mapa 5. Wysokość przyznawanych świadczeń pomocy społecznej w złotych w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w podziale na jednostki analityczne

Źródło: opracowanie własne

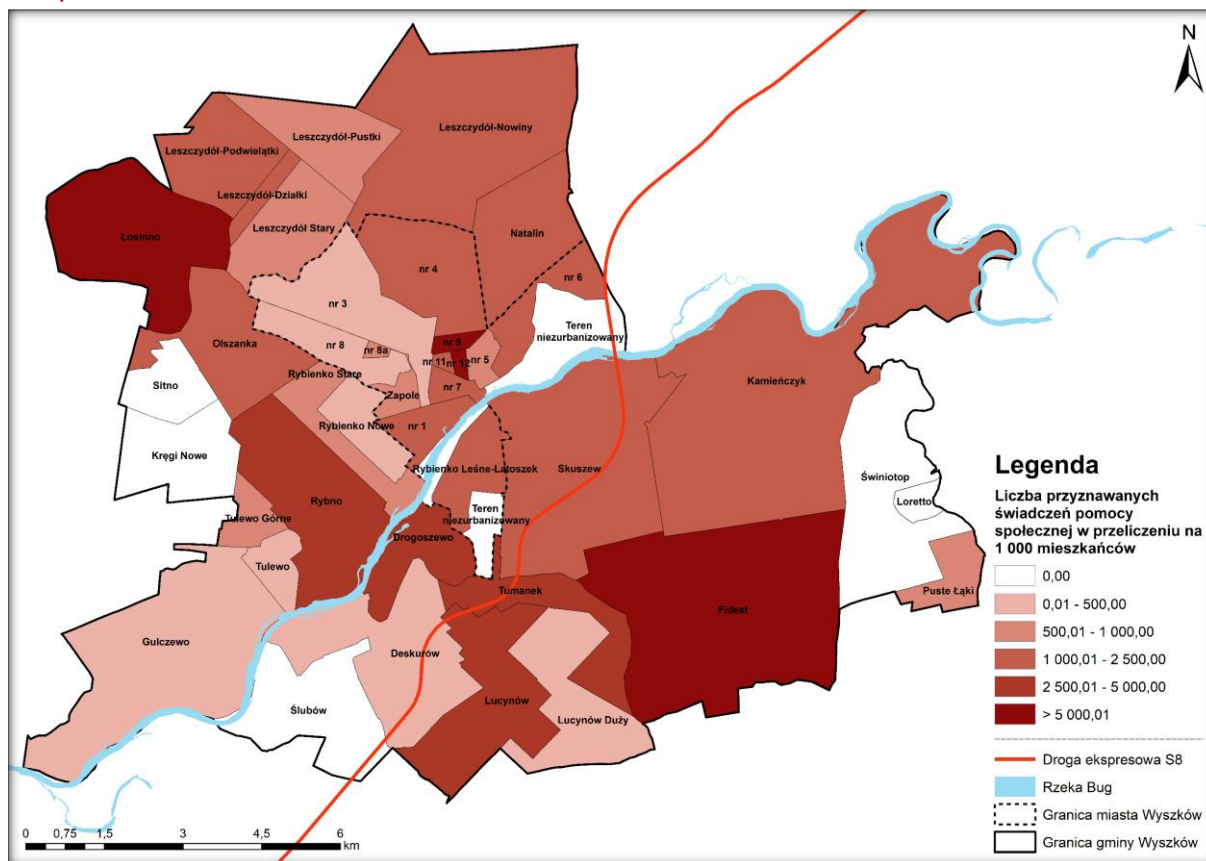
Poniższa mapa 6 przedstawia przestrzenne zróżnicowanie liczby przyznanych świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców na terenie gminy Wyszków. Zastosowanie takiego wskaźnika pozwala na bardziej obiektywne porównanie intensywności korzystania z pomocy społecznej między jednostkami o różnej liczbie ludności.

Analiza danych pokazuje, że najwyższe wartości wskaźnika występują w sołectwach Fidest (6 215,19) i Łosinno (6 972,88), a także na osiedlu nr 9 (7 204,42) i 12 (5 030,55) w obrębie miasta Wyszków. Są to jedyne jednostki, które zaklasyfikowały się w najwyższej grupie liczby świadczeń pomocy społecznej przeliczonej na 1 tys. mieszkańców, która przekraczała liczbę 5 000. Stosunkowo wysokie wyniki, powyżej 2 500 uzyskały także następujące sołectwa, znajdujące się w obszarze wiejskim gminy: Drogoszewo (3 703,50), Lucynów (3 984,72), Rybno (3 467,81) oraz Tumanek (2 545,45).

Najniższe wyniki w obszarze miejskim uzyskały Osiedla nr 3 (408,90) i nr 8 (408,94). Na obszarze wiejskim były to sołectwa Gulczewo (335,44), Lucynów Duży (331,63), Rybienko Nowe (365,17). Jedynym zdecydowanie odstającym wynikiem jest gmina Deskurów z najniższą liczbą świadczeń na badanym obszarze, wynoszącym 81,57.

Podsumowując, wyniki analizy cechują się spójnością. Najwyższe i najniższe wartości wskaźnika liczby świadczeń pomocy społecznej na 1 000 mieszkańców pozostają na zbliżonym poziomie i nie wskazują na występowanie anomalii statystycznych. Świadczy to o rzeczywistym nasileniu korzystania z pomocy społecznej w tych obszarach.

Mapa 6. Liczba przyznawanych świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w podziale na jednostki analityczne

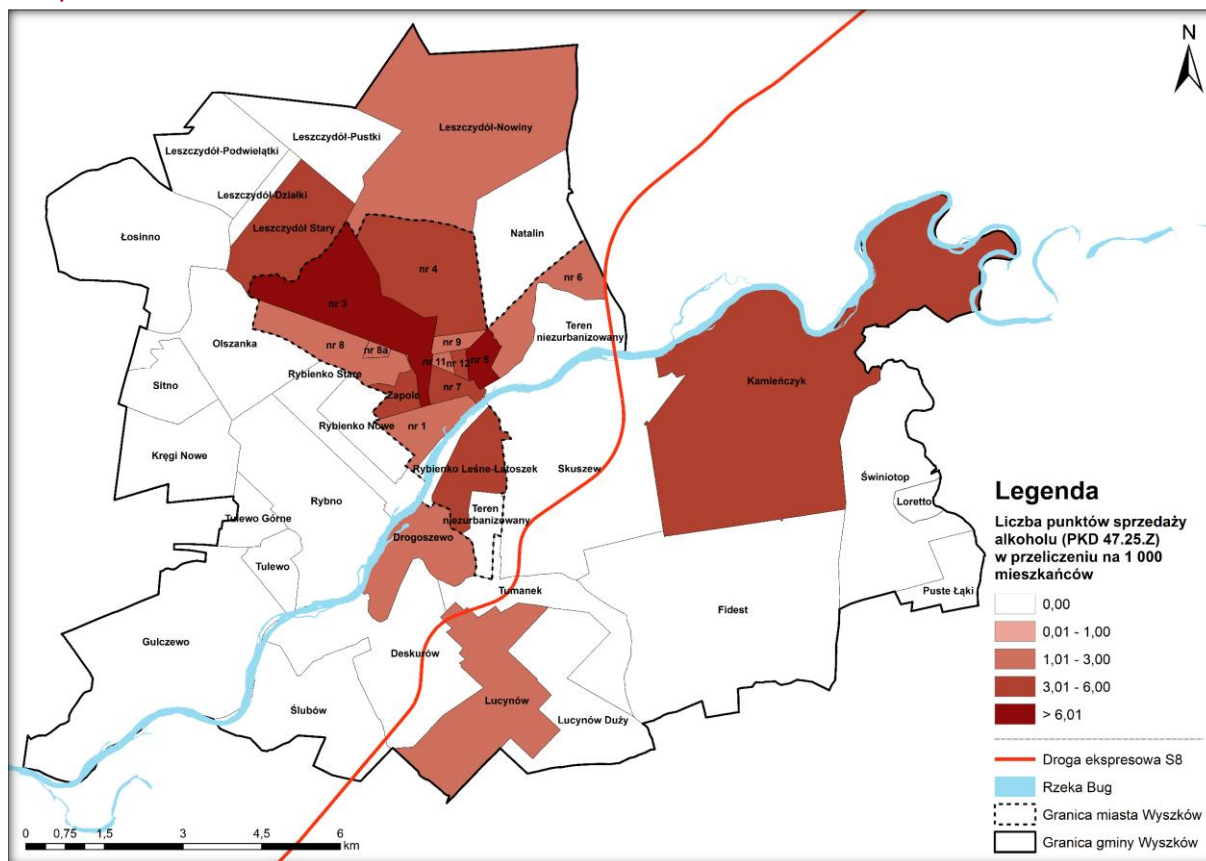
Źródło: opracowanie własne

Mapa 7 przedstawia liczbę punktów sprzedaży alkoholu według danych PKD 47.25.Z – sprzedaż detaliczna napojów alkoholowych w wyspecjalizowanych sklepach, w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców, z uwzględnieniem podziału na jednostki analityczne gminy Wyszków.

Najwyższe wartości wskaźnika odnotowano na Osiedlu nr 3 (15,78) oraz Osiedlu nr 5 (6,75), co wskazuje na szczególnie wysoką intensywność działalności sprzedażowej w tych częściach miasta. Do grupy jednostek z ponad trzema punktami sprzedaży alkoholu na 1 000 mieszkańców należą także: Osiedle nr 4 (4,62), Osiedle nr 7 (4,52), Osiedle nr 12 (3,59), Rybienko Leśne-Latoszek (5,83) oraz Zapole (4,80).

Dane wyraźnie wskazują na koncentrację tego typu działalności w obszarach miejskich. W przeciwieństwie do obszarów miejskich, na terenach wiejskich większość sołectw nie posiada zarejestrowanych punktów sprzedaży alkoholu. Sołectwa z najwyższymi wskaźnikami w tej kategorii to Leszczydół Stary (5,54) oraz Kamieńczyk (4,72). Trend ten może być związany z niskim stopniem zurbanizowania tych obszarów, mniejszym natężeniem ruchu konsumenckiego lub ograniczonym zapotrzebowaniem na prowadzenie działalności handlowej o takim profilu.

Mapa 7. Liczba punktów sprzedaży alkoholu (PKD 47.25.Z) w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w podziale na jednostki analityczne

Źródło: opracowanie własne

Podsumowując, wszystkie powyższe wskaźniki osoby uprawnione do otrzymywania świadczeń społecznych znajdują się przede wszystkim na terenie osiedli 9 i 12. W tych jednostkach analitycznych stosunkowo wysokie są również wskaźniki kwot świadczeń w przeliczeniu na osobę. Wysokie kwoty świadczeń w przeliczeniu na mieszkańca wskazują na potencjalną koncentrację problemów społecznych w sołectwach Lucynów, Skuszew, Drogoszewo, Gulczewo i Tumanek. W przypadku osiedla nr 3, mimo dużej koncentracji punktów sprzedaży alkoholu, nie zaobserwowano podwyższonych wartości wskaźników związanych z pomocą społeczną. Może to jednak wskazywać na obszar, w którym istnieje potencjalne ryzyko występowania problemów społecznych, które nie znalazły jeszcze odzwierciedlenia w danych dotyczących świadczeń.

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Za bezpieczeństwo publiczne na terenie gminy Wyszków odpowiadają lokalne instytucje podlegające strukturze powiatowej – w szczególności Starosta Powiatu Wyszковского, Komendant Powiatowej Komendy Policji w Wyszkanie oraz Komendant Powiatowej Komendy Państwowej Straży Pożarnej. Ich działania obejmują zarówno zapobieganie przestępczości i reagowanie na zdarzenia, jak i kontrolę sytuacji drogowej oraz ochronę przeciwpożarową. Według Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2022-2026, w 2020 roku na obszarze gminy Wyszków odnotowano 605 przestępstw, co oznacza 15,21 przestępstw na 1 000 mieszkańców. To wartość niższa niż średnia dla województwa mazowieckiego i całej Polski. Wskaźnik wykrywalności przestępstw ogółem wynosił 71,4% i jest on wyższy niż na poziomie wojewódzkim, a porównywalny ze średnią krajową. Najwięcej odnotowano przestępstw o charakterze kryminalnym – 9,95 na 1 000 mieszkańców, z wykrywalnością na poziomie 65%. Kolejne pod względem liczby były przestępstwa przeciwko

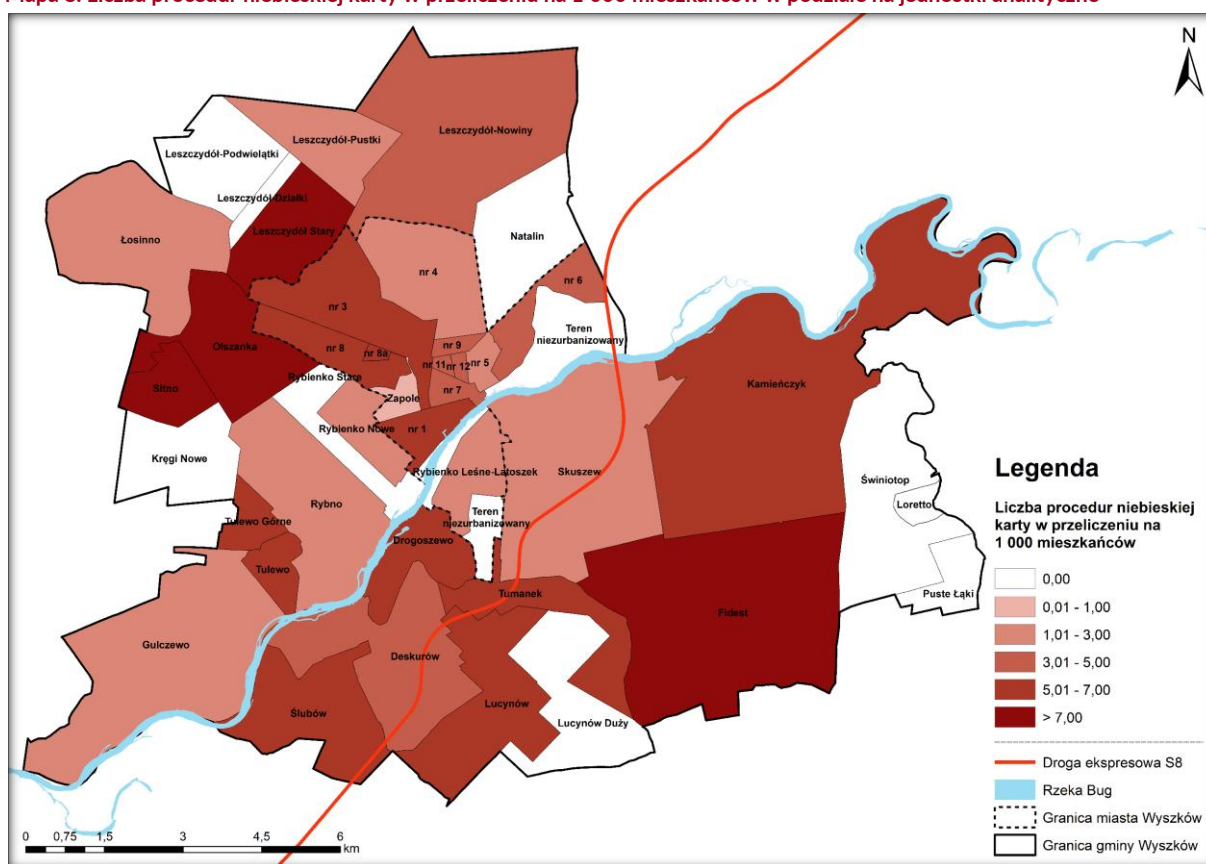
mieniu (6,31; wykrywalność 46%), drogowe (3,37; 99%), gospodarcze (1,44; 41%) oraz przeciwko życiu i zdrowiu (0,34; 84%). Wśród wskaźników związanych z bezpieczeństwem do analizy wybrano statystyki związane z liczbą Niebieskich Kart, obrazujące skalę przemocy w rodzinie w gminie oraz liczbę interwencji policji.

Mapa 8 przedstawia rozkład w jednostkach analitycznych liczby procedur niebieskiej karty w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców. Najwyższe wyniki zostały uzyskane w sołectwach: Fidest (12,66), Leszcydół Stary (16,62) oraz Sitno (13,39). Żadne z badanych osiedli na terenie miasta Wyszków nie uzyskało porównywalnych wyników.

Stosunkowo wysokie wartości wskaźnika, mieszczące się w drugiej grupie (powyżej 5), odnotowano na Osiedlach: nr 1 (5,78), nr 3 (5,74), 8 (5,55) oraz 8a (6,78). Wskazane jednostki można uznać za obszary koncentracji problemów na terenie miasta.

Na obszarze sołectw Kręgi Nowe, Leszcydół-Działki, Leszcydół-Podwielątki, Lucynów Duży, Natalin, Puste Łąki, Rybienko Stare i Świniotop nie zarejestrowano ani jednej niebieskiej karty. Na obszarze miejskim najniższy wynik uzyskało Zapole (0,53).

Mapa 8. Liczba procedur niebieskiej karty w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w podziale na jednostki analityczne

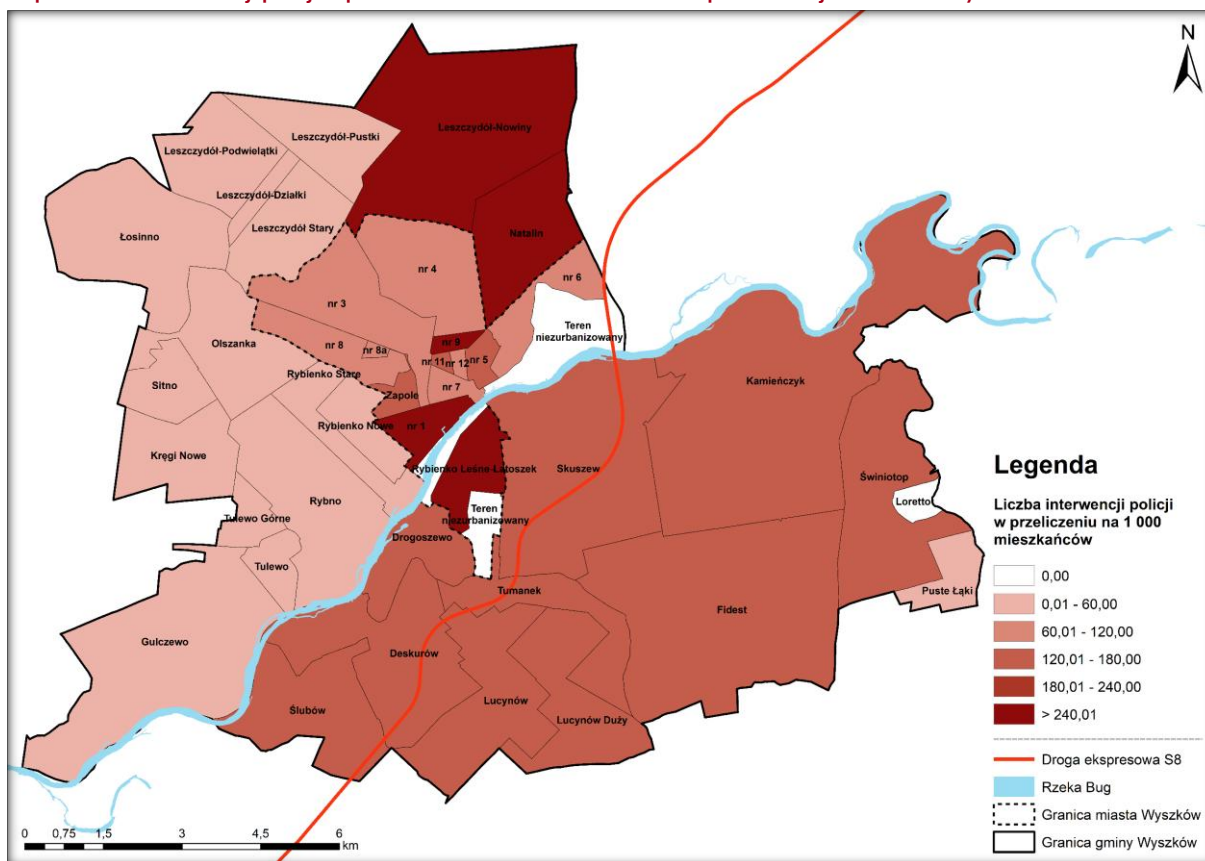
Źródło: opracowanie własne

Mapa 9 przedstawia liczbę interwencji policji, która została przeliczona na 1 000 mieszkańców. Najwyższe wyniki (409,92) uzyskano w sołectwach Leszcydół-Nowiny oraz Natalin (wspólna jednostka statystyczna komendy policji). W wielu pozostałych sołectwach liczba interwencji jest bardzo zbliżona.

W mieście Wyszków zdecydowanie wyróżnia się Osiedle nr 1 (385,86) oraz nr 9 (349,30). Są to miejsca o dużej liczbie mieszkańców i prawdopodobnie intensywniejszym ruchu społecznym. Wysoka liczba interwencji może wiązać się z większą koncentracją lokali usługowych, punktów sprzedaży alkoholu, czy zagęszczeniem zabudowy, co sprzyja konfliktom i sytuacjom problemowym. Wysoki wynik, plasujący się w grupie najwyższych wskaźników, uzyskało osiedle

Rybieńko Leśne-Latoszek (264,85). Stosunkowo dużą liczbę interwencji odnotowano także na Osiedlach nr 5, 11 i Zapole (156,28). Pozostałe jednostki posiadają zbliżone wyniki.

Mapa 9. Liczba interwencji policji w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w podziale na jednostki analityczne

Źródło: opracowanie własne

Pod względem bezpieczeństwa publicznego, najbardziej negatywnie wyróżniającym się obszarem jest osiedle nr 1. W tym obszarze odnotowano największą na obszarze miasta ilość interwencji policji, także w przeliczeniu na mieszkańca, a także zarejestrowano dużą ilość postępowań Niebieskiej Karty (drugi wynik na obszarze miasta).

Warto także zwrócić uwagę na osiedle nr 8a, gdzie wskaźnik wynosi 100,68, czyli poniżej średniej miejskiej, mimo stosunkowo wysokiego wskaźnika tzw. „niebieskich kart” (6,78). Może to oznaczać, że część interwencji dotyczy powtarzających się przypadków przemocy domowej, ale nie są to incydenty, które generowałyby wiele dodatkowych interwencji policyjnych.

EDUKACJA PUBLICZNA

Poziom wykształcenia mieszkańców gminy Wyszków oraz struktura lokalnej sieci placówek oświatowych stanowią ważne tło interpretacyjne dla analizy wskaźników związanych z edukacją. Według danych Narodowego Spisu Powszechnego na rok 2021 w strukturze wykształcenia dominują osoby z wykształceniem średnim i policealnym, które stanowią 30,32% ogółu mieszkańców. Znaczący jest również odsetek osób z wykształceniem wyższym (20,13%) oraz zasadniczym zawodowym lub branżowym (17,37%). Najmniejsze grupy tworzą osoby z wykształceniem gimnazjalnym (2,32%) oraz podstawowym nieukończonym (2,46%), co może świadczyć o stosunkowo wysokim poziomie wykształcenia lokalnej społeczności w ujęciu ogólnym.

Według Biuletynu Informacji Publicznej na terenie gminy Wyszków funkcjonuje 9 publicznych szkół podstawowych oraz 20 niepublicznych placówek edukacyjnych wpisanych do *Ewidencji*

szkół i placówek niepublicznych prowadzonej przez Burmistrza Wyszkowa, w tym 17 przedszkoli oraz 3 szkoły podstawowe. Taki układ instytucji edukacyjnych zapewnia mieszkańcom szeroki dostęp do edukacji na poziomie podstawowym i przedszkolnym. W połączeniu z analizą poziomu wykształcenia mieszkańców, dane te stanowią podstawę do oceny przestrzennych zróżnicowań w zakresie dostępności i jakości edukacji, które zostaną omówione w dalszej części raportu.

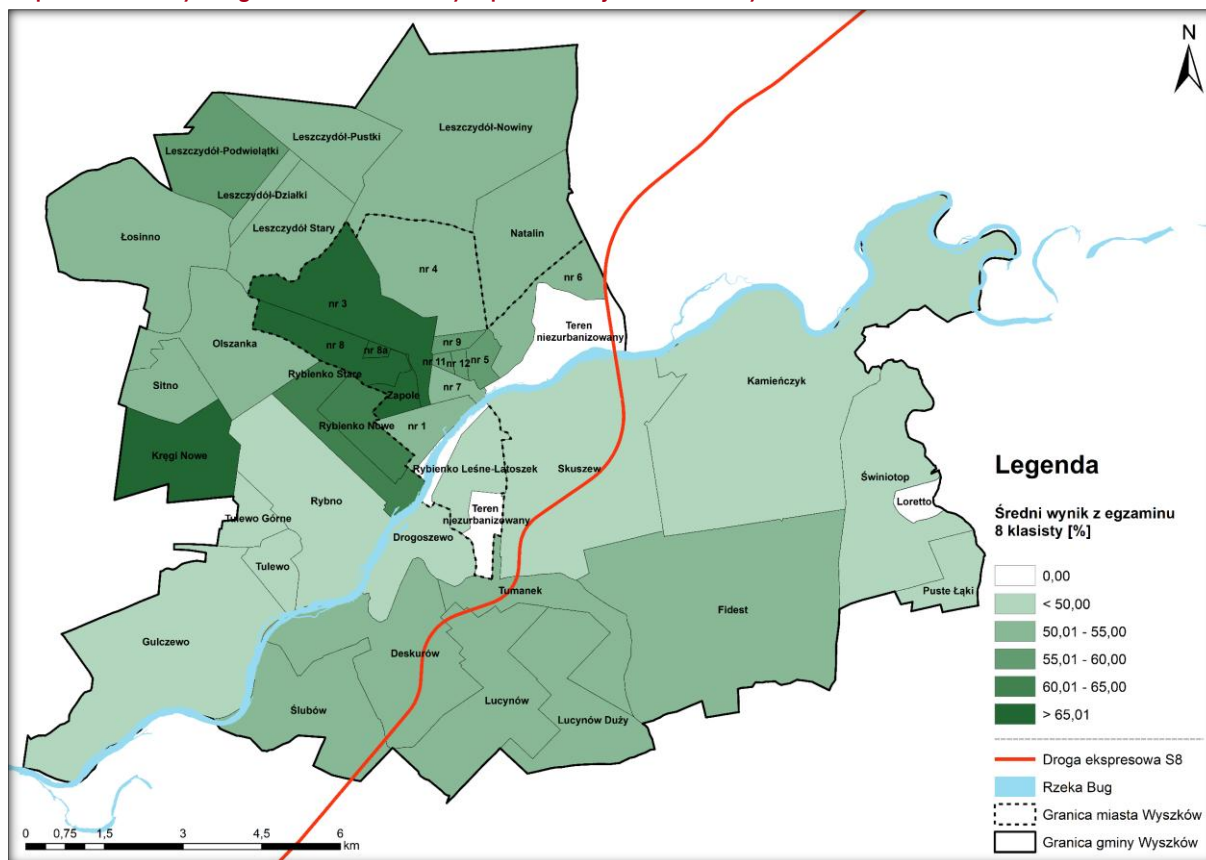
Mapa 10 ilustruje przestrzenny rozkład średnich wyników egzaminów ósmoklasisty w poszczególnych jednostkach analitycznych gminy Wyszków. Najwyższe wyniki w grupie powyżej 65% uzyskały osiedla 3, 8 i 8a oraz Zapole (we wszystkich jednostkach 71,81%). Taki sam wynik uzyskało jedynie jedno sołectwo Kręgi Nowe.

Najniższe wyniki odnotowano na głównie na wiejskich obszarach gminy, w sołectwach Drogoszewo, Kamieńczyk, Puste Łąki, Skuszew, Świniotop (średni wynik na poziomie 45,41%) oraz Gulczewo, Rybno, Tulewo, Tulewo Górne (46,41%). Jedynym osiedlem w mieście Wyszków ze średnim wynikiem egzaminów poniżej 50% było Rybienko Leśne-Latoszek (45,41%).

Ze szkół miejskich, poniżej średniego poziomu punktów dla gminy uplasowały się okręgi egzaminacyjne obejmujące osiedle nr 1 i nr 7 (53,31%) oraz osiedle nr 4, 6 i sołectwo Natolin (52,28%).

Z analizy danych wynika wyraźna przewaga obszaru miejskiego pod względem osiąganych rezultatów edukacyjnych. Średnie wyniki egzaminów w jednostkach miejskich są zauważalnie wyższe niż w większości sołectw, co może świadczyć o lepszym dostępie do zasobów edukacyjnych, większym zróżnicowaniu oferty dydaktycznej czy wyższym poziomie wsparcia instytucjonalnego w szkołach zlokalizowanych w mieście.

Mapa 10. Średni wynik egzaminów ósmoklasisty w podziale na jednostki analityczne

Źródło: opracowanie własne

Spośród analizowanych czynników w sferze społecznej, wszystkie zidentyfikowane problemy występowały na terenie osiedla nr 1. W porównaniu z innymi jednostkami analitycznymi, obszar ten charakteryzuje się wyższym odsetkiem osób korzystających z pomocy społecznej oraz bezrobotnych. Odnotowano tu również większą liczbę przestępstw oraz przypadków objętych procedurą Niebieskiej Karty. Ponadto, na tle innych okręgów egzaminacyjnych położonych na terenie miasta Wyszkowa, wyniki egzaminu ósmoklasisty w tej jednostce są poniżej średniej.

Na terenach wiejskich, w zakresie analizowanych wskaźników problemów społecznych, negatywnie wyróżnia się sołectwo Tumanek, gdzie w większym stopniu niż w innych jednostkach analitycznych występują problemy związane z bezrobociem oraz zależnością od świadczeń społecznych.

AKTYWNOŚĆ OBYWATELSKA

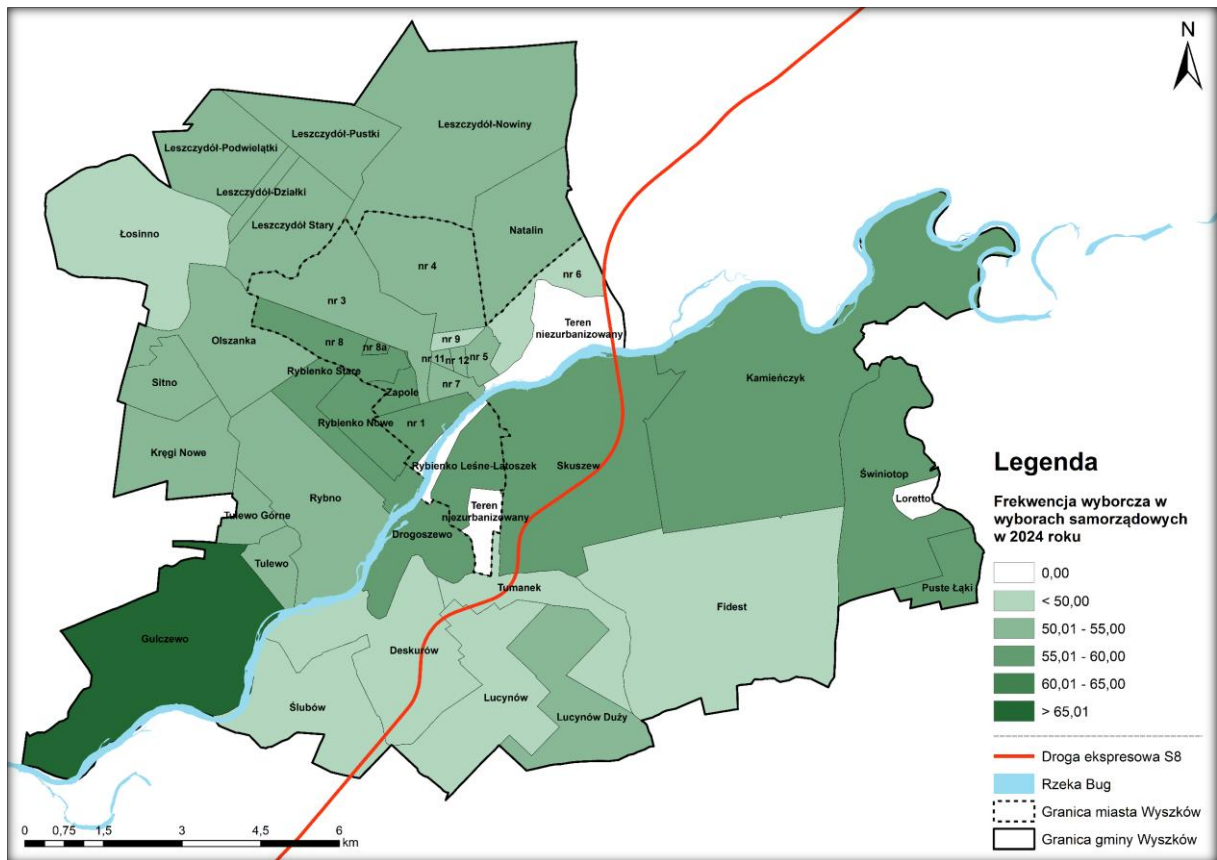
Frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych to jedno z podstawowych mierników aktywności obywatelskiej i zaangażowania mieszkańców w życie wspólnoty lokalnej. Udział w wyborach świadczy nie tylko o zainteresowaniu sprawami gminy, ale także o poczuciu sprawczości i odpowiedzialności za lokalny rozwój. Obszary charakteryzujące się wyższą frekwencją wyborczą często wykazują również większą gotowość do uczestnictwa w innych formach partycypacji społecznej – takich jak konsultacje społeczne, działania organizacji pozarządowych czy mechanizmy budżetu obywatelskiego. W gminie Wyszków obecnie funkcjonuje 41 organizacji pozarządowych, obejmujących m.in. edukację obywatelską i patriotyczną, działalność sportową, kulturalną, artystyczną, ekologiczną, pomoc osobom z niepełnosprawnościami i wykluczonym społecznie, ochronę zdrowia, wsparcie rodzin i seniorów, a także inicjatywy lokalne i integracyjne. Należy jednak zaznaczyć, że zdecydowana większość tych podmiotów ma swoje siedziby na terenie miasta. Gmina Wyszków nie uruchomiła własnego budżetu obywatelskiego, a mieszkańcy mogą zgłaszać i realizować swoje inicjatywy jedynie w ramach Budżetu Obywatelskiego Mazowsza, organizowanego na poziomie województwa. Może to wskazywać na ograniczone możliwości kształtowania lokalnej polityki przez mieszkańców na najbliższym, gminnym szczeblu, co w dłuższej perspektywie może osłabiać rozwój partycypacji obywatelskiej oraz poczucia sprawczości społecznej.

Na badanym obszarze frekwencja wyborcza była stosunkowo wyrównana, co ilustruje mapa 11. Zdecydowana większość jednostek analitycznych gminy Wyszków osiągnęła wyniki mieszczące się w przedziale od 50% do 65% w wyborach samorządowych, które odbyły się w 2024 roku. Na tym tle wyraźnie pozytywnie wyróżnia się jedynie sołectwo Gulczewo, gdzie frekwencja była najwyższa i wyniosła 67,26%.

Wśród jednostek na obszarze miasta jedynie osiedle nr 6 i nr 9 wykazały frekwencję nieznacznie niższą niż 50% – kolejno 49,71% i 47,95%.

Na obszarze wiejskim frekwencję niższą niż 50 % zanotowano w kilku następujących sołectwach: Deskurów (40,52%), Łosinno (48,02%), Ślubów (45,79%), Tumanek (45,79%).

Mapa 11. Frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych w 2024 roku w podziale na jednostki analityczne

Źródło: opracowanie własne

5. ANALIZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH W POZOSTAŁYCH SFERACH

Dla pełnego rozpoznania stanu kryzysowego obszaru i możliwości jego uznania za zdegradowany, konieczne jest przeprowadzenie analizy zjawisk niekorzystnych nie tylko w sferze społecznej, lecz również w pozostałych sferach życia lokalnego – gospodarczej, technicznej, środowiskowej oraz przestrzenno-funkcjonalnej. Ich występowanie w powiązaniu z problemami społecznymi potwierdza wielowymiarowość kryzysu oraz potrzebę zastosowania kompleksowych działań naprawczych.

5.1. SFERA GOSPODARCZA

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

Wskaźnikiem analizowanym w sferze gospodarczej jest aktywność przedsiębiorców mierzona liczbą zarejestrowanych i wykreślonych z rejestru przedsiębiorców.

W 2024 roku struktura przedsiębiorstw w Wyszkanie jednoznacznie wskazuje na dominację mikroprzedsiębiorstw – aż 96% firm zatrudnia mniej niż 10 osób. Udział małych (10–49 pracowników) i średnich (50–249 prac.) firm jest marginalny, a duże przedsiębiorstwa (powyżej 250 prac.) stanowią jedynie symboliczny ułamek (2 podmioty). Taka struktura świadczy o rozdrobnionej gospodarce lokalnej, opartej głównie na jednoosobowej działalności lub firmach rodzinnych. Wykres 1 ilustruje kwestię wielkości przedsiębiorstw w gminie Wyszkanie w roku 2024.

Wykres 1. Podmioty gospodarcze klasyfikowane wg kryterium liczby pracujących w Wyszkanie w 2024 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

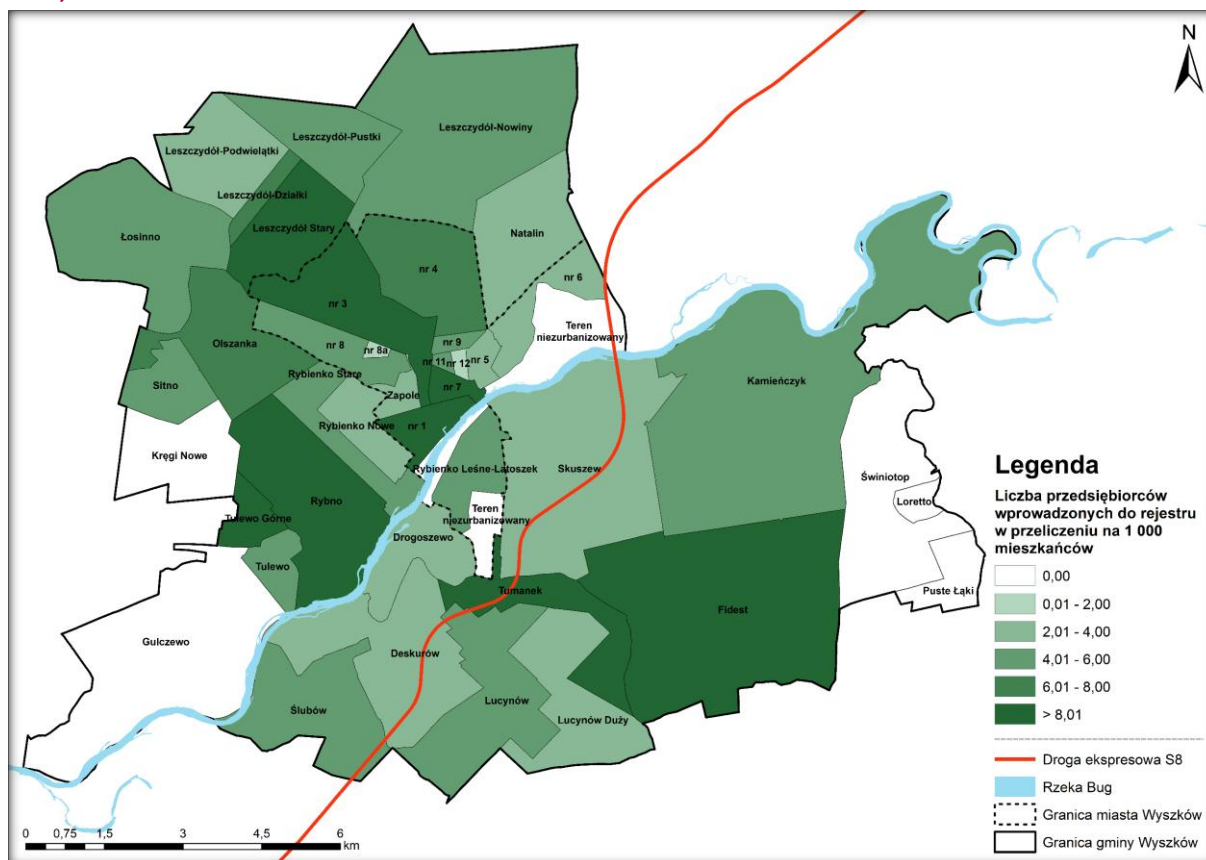
Mapa 12 pokazuje przestrzenny rozkład liczby nowo zarejestrowanych przedsiębiorców, przeliczonych na 1 000 mieszkańców. Najwięcej nowych przedsiębiorców zarejestrowano w obrębie osiedla nr 7 (32 nowe działalności), a najmniej – osiedla nr 5 (3 działalności).

Najwięcej nowych przedsiębiorców w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców zarejestrowano na osiedlu nr 3 (14,35). Wskaźnik ten był także wysoki dla osiedla nr 7 (10,33).

Wysokie wartości wskaźnika odnotowano również na obszarach wiejskich – w sołectwach Fidest (12,66) oraz Leszczydół-Stary (11,08). Należy jednak zauważyć, że wyniki te są efektem stosunkowo niewielkiej liczby mieszkańców w tych jednostkach – w Fideście zarejestrowano zaledwie jednego nowego przedsiębiorcę, a w Leszczydole-Starym czterech.

Najniższe wartości wskaźnikowe na terenie miasta uzyskały osiedla nr 8a i 12, które wyniosły kolejno 0,52 i 1,8. Na terenie wiejskim w sołectwach: Gulczewo, Kręgi Nowe, Świniotop oraz Puste Łąki nie zarejestrowano ani jednego nowego przedsiębiorcy.

Mapa 12. Liczba nowych zarejestrowanych przedsiębiorców w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w podziale na jednostki analityczne

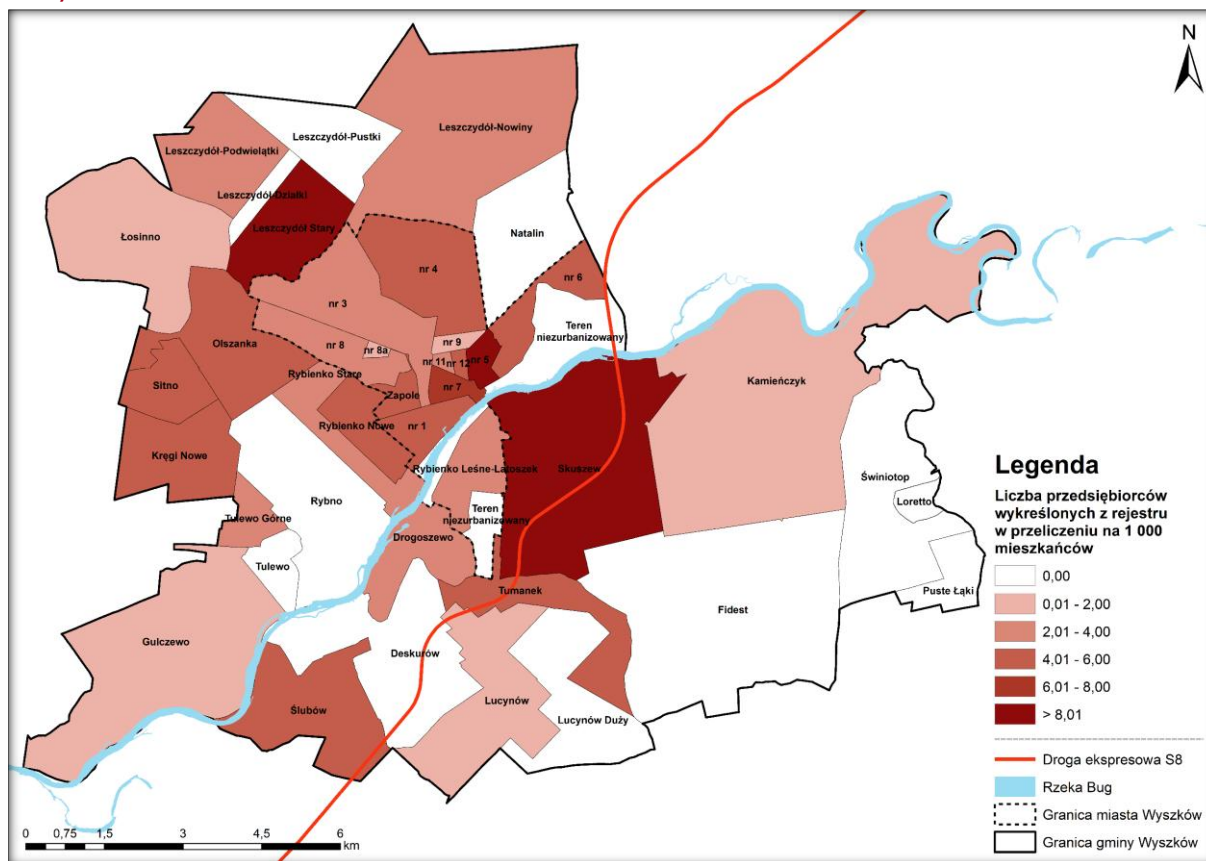

Źródło: opracowanie własne

Mapa 13 ilustruje liczbę przedsiębiorców wykreślonych z rejestru, co zostało przeliczone na 1 000 mieszkańców. Zdecydowanie największy ubytek zanotowano w sołectwach Skuszew (9,80) i Leszczydół-Stary (8,31) oraz osiedlu nr 5 (9,00). Największy nominalny ubytek liczby przedsiębiorstw zarejestrowano na osiedlu 7 (20 przedsiębiorstw), jednak ze względu na stosunkowo dużą liczbę ludności w porównaniu do innych jednostek, nie stanowi to wyraźnie odznaczającego się procenta po przeliczeniu tego wyniku na 1 tys. mieszkańców.

Najniższy wskaźnik odnotowały na obszarze miejskim osiedla 8a (1,56) i 9 (0,49). Na obszarze wiejskim sołectwa: Deskurów, Fidest, Leszczydół Działki, Leszczydół Podwiełątki, Leszczydół-Pustki, Lucynów Duży, Natalin, Puste Łąki, Rybno, Rybienko Stare, Świniotop, Tulewo nie zanotowały wykreślenia ani jednego przedsiębiorstwa. Może to świadczyć zarówno o stabilności funkcjonujących tam przedsiębiorstw, jak i o niskim poziomie aktywności gospodarczej, wskazującym na stagnację lub ograniczony rozwój lokalnej przedsiębiorczości.

Mapa 13. Liczba przedsiębiorców wykreślonych z rejestru w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w podziale na jednostki analityczne

Źródło: opracowanie własne

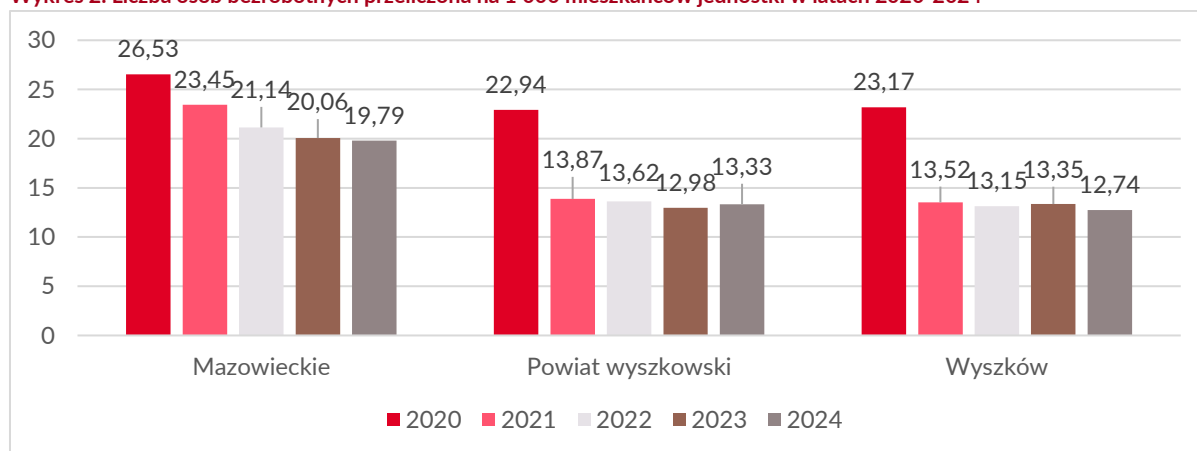
Z analizy zmian liczby przedsiębiorstw wynika, że najbardziej dynamicznie zmieniającym się pod tym względem obszarem jest osiedle nr 7. Natomiast osiedle nr 5, osiedle nr 12 oraz sołectwa Skuszew i Rybienko Nowe to obszary, gdzie liczba przedsiębiorstw zmniejszyła się w analizowanym okresie.

Dynamika zmian liczby aktywnych przedsiębiorców na obszarze miasta jest zdecydowanie wyższa. Obszary wiejskie gminy charakteryzują się niższą aktywnością przedsiębiorców. Liczba zarejestrowanych przedsiębiorców jest bardziej stabilna. Na tle gmin wiejskich negatywnie wyróżnia się sołectwo Skuszew, gdzie na dwóch nowych zarejestrowanych przedsiębiorców siedmiu wykreślono z rejestru. Spadek liczny przedsiębiorców odnotowano również w sołectwie Rybienko Nowe.

BEZROBOCIE

Kolejnym wskaźnikiem służącym diagnozie są statystyki związane z bezrobociem, obrazujące jaką liczbą osób w danej jednostce analitycznej pozostaje bez pracy. Na wykresie 2 pokazano liczbę osób bezrobotnych przeliczoną na 1 000 mieszkańców dla jednostki na poziomie województwa, powiatu i gminy Wyszków. W latach 2020-2024 w każdym przypadku widoczny jest trend malejący, który świadczy o zmniejszaniu się poziomu bezrobocia. Poziom gminy Wyszków pod względem liczby osób bezrobotnych jest porównywalny do sytuacji w powiecie i pozostaje niższy niż w województwie. Sytuację tę zobrazowano na wykresie 2.

Wykres 2. Liczba osób bezrobotnych przeliczona na 1 000 mieszkańców jednostki w latach 2020-2024

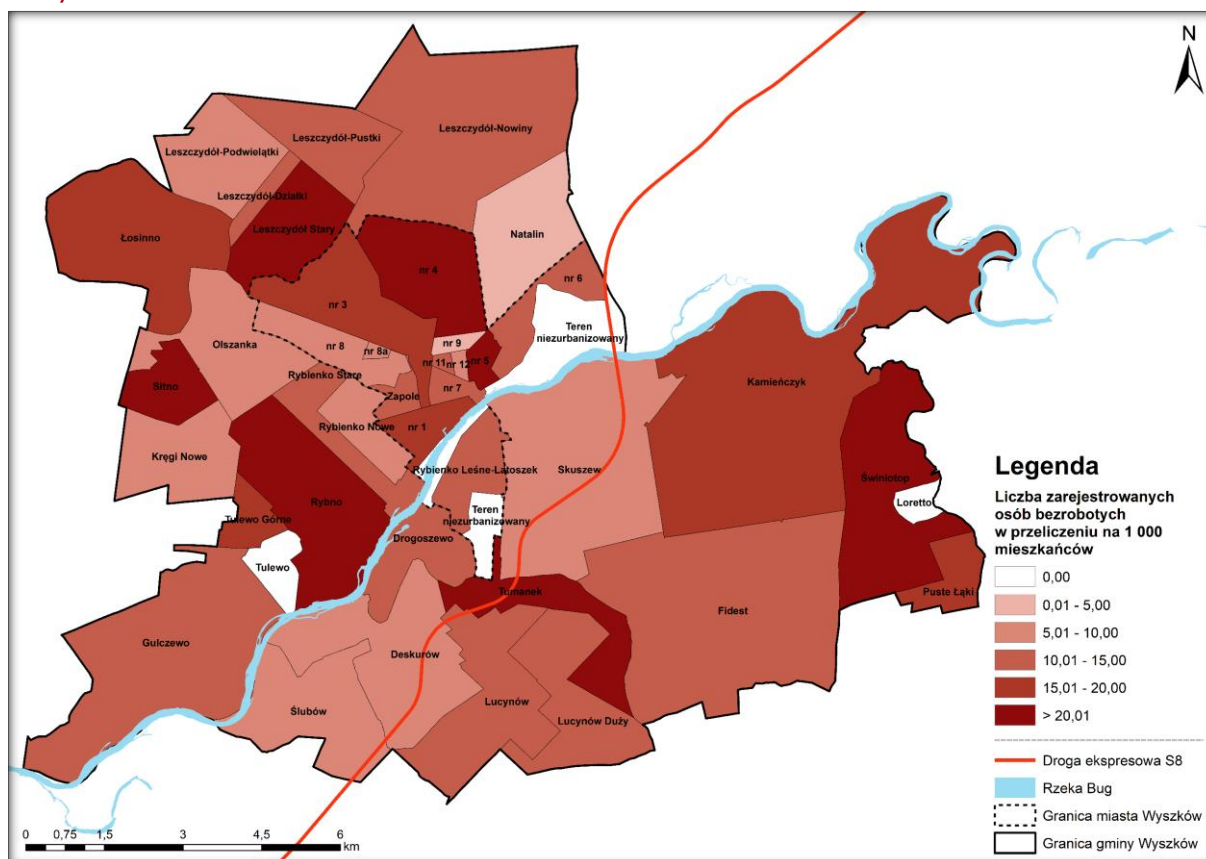
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Na mapie 14 przedstawiono liczbę zarejestrowanych bezrobotnych, co zostało przeliczone na 1 000 mieszkańców. Jednostką analityczną z największą nominalną liczbą bezrobotnych jest osiedle nr 1, gdzie zarejestrowanych jest 40 osób bez pracy. Podobna liczba bezrobotnych mieszka na osiedlach nr 4 (39 osób), 5 (37 osób) i 7 (38 osób).

Jednostką o najwyższym wskaźniku osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców jest Osiedle nr 5 (27,76), a podobnie wysoki wskaźnik charakteryzuje sołectwo Leszczdół Stary (27,70) oraz Tumanek (26,74). Stosunkowo wysokie wskaźniki, oznaczone najbardziej intensywnym odcieniem czerwieni, uzyskało także Osiedle nr 4 (20,02) oraz kilka sołectw: Rybno (20,03), Sitno (22,32) i Tumanek (26,74).

Jednostką, w której nie zarejestrowano ani jednej osoby bezrobotnej jest Tulewo. Najniższą wartość wskaźnika odnotowano w sołectwie Skuszew (2,80).

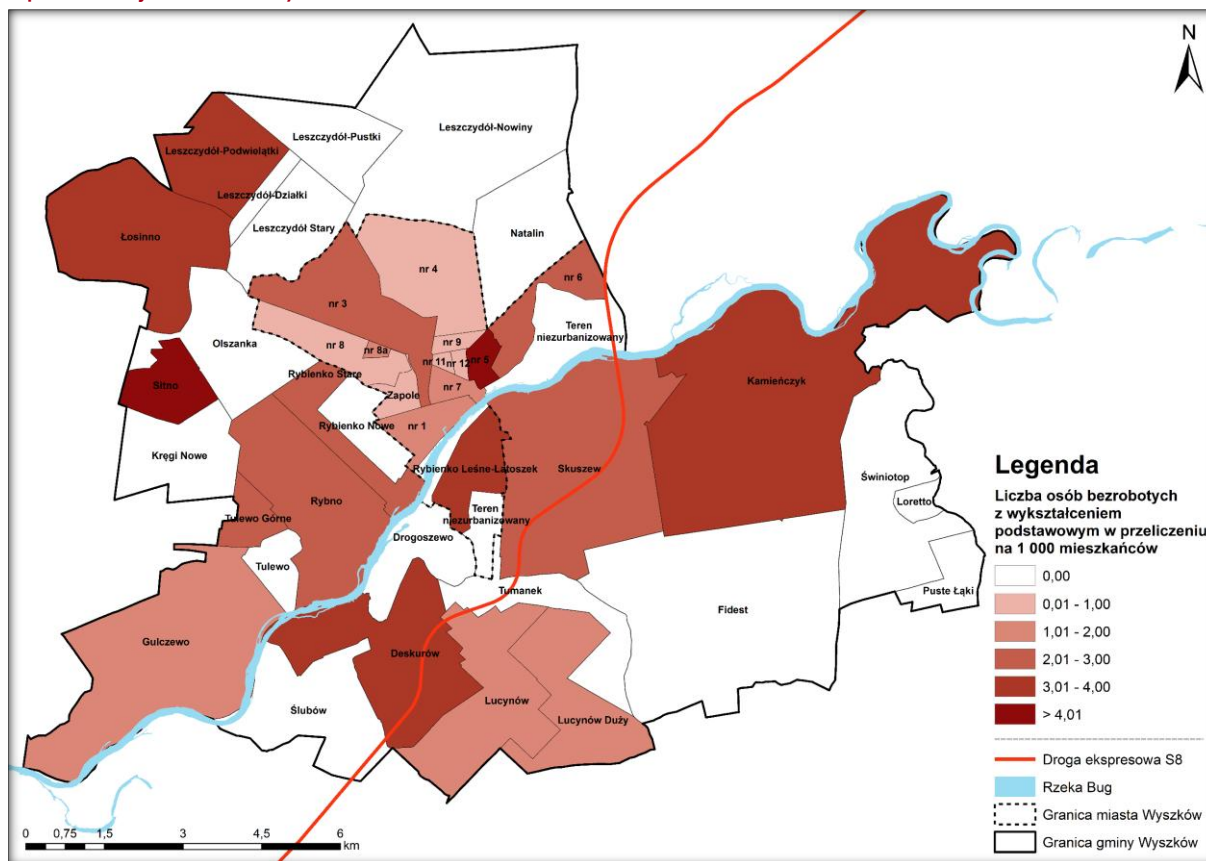
Mapa 14. Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w podziale na jednostki analityczne

Źródło: opracowanie własne

Mapa 15 ilustruje liczbę zarejestrowanych bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców, z podziałem na jednostki analityczne gminy Wyszków. Najwięcej osób w tej kategorii zarejestrowano na osiedlach nr 5 i 7 – po 6 osób. Najwyższy wskaźnik na obszarze miejskim osiągnęło osiedle nr 5 (4,50). Natomiast na terenach wiejskich najwyższe wartości odnotowano w sołectwach: Leszczydół-Stary (5,54), Tumanek (5,35) oraz Świniotop (5,29). Dane te mogą wskazywać na większe trudności w dostępie do zatrudnienia wśród osób o niższym poziomie wykształcenia, szczególnie w wybranych jednostkach poza główną strefą miejską, jednak problem ten występował tak w strefie wiejskiej jak i miejskiej.

Mapa 15. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w podziale na jednostki analityczne

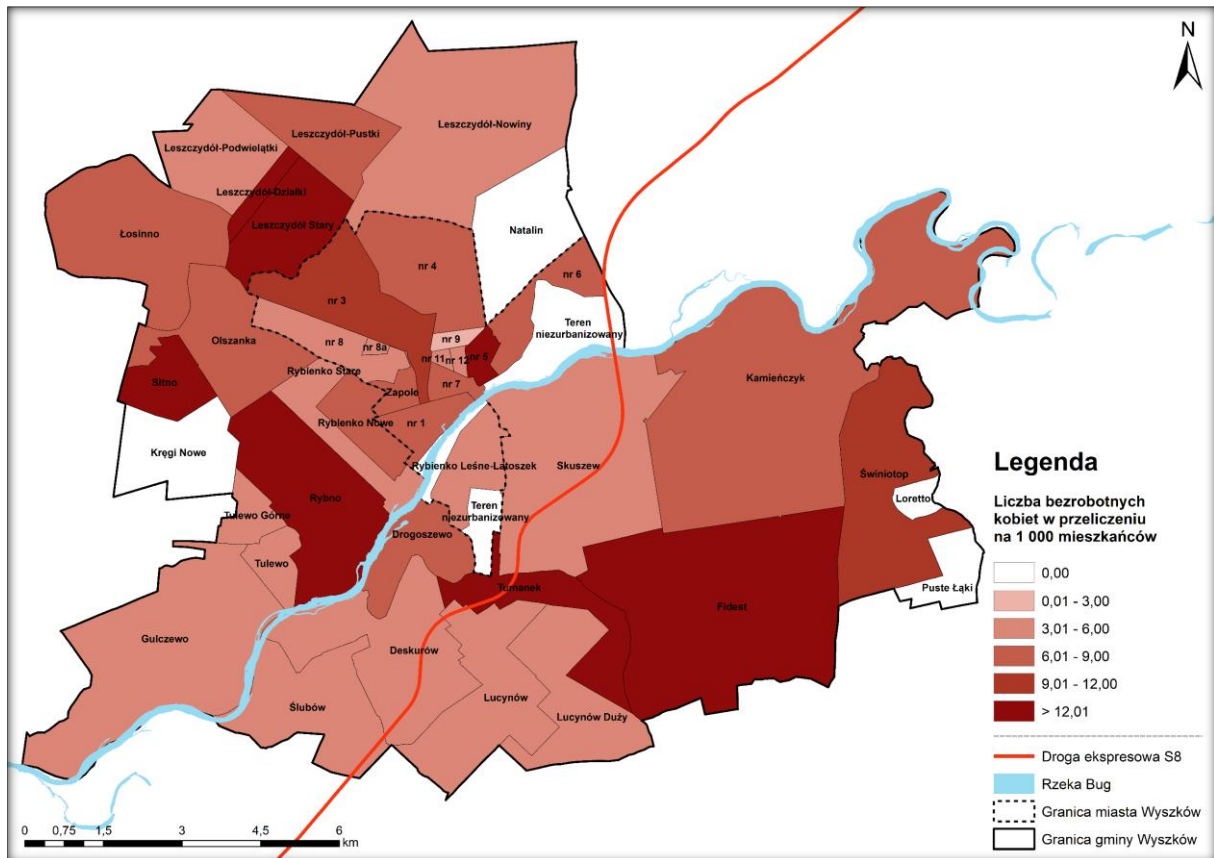
Źródło: opracowanie własne

Kobiety stanowią około połowy bezrobotnych zarejestrowanych w jednostkach o wysokim wskaźniku liczby bezrobotnych – osiedlach Wyszkowa o nr 1, 5, 7 i 8. Na osiedlu nr 4 stanowią 1/3 zarejestrowanych bezrobotnych. Na osiedlu nr 5 liczba bezrobotnych kobiet przeliczona na tysiąc mieszkańców była zdecydowanie największa na obszarze miejskim Wyszkowa (13,5).

Sołectwo Tumanek odznacza się najwyższym wskaźnikiem bezrobotnych kobiet na 1 000 mieszkańców spośród wszystkich jednostek analitycznych. Łącznie 7 na 10 z zarejestrowanych w tym sołectwie osób bezrobotnych to kobiety. Inne sołectwa z wysokim wskaźnikiem bezrobotnych kobiet to: Sitno (13,39), Rybno (12,88), Leszczydół-Stary (16,62), Leszczydół-Działki (12,05).

Problem ten jest silniej widoczny na terenach wiejskich, jednak na terenie zurbanizowanym także występuje w dużym natężeniu we wszystkich jednostkach analitycznych miasta Wyszków. Bezrobotne kobiety nie zostały zarejestrowane jedynie na terenie 3 sołectw: Kregi Nowe, Natalin i Puste Łąki. Liczbę zarejestrowanych bezrobotnych kobiet przedstawia poniższa mapa 16.

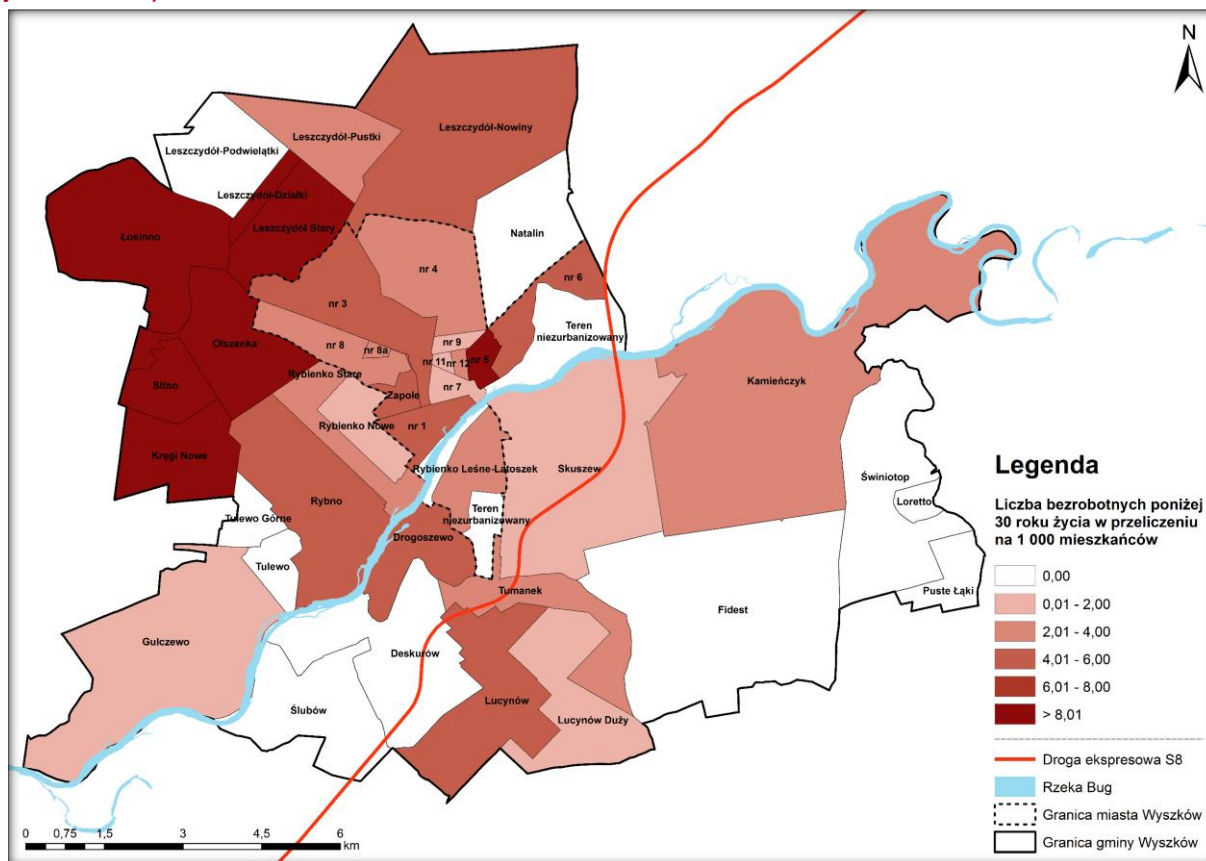
Mapa 16. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych kobiet w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w podziale na jednostki analityczne

Źródło: opracowanie własne

W jednostkach o najwyższej liczbie osób bezrobotnych (osiedla nr 1, 4, 5, 7 i 8), osoby poniżej 30 r.ż. stanowiły ok ¼ wszystkich zarejestrowanych, co przedstawia mapa 17. Stosunkowo wysoki udział najmłodszej grupy wiekowej w ogóle bezrobotnych odnotowano w sołectwach Lucynów i Leszczyców Stary (5 z 10 osób).

Mapa 17. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych poniżej 30 roku życia w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w podziale na jednostki analityczne

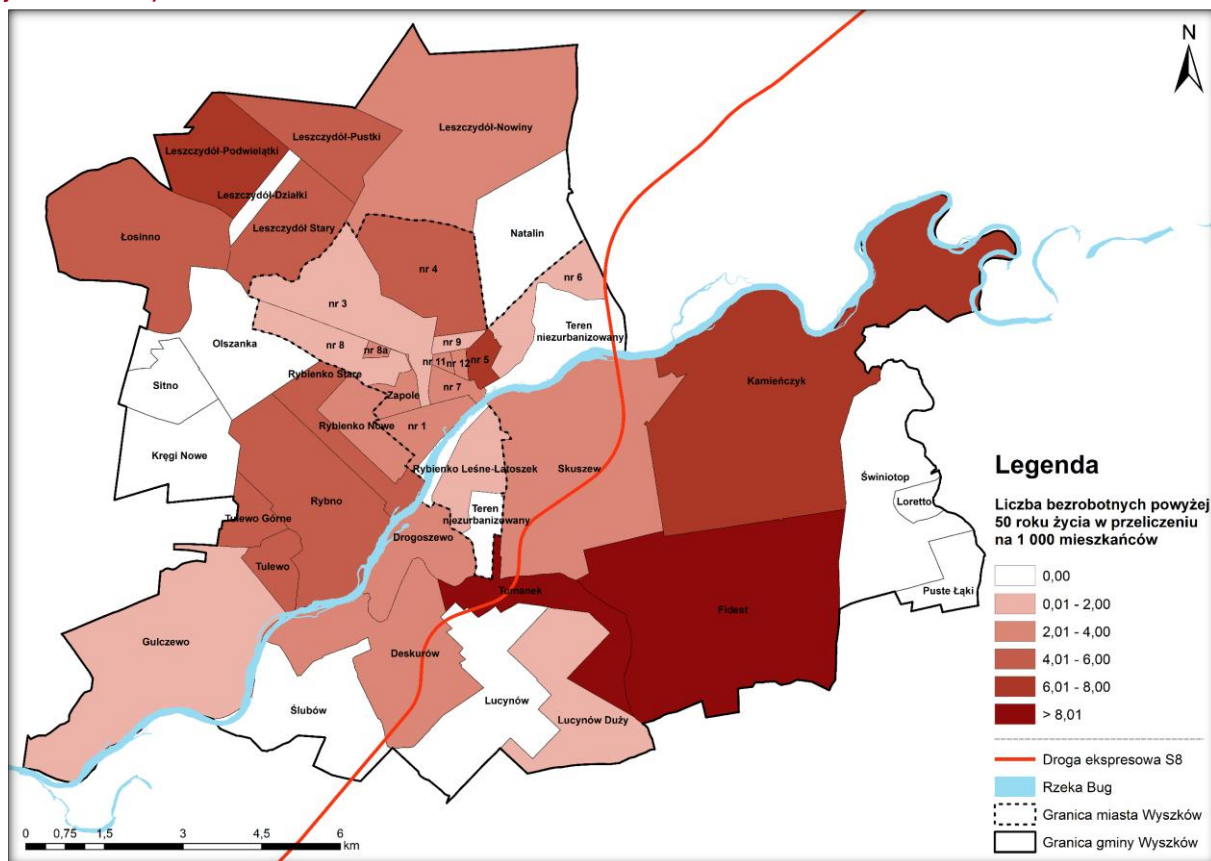
Źródło: opracowanie własne

Jeśli chodzi o liczbę zarejestrowanych bezrobotnych w wieku powyżej 50 r.ż., to obszarem wyróżniającym się jest osiedle nr 5 z najwyższym wskaźnikiem na obszarze miasta Wyszków, wynoszący 6,75. Podobna sytuacja występuje także na pobliskim osiedlu 4, gdzie co czwarty zarejestrowany jest osobą w wieku przedemerytalnym.

Wysokimi odsetkami bezrobotnych osób powyżej 50 r.ż. charakteryzują również obszary wiejskie gminy. Najwyższe wskaźniki występują w sołectwie Fidest (12,66) oraz Tumanek (10,70). Stosunkowo wysoki wynik ma także sołectwo Leszczydół-Podwiełątki (6,47).

Osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia nie zarejestrowano w sołectwach: Kręgi Nowe, Leszczydół-Działki, Lucynów, Natalin, Olszanka, Puste Łąki Przestrzenne, Sitno, Ślubów oraz Świniotop. Rozkład liczby zarejestrowanych bezrobotnych powyżej 50 roku życia przedstawia mapa 18.

Mapa 18. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych powyżej 50 roku życia w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w podziale na jednostki analityczne

Źródło: opracowanie własne

Problem koncentracji bezrobocia na danym obszarze dotyczy przede wszystkim terenu miasta Wyszków – osiedli nr 1, 5, 7 i 8. Osiedle nr 5 negatywnie wyróżnia się pod względem stosunkowo wysokiego odsetka osób powyżej 50 r.ż. wśród osób bezrobotnych. Na obszarach wiejskich, w sołectwach Tumanek oraz Leszczydół Stary zamieszkuje wysoka na tle pozostałych sołectw liczba osób bezrobotnych, także w przeliczeniu na tysiąc mieszkańców.

5.2. SFERA TECHNICZNA

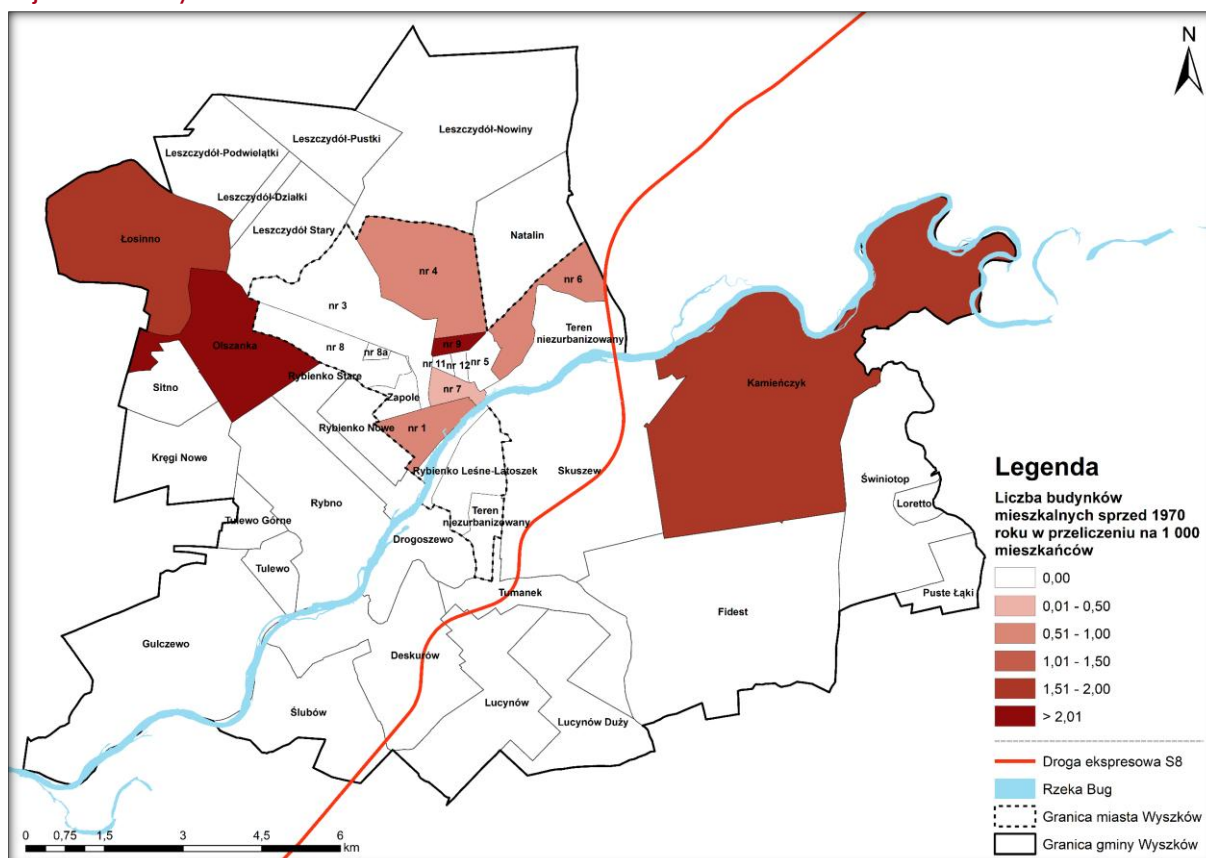
W sferze technicznej w analizie uwzględnione zostały trzy czynniki: liczba budynków mieszkalnych mających ponad 55 lat, liczba budynków komunalnych niedostosowanych do osób ze szczególnymi potrzebami oraz długość dróg nieutwardzonych. Czynniki te mają istotny wpływ na jakość życia mieszkańców gminy. Przystarzały zasób mieszkaniowy, bariery architektoniczne oraz ograniczona dostępność komunikacyjna nie tylko obniżają komfort życia, ale także mogą pogłębiać wykluczenie społeczne i kumulację negatywnych zjawisk na wybranych obszarach. Dodatkowo, wskaźnikiem, który nie został wzięty pod uwagę ze względu na małą skalę zjawiska, jednak istotnie wpływa na jakość życia mieszkańców, jest liczba lokali gminnych bez dostępu do WC. Spośród 360 lokali mieszkalnych w zasobie gminy, jedynie 9 nie posiadało dostępu do WC. Wszystkie te mieszkania zlokalizowane są na terenie osiedla nr 1.

Mapa 19 przedstawia liczbę budynków starszych niż 55 lat przeliczonych na 100 mieszkańców danej jednostki. Ze względu na duże zniszczenia powojenne, w Wyszkanie niewiele jest budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1970 rokiem. Z udostępnionych danych wynika, że łącznie jest ich tylko 16, z czego aż 7 znajduje się na terenie osiedla nr 9 (wskaźnik 3,44). W pozostałych jednostkach analitycznych rozmieszczone są najwyżej dwa takie budynki, większość w granicach miasta Wyszkowa. W obrębie miasta starsze budownictwo skupia się w

centralnych i północno-wschodnich osiedlach, takich jak osiedle nr 1 (wskaźnik 0,89), nr 4 (wskaźnik 0,51), nr 6 (wskaźnik 0,52) oraz nr 5 (wskaźnik 0,32), jednak są to pojedyncze przypadki. Starsze budynki na ogół oferują mieszkańcom niższy standard i są w gorszym stanie technicznym.

Poza granicami miasta największe natężenie budynków sprzed 1970 roku występuje w Olszance, gdzie wskaźnik przekracza 2 budynki na 1 000 mieszkańców. Kolejnymi jednostkami, w których zabudowa tego typu występuje są sołectwa Łosinno i Kamieńczyk (po 1 budynku).

Mapa 19. Liczba budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1970 rokiem w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w podziale na jednostki analityczne

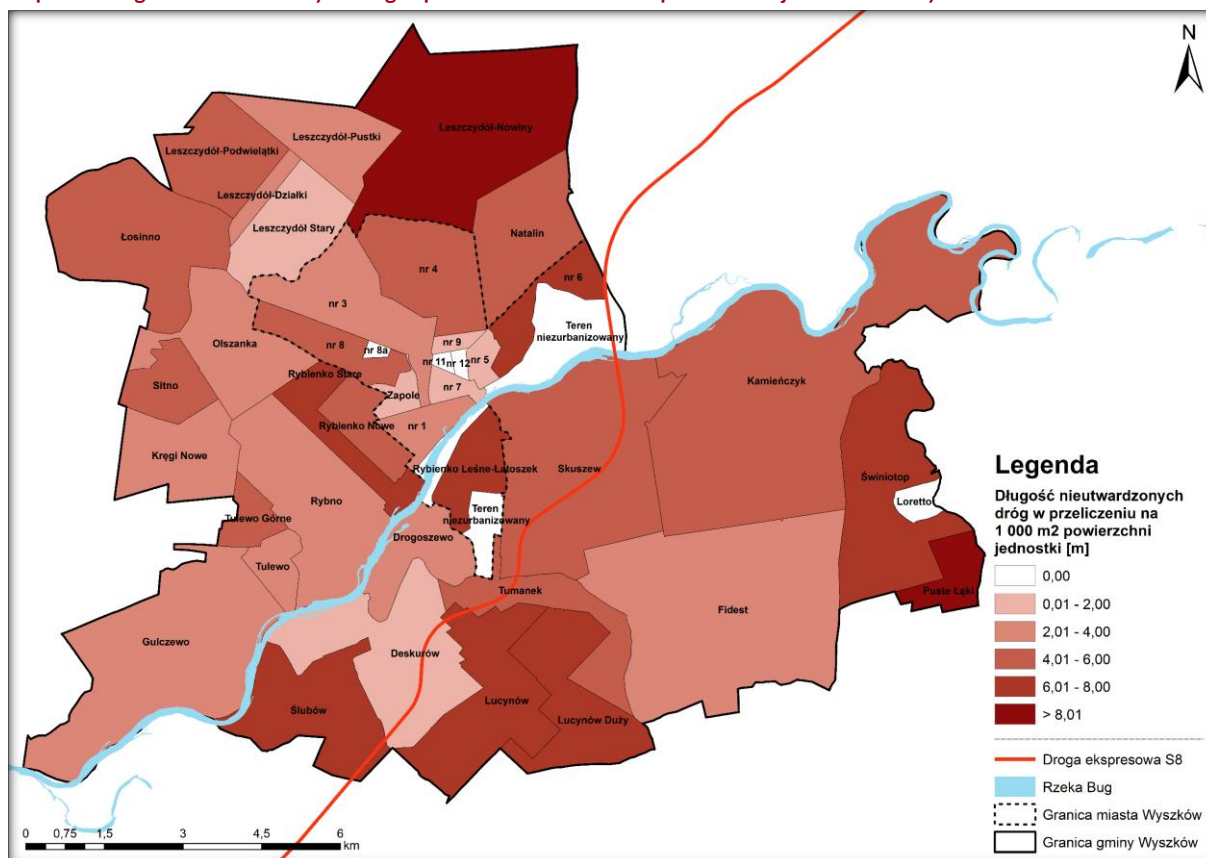
Źródło: opracowanie własne

Mapa 20 przedstawia dystrybucję przestrzenną dróg nieutwardzonych w gminie na 1 000 m² powierzchni jednostki. Obszary wiejskie, a także osiedla znajdujące się na granicy Wyszkiwa charakteryzują się większym wskaźnikiem długości dróg nieutwardzonych.

Spośród osiedli położonych w centrum miasta, najwięcej dróg nieutwardzonych, znajduje się na terenie osiedla nr 4 (16 774,37 m²). Najwyższy wskaźnik na terenie miasta ma osiedle nr 6 (7,38) oraz Osiedle Rybienko Leśne-Latoszek (5,06). Jedynie trzy jednostki na terenie gminy nie posiadają dróg nieutwardzonych i są to osiedla nr 8a, 11 i 12.

Na obszarze wiejskim wysokości wskaźników są wyższe niż w mieście. Najwyższy wynik uzyskało Sołectwo Leszczydół-Nowiny (17,51). Wysoką wartość wskaźnika wykazano także w sołectwie Puste Łąki (9,90).

Mapa 20. Długość nieutwardzonych dróg w przeliczeniu na 1 000 m² powierzchni jednostki analityczne

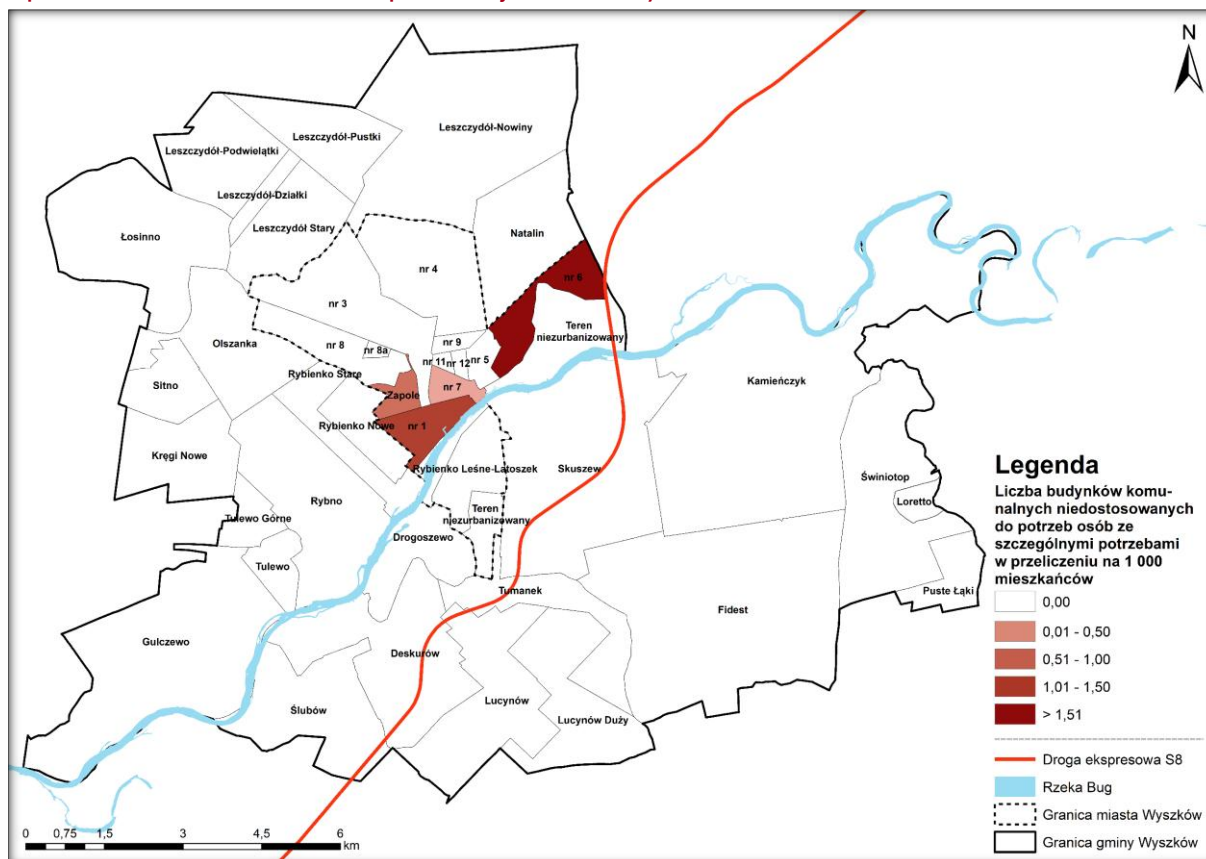

Źródło: opracowanie własne

Mapa 21 przedstawia przestrzenny rozkład mieszkalnych budynków komunalnych niedostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi wymaganiami na terenie gminy Wyszków. Problem ten występuje wyłącznie w czterech jednostkach analitycznych, co wynika z ograniczonej lokalizacji tego typu zasobów mieszkaniowych. Najwięcej takich budynków zidentyfikowano na osiedlach nr 1 i nr 6 – po trzy obiekty. Potwierdzają to wskaźniki: 1,55 dla osiedla nr 6 oraz 1,33 dla osiedla nr 1 (w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców). Pojedyncze przypadki niedostosowanych budynków odnotowano również na osiedlu nr 7 oraz w jednostce Zapole.

Choć problem braku dostosowania budynków komunalnych do potrzeb osób ze szczególnymi wymaganiami występuje w wybranych jednostkach miejskich, jego skala pozostaje ograniczona. Może to wynikać z faktu, że na terenie gminy Wyszków relatywnie niewiele budynków mieszkalnych pochodzi z okresu intensywnej zabudowy lat 70. XX wieku, która charakteryzowała się niskim standardem dostępności. Pomimo stosunkowo niewielkiej skali zjawiska w kontekście całej gminy, brak dostosowania budynków komunalnych do potrzeb osób ze szczególnymi wymaganiami stanowi istotną barierę w codziennym funkcjonowaniu tej grupy mieszkańców. Utrudniony dostęp do mieszkania lub ograniczenia w poruszaniu się po przestrzeniach wspólnych przekładają się bezpośrednio na obniżenie komfortu życia, poczucia godności oraz integracji społecznej osób z niepełnosprawnościami i seniorów.

Mapa 21. Liczba komunalnych budynków mieszkalnych niedostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w podziale na jednostki analityczne

Źródło: opracowanie własne

Podsumowując analizę technicznych aspektów infrastruktury mieszkaniowej i drogowej na terenie gminy Wyszków, można wskazać kilka jednostek analitycznych, które w największym stopniu borykają się z problemami technicznymi.

Największe skupisko starych budynków (powyżej 55 lat) znajduje się na osiedlu nr 9, gdzie zlokalizowanych jest aż 7 z 16 takich obiektów na terenie całej gminy. W pozostałych jednostkach ich liczba jest marginalna, co częściowo wynika z powojennych zniszczeń i stosunkowo młodego wieku zabudowy.

W zakresie dróg nieutwardzonych najgorsza sytuacja występuje na terenach wiejskich, szczególnie w sołectwie Leszczydół-Nowiny oraz Puste Łąki. W mieście największy udział takich dróg odnotowano na Osiedlu nr 6 i w Rybieniu Leśnym-Latoszku.

Jeśli chodzi o budynki komunalne niedostosowane do potrzeb osób ze szczególnymi wymaganiami, najwięcej tego typu obiektów znajduje się na osiedlach nr 1 i 6. Problem ten, choć stosunkowo ograniczony w skali całej gminy, koncentruje się głównie w jednostkach miejskich.

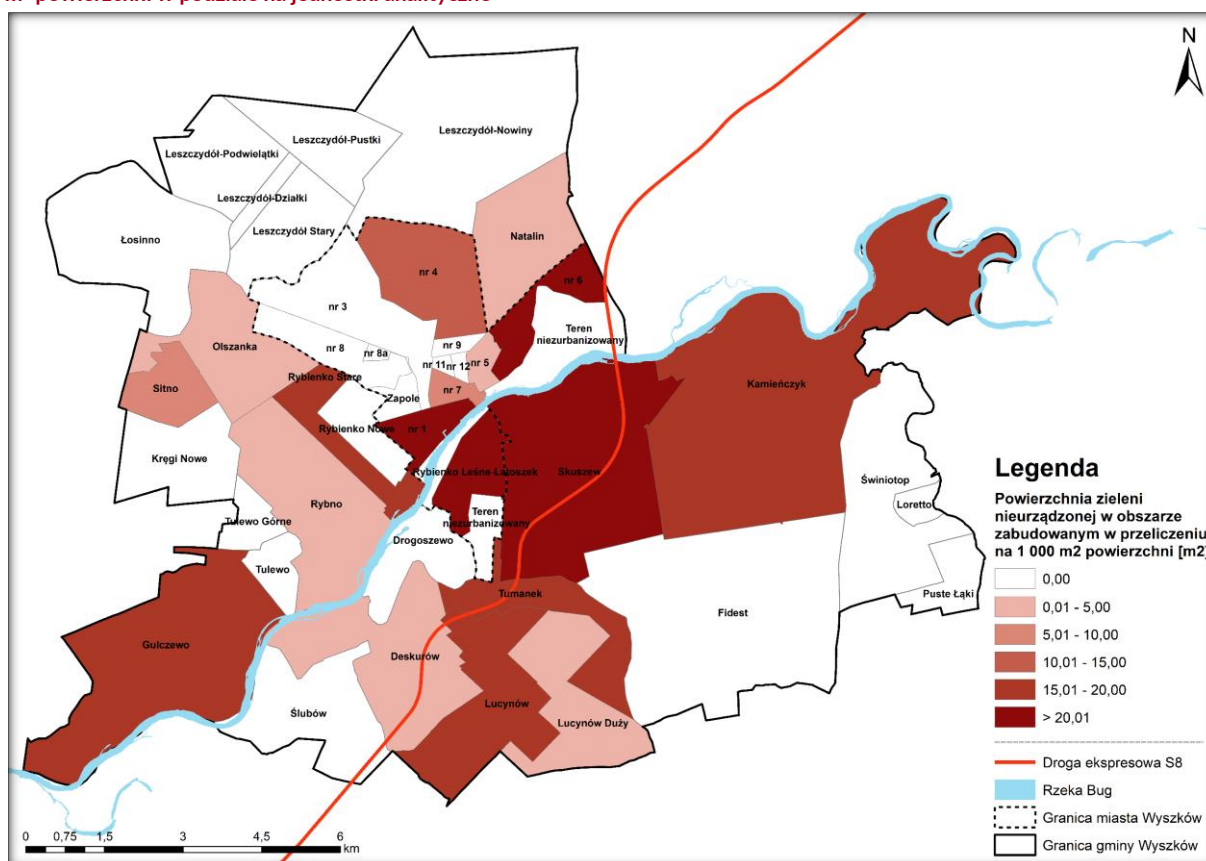
5.3. SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej do analizy wybrano wskaźniki związane z powierzchnią zieleni nieurządzonej, liczbą zabytków, podmiotami z podsekcji PKD 92.00.Z oraz 64.92.Z, a także placami zabaw oraz przystankami komunikacji miejskiej, które mają znaczący wpływ na jakość przestrzeni publicznej.

Dane te często wskazują na potrzebę podjęcia przez gminę dodatkowych działań np. w celu ochrony istniejących zabytków lub uporządkowania przestrzeni. Duży udział terenów zieleni nieurządzonej w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (MPZP) świadczy o niewykorzystanym potencjale przestrzennym. Tereny te, choć formalnie przeznaczone pod zielen, często nie pełnią aktywnej funkcji społecznej ani gospodarczej. Brak ich zagospodarowania powoduje wyłączenie ich z codziennej aktywności mieszkańców, co sprzyja zjawiskom marginalizacji, ogranicza atrakcyjność zamieszkania, a także utrudnia rozwój funkcji usługowych i rekreacyjnych. Wysoka koncentracja takich terenów może być bezpośrednim sygnałem potrzeby działań rewitalizacyjnych – zarówno w zakresie zagospodarowania przestrzeni, jak i wzmocnienia lokalnych wspólnot oraz poprawy dostępności infrastruktury i usług.

Spośród obszarów, dla których uchwalono Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego najwyższy wskaźnik powierzchni zieleni nieurządzonej w przeliczeniu na 1 000 m² charakteryzował osiedle nr 1 (42,37) i osiedle Rybienko Leśne-Latoszek (35,38). Zieleni nieurządzonej zajmuje też istotną część obszaru osiedla nr 6 – ponad 12% terenu osiedla (30,21). Obszary wiejskie, z wyłączeniem w analizie terenów niezagospodarowanych tj. lasy, pola i łąki, charakteryzowały się stosunkowo wysoką wartością wskaźnika jedynie w kilku sołectwach. Najwyższy wskaźnik, ale nadal zdecydowanie niższy niż na terenach miejskich, uzyskało sołectwo Skuszew (24,20). W sołectwach: Gulczewo (19,53), Kamieńczyk (15,01), Lucynów (15,09), Rybienko Stare (18,61), Tumanek (15,64) także wykazano stosunkowo duży udział zieleni nieurządzonej w strukturze przestrzennej tych jednostek. Powierzchnię terenów zieleni nieurządzonej według jednostek analitycznych przedstawia mapa 22.

Mapa 22. Powierzchnia terenów zieleni nieurządzonej wskazanych w MPZP w obszarze zabudowanym w przeliczeniu na 1 000 m² powierzchni w podziale na jednostki analityczne

Źródło: opracowanie własne

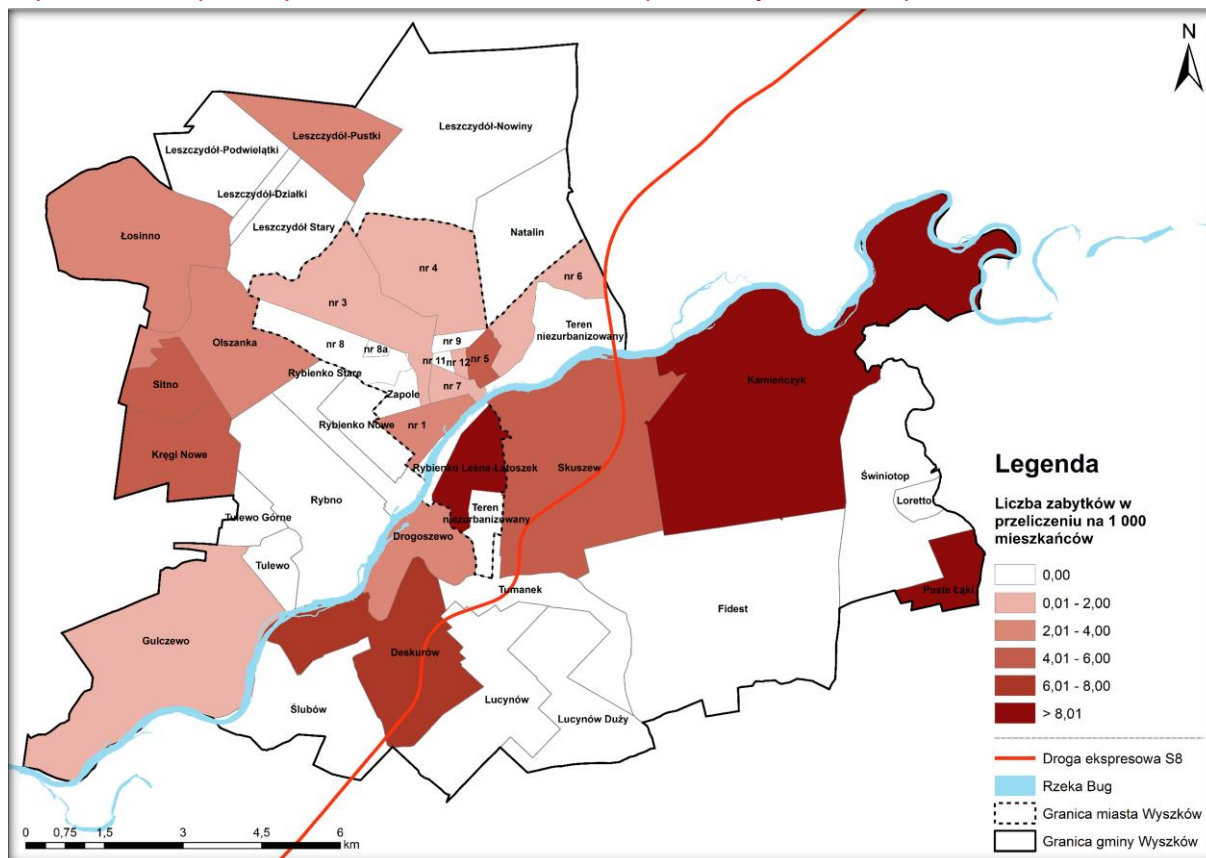
Najwięcej obiektów wpisanych do rejestru zabytków (15 obiektów) znajduje się na terenie osiedla Rybienko Leśne-Latoszek, które jest dawną wsią-letniskiem. Na terenie osiedla znajdują

się m.in. zabytkowe wille i kościoły w stylu zakopiańskim. W przeliczeniu na tysiąc mieszkańców jest to najwyższy wynik wśród jednostek miejskich (9,72).

Obiekty zabytkowe znajdują się również na terenie osiedla nr 1 (8 obiektów, wskaźnik 3,56) i osiedla nr 5 (7 obiektów, wskaźnik 5,25).

Stosunkowo dużo obiektów zabytkowych znajduje się także na terenie sołectwa Kamieńczyk (7 obiektów). Wskaźnik dla tej jednostki był najwyższy na terenach wiejskich gminy (12,60). W pozostałych sołectwach także występowały obiekty zabytkowe, jednak były to pojedyncze przypadki. Liczbę zabytków w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w podziale na jednostki analityczne przedstawia mapa 23.

Mapa 23. Liczba zabytków w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w podziale na jednostki analityczne

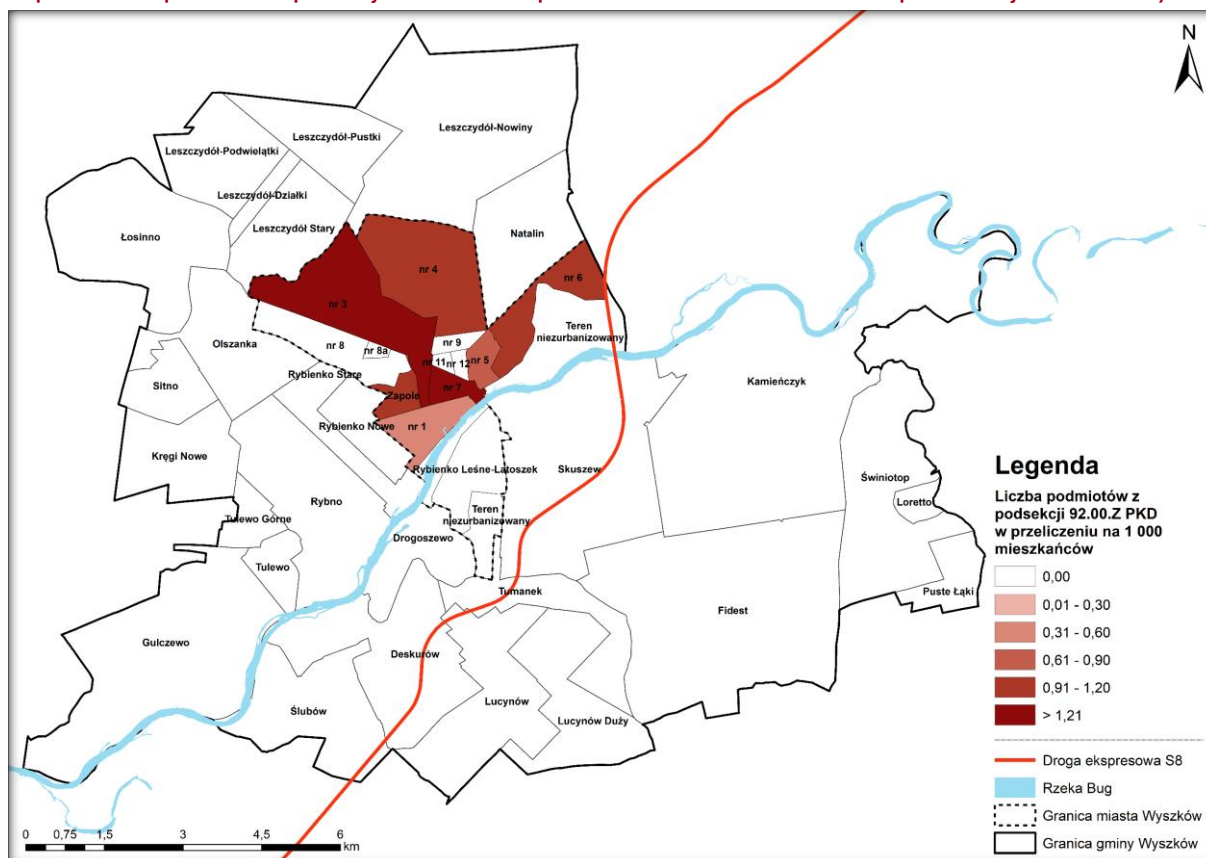

Źródło: opracowanie własne

Mapa 24 ilustruje przestrzenny rozkład liczby podmiotów z podsekcji 92.00.Z PKD w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców. Są to podmioty zajmujące się grami losowymi i zakładami wzajemnymi. Tego typu obiekty mogą negatywnie wpływać na jakość przestrzeni, ale także prowadzić do zintensyfikowania problemów społecznych związanych z uzależnieniami.

Działalność tego typu podmiotów zlokalizowana jest jedynie na terenie miejskim gminy Wyszków na osiedlach 1, 3, 4, 5, 6, 7 oraz Zapolu. Najwięcej podmiotów zajmujących się grami losowymi i zakładami wzajemnymi w przeliczeniu na tysiąc mieszkańców znajduje się na osiedlu nr 3 (4,30). Stosunkowo wysoki wskaźnik uzyskały także osiedle nr 6 (1,03), osiedle nr 7 (1,29) oraz osiedle Zapole (1,07).

Mapa 24. Liczba podmiotów z podsekcji 92.00.Z PKD w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w podziale na jednostki analityczne

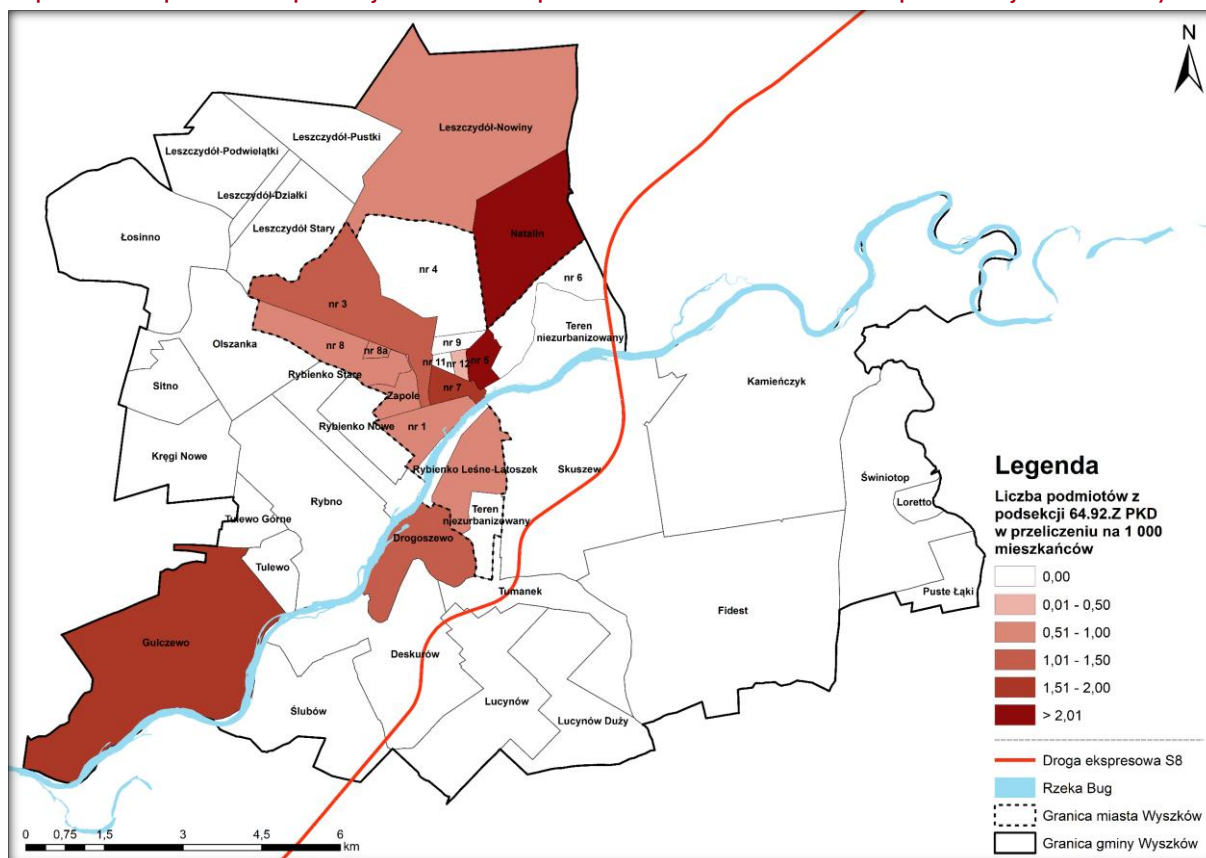
Źródło: opracowanie własne

Mapa 25 ilustruje przestrzenną dystrybucję podmiotów z podsekcji 64.92.Z PKD, które sklasyfikowane są jako pozostałe formy udzielenia kredytów, w przeliczeniu na tysiąc mieszkańców. Do tego typu obiektów zaliczają się takie działalności jak: udzielanie kredytów konsumpcyjnych, finansowanie handlu międzynarodowego oraz zapewnienie długoterminowego finansowania działalności przemysłowej, a także działalność parabankowa. Podmioty te często działają w segmencie pozabankowym, udzielając szybkich pożyczek gotówkowych, nierzadko o wysokim oprocentowaniu i na niekorzystnych warunkach. Ich zwiększona liczba w danym obszarze może wskazywać na występowanie problemów społeczno-ekonomicznych, takich jak: niska zdolność kredytowa mieszkańców, wysokie zadłużenie gospodarstw domowych czy nasilenie problemów społecznych. Z punktu widzenia polityki rewitalizacyjnej, wysoka koncentracja podmiotów z tej kategorii może być traktowana jako sygnał występowania zjawisk kryzysowych.

Działalność tego typu prowadzona była głównie na obszarze miejskim gminy, jednak pojedyncze obiekty występowały także w kilku sołectwach tj. Leszczydół-Nowiny (wskaźnik wynoszący 0,63), Gulczewo (wskaźnik 1,58), Drogoszewo (1,35) czy Natalin (2,75).

W mieście Wyszków najwięcej podmiotów z tej kategorii zlokalizowanych było na Osiedlu nr 7, gdzie funkcjonowało 6 takich obiektów, co przekładało się na wskaźnik wynoszący 1,94. Najwyższy wskaźnik zanotowano jednak na Osiedlu nr 5 - 2,25 - gdzie działały 3 tego typu obiekty. Na obszarze miejskim podmioty z podsekcji 64.92.Z PKD nie występowały jedynie na osiedlach: nr 4, 6, 9 i 11.

Mapa 25. Liczba podmiotów z podsekcji 64.92.Z PKD w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w podziale na jednostki analityczne

Źródło: opracowanie własne

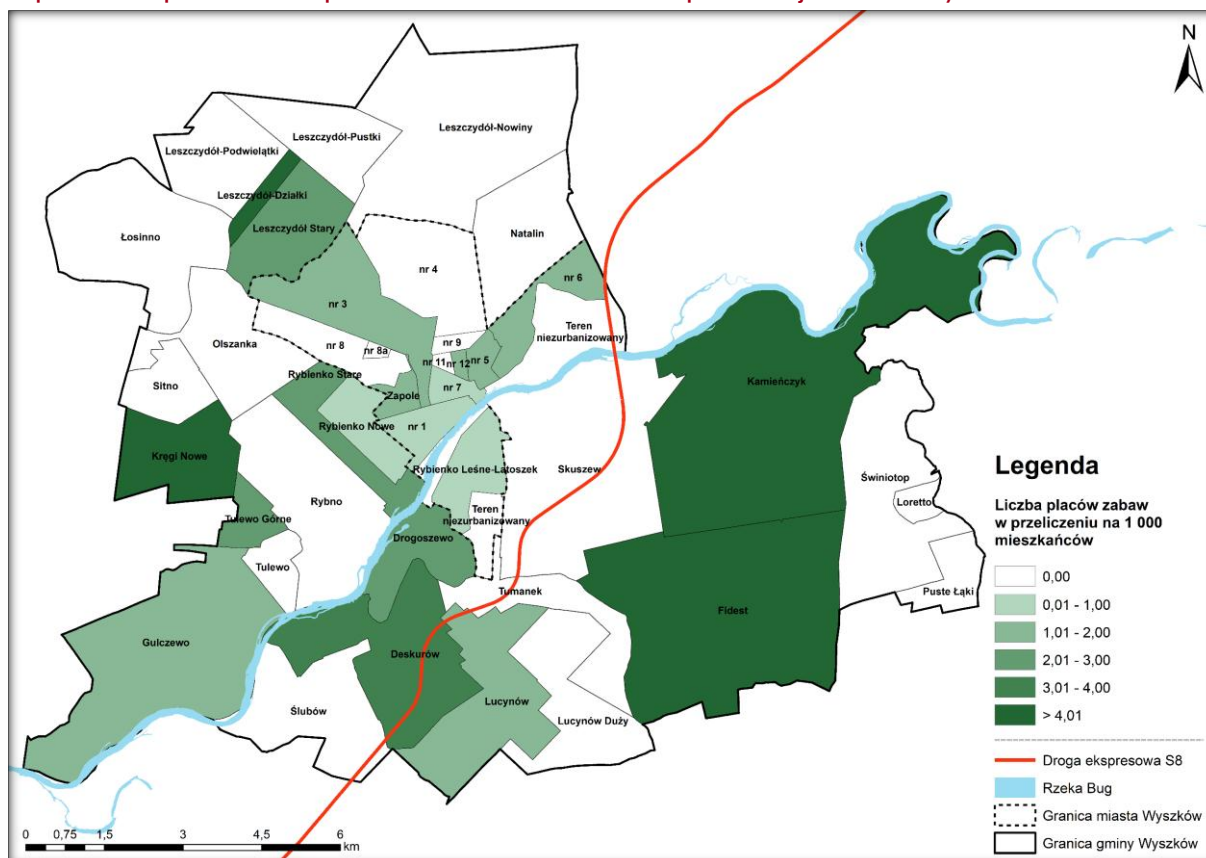
Mapa 26 przedstawia przestrzenny rozkład liczby placów zabaw w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców, obrazując dostępność podstawowej infrastruktury rekreacyjnej dla dzieci w poszczególnych jednostkach analitycznych gminy Wyszków.

Place zabaw stanowią istotny wskaźnik przy identyfikacji obszarów zdegradowanych, ponieważ ich obecność świadczy o poziomie wyposażenia przestrzeni publicznej w funkcje społeczne i integracyjne, szczególnie istotne dla rodzin z dziećmi. Brak lub niska dostępność takich miejsc może wskazywać na deficyty w zakresie jakości życia, zaniedbanie przestrzeni wspólnych i ograniczone możliwości rozwoju społecznego, co pogłębia izolację i marginalizację lokalnych społeczności.

Ogólna liczba placów zabaw we wszystkich wyznaczonych jednostkach diagnostycznych jest porównywalna i nie przekracza 3 takich obiektów na danym obszarze. W pięciu osiedlach na terenie miasta Wyszków nie istnieje ani jeden plac zabaw. Są to osiedla nr: 4, 8, 8a, 9 i 11. Najwyższy wskaźnik na terenie miejskim uzyskało osiedle nr 5 (1,50), na którym znajdują się 2 place zabaw.

Na większości terenów wiejskich place zabaw nie występują. Najwyższy wskaźnik zanotowano tam w sołectwie Fidest – 12,66. Wysokimi wartościami charakteryzują się również sołectwa Leszczydół-Działki (6,02), Kamieńczyk (4,72) oraz Kręgi Nowe (4,17).

Mapa 26. Liczba placów zabaw w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w podziale na jednostki analityczne

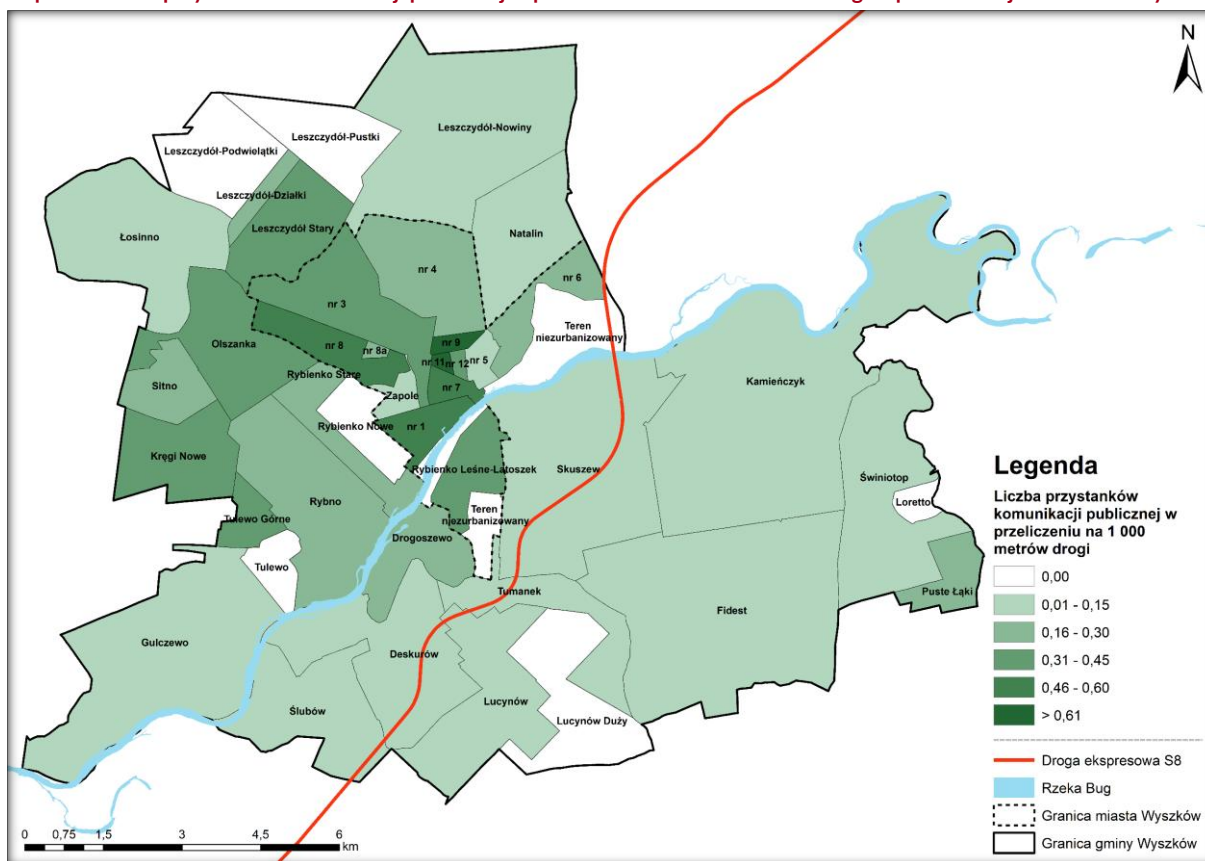

Źródło: opracowanie własne

Na Mapie 27 przedstawiona została liczba przystanków komunikacji publicznej, która została przeliczona na 1 000 metrów dróg w danej jednostce. Tak obliczony wskaźnik ma na celu wykazanie dostępności komunikacyjnej na danych obszarach, co przekłada się na jakość przestrzeni i życia mieszkańców. Niski wskaźnik przystanków na jednostkę długości dróg może być uznany za symptom degradacji przestrzennej, ponieważ ogranicza mobilność mieszkańców, utrudnia dostęp do usług i miejsc pracy, a także zwiększa zależność od transportu indywidualnego. Ma to szczególne znaczenie dla osób starszych, młodzieży i gospodarstw domowych bez samochodu, potęgując zjawiska wykluczenia komunikacyjnego i społecznego.

Dane wskazują na duże zróżnicowanie przestrzenne tego wskaźnika. Najwyższą wartość wskaźnika na obszarze całej gminy uzyskało osiedle nr 9 (0,93). W jednostkach miejskich np. osiedlu nr 1 (0,49), osiedlu nr 7 (0,56), osiedlu nr 8 (0,49), Osiedlu nr 11 (0,61) oraz niektórych obszarach wiejskich o większym zagęszczeniu np. Olszanka (0,34) czy Kręgi Nowe (0,32) dostępność przystanków w stosunku do długości dróg jest wyraźnie wyższa. Z kolei wiele jednostek wiejskich, takich jak: Leszczydół-Podwiślańki, Leszczydół-Pustki, Lucynów Duży, Rybienko Nowe czy Tulewo, nie posiada ani jednego przystanku komunikacji miejskiej na swoim obszarze.

Mapa 27. Liczba przystanków komunikacji publicznej w przeliczeniu na 1 000 metrów drogi w podziale na jednostki analityczne

Źródło: opracowanie własne

5.4. SFERA ŚRODOWISKOWA

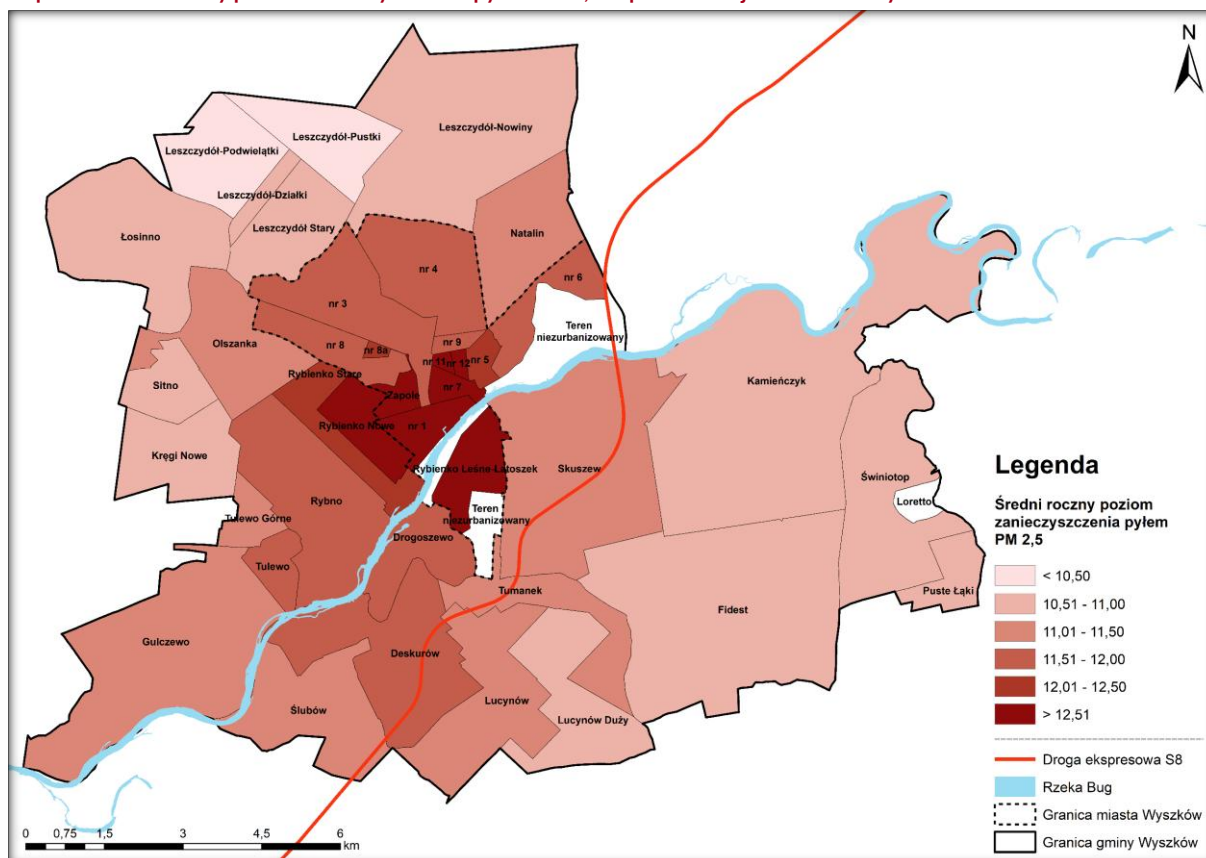
W sferze środowiskowej analizie poddano dwa wskaźniki: obszar objęty ochroną akustyczną, sygnalizujący przekroczenie norm hałasu oraz zanieczyszczenie pyłami PM_{2,5}, związany z oceną jakości powietrza na danym obszarze.

Decyzję o objęciu obszaru ochroną akustyczną podejmuje się, gdy dopuszczalny poziom hałasu jest przekroczony na danym terenie. Decyzje o dopuszczalnym poziomie hałasu wydawane są przez organ ochrony środowiska (np. starostę lub prezydenta miasta), gdy stwierdzi on przekroczenia norm po przeprowadzeniu pomiarów

Ochroną akustyczną objętych jest 18 jednostek analitycznych w gminie. Są to przede wszystkim obszary położone wzdłuż trasy S8 oraz drogi krajowej nr 62, a także większość osiedli miasta Wyszkowa (z wyjątkiem Osiedli nr 8 i 9 oraz Zapole).

Najwyższy odsetek powierzchni objętej ochroną znajduje się w obrębie Osiedli 11 i 12 – ponad 50% tych jednostek objętych jest ochroną. Przekłada się to na najwyższe wyniki wskaźnika obszarów objętych ochroną akustyczną przeliczonego na 1 000 m² powierzchni jednostki. Dla osiedla nr 11 wynosi on 468,49, a dla osiedla 12 – 555, 33. Stosunkowo wysoki wskaźnik ma także osiedle nr 7 (399,06) oraz osiedle 5 (354,22). Spośród obszarów wiejskich, największy udział powierzchni objętej ochroną akustyczną ma sołectwo Puste Łąki (wskaźnik wynoszący 244,97), przez które przebiega droga krajowa nr 62. Obszary objęte ochroną akustyczną w podziale na jednostki analityczne przedstawia poniższa mapa 28.

Mapa 29. Średni roczny poziom zanieczyszczenia pyłem PM_{2,5} w podziale na jednostki analityczne

Źródło: opracowanie własne

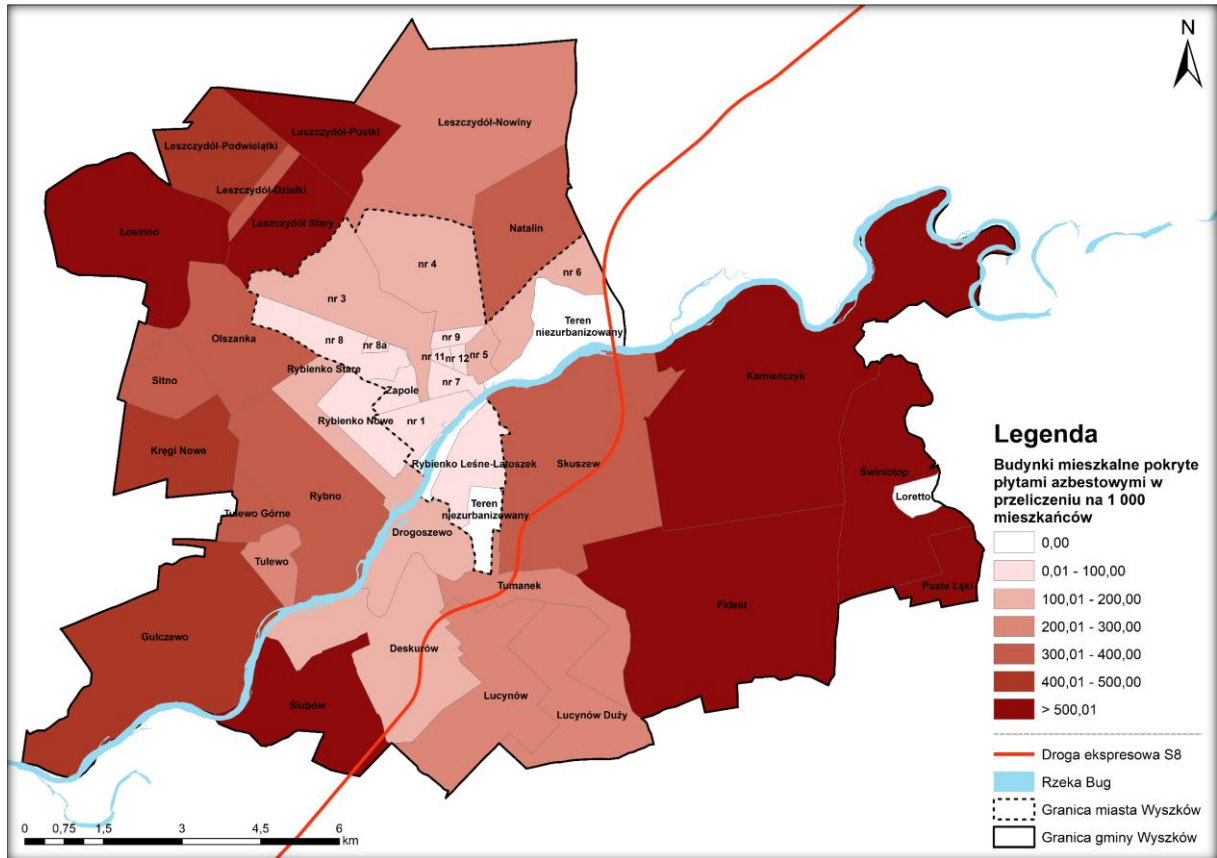
Z koncentracją problemów w sferze środowiskowej mamy do czynienia w obrębie Osiedli 11 i 12. Ponad połowa powierzchni tych osiedli musiała zostać objęta ochroną akustyczną, są to również jednostki o dość wysokim poziomie zanieczyszczenia powietrza. Należy zauważyć, że wszystkie jednostki analityczne gminy przekraczają dopuszczalne stężenia pyłów, jednak problem ten koncentruje się na obszarze miasta Wyszkowa.

Mapa 30 przedstawia rozkład przestrzenny liczby budynków z indywidualnymi źródłami ciepła na paliwa stałe w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w podziale na jednostki analityczne. Wysoki udział takich źródeł ogrzewania często wiąże się z niższym standardem energetycznym budynków, większym obciążeniem środowiskowym oraz wskazuje na ograniczony dostęp do nowoczesnej infrastruktury grzewczej. Tym samym jest to jedno z kryteriów pomocnych w identyfikacji obszarów zdegradowanych, wymagających interwencji zarówno w zakresie poprawy warunków mieszkaniowych, jak i działań proekologicznych.

Najwyższe wartości wskaźnika zarejestrowano na obszarach wiejskich, w jednostkach najbardziej oddalonych od centrum miasta. Obszary o najwyższych wynikach to sołectwa: Kamieńczyk (267,72), Leszczyców-Stary (340,72), Puste Łąki (400), Sitno (357,14) i Świniotop (273,68).

Należy jednak zauważyć, że budynki z indywidualnymi źródłami ciepła znajdowały się w każdej jednostce analitycznej gminy Wyszków. Na terenie miasta jednostkami z najwyższymi wskaźnikami były osiedla: nr 3 (139,17), nr 4 (102,67), nr 5 (102,03), nr 6 (122,03), nr 8 (127,58), a także Rybienko Leśne-Latoszek (101,75) oraz Zapole (127,47).

Mapa 31. Liczba budynków mieszkalnych pokrytych płytami azbestowymi w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w podziale na jednostki analityczne

Źródło: opracowanie własne

6. DELIMITACJA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji stanowi kluczowy etap procesu planowania działań naprawczych w ramach gminnego programu rewitalizacji. Delimitacja opiera się na uprzednio przeprowadzonej diagnozie sytuacji społeczno-gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej, której celem było wskazanie jednostek przestrzennych, w których występuje koncentracja negatywnych zjawisk kryzysowych.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, obszar zdegradowany to obszar cechujący się istotną koncentracją problemów społecznych, przy jednoczesnym występowaniu co najmniej jednego z negatywnych zjawisk z innych sfer – gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej. Obszar rewitalizacji jako część obszaru zdegradowanego, obejmuje te jednostki, które wymagają zintegrowanej interwencji i mogą przynieść wymierny efekt w poprawie warunków życia mieszkańców oraz funkcjonowania przestrzeni.

W niniejszym rozdziale zaprezentowano wyniki analizy syntetycznej wskaźników dla wszystkich jednostek analitycznych – osiedli miejskich oraz sołectw – wchodzących w skład Gminy Wyszaków. Na podstawie przyjętej metodologii, opisanej w poprzednim rozdziale, wyznaczono obszary zdegradowane, a w ich obrębie – obszar rewitalizacji. Proces delimitacji został przeprowadzony z uwzględnieniem zasady koncentracji działań oraz efektywności przyszytych interwencji, w oparciu o zobiektywizowane dane i narzędzia analityczne.

STANDARYZACJA WSKAŹNIKÓW

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego na terenie Gminy Wyszaków zostało przeprowadzone na podstawie oceny i selekcji jednostek przestrzennych (sołectw i osiedli miejskich), które cechują się najwyższym stopniem koncentracji negatywnych zjawisk w analizowanych sferach. Zastosowano metodykę opartą na standaryzacji przyjętego zestawu wskaźników diagnostycznych, co umożliwiło porównywalność danych pomiędzy jednostkami o zróżnicowanej liczbie ludności i powierzchni.

Standaryzacja polegała na przekształceniu wartości każdego wskaźnika poprzez odjęcie średniej arytmetycznej dla całej gminy i podzielenie wyniku przez odchylenie standardowe. Uzyskane w ten sposób wartości odzwierciedlają stopień odchylenia danej jednostki od wartości przeciętnej, przy czym wartości dodatnie wskazują na ponadprzeciętne nasilenie zjawisk negatywnych, a wartości ujemne – na ich relatywnie niższą intensywność względem średniego poziomu w gminie. Tabele 5-8 przedstawiają wartości wystandaryzowanych wskaźników w podziale na sfery.

Tabela 5. Wskaźniki wystandaryzowane w sferze społecznej

Część gminy	Nazwa	Korzystający ze świadczeń	Wysokość przyznanych świadczeń w zł	Liczba świadczeń	Sprzedaż alkoholu (PKD 47.25.Z)	Niebieskie karty	Interwencje policji	Egzamin ósmoklasisty	Frekwencja wyborcza
Osiedla	nr 1	0,32	0,15	0,25	0,28	0,48	2,45	0,19	-0,72
	nr 3	-0,41	-0,49	-0,70	4,57	0,47	-0,54	-2,10	0,16
	nr 4	-0,48	-0,37	-0,35	0,92	-0,50	-0,54	0,32	0,41
	nr 5	-0,73	-0,70	-0,63	1,61	-0,65	0,16	-0,14	0,27
	nr 6	-0,15	-0,15	-0,01	0,25	-0,23	-0,27	0,32	0,65
	nr 7	-0,64	-0,35	0,19	0,88	-0,19	-0,47	0,19	-0,09
	nr 8	-0,93	-0,82	-0,70	0,31	0,42	-0,39	-2,10	-0,80

Część gminy	Nazwa	Korzystający ze świadczeń	Wysokość przyznanych świadczeń w zł	Liczba świadczeń	Sprzedaż alkoholu (PKD 47.25.Z)	Niebieskie karty	Interwencje policji	Egzamin ósmoklasisty	Frekwencja wyborcza
	nr 8a	-0,55	-0,57	-0,39	-0,26	0,75	-0,39	-2,10	-0,64
	nr 9	1,36	1,26	2,90	0,37	0,12	2,09	-0,61	0,99
	nr 11	0,50	0,26	0,28	-0,23	0,14	0,16	-0,61	-0,01
	nr 12	0,79	0,85	1,75	0,58	0,14	-0,54	-0,61	0,53
	Rybieńko Leśne-Latoszek	-0,44	-0,19	-0,19	1,31	-0,53	1,24	1,17	-0,56
	Zapole	-0,86	-0,84	-0,59	0,97	-0,91	0,16	-2,10	-0,88
Sołectwa	Deskurów	-0,02	-0,33	-0,88	-0,60	-0,25	0,36	0,06	1,42
	Drogoszewo	1,84	1,24	1,04	-0,16	0,38	0,36	1,17	-0,88
	Fidest	1,75	2,04	2,37	-0,60	2,30	0,36	0,06	2,46
	Gulczewo	0,77	1,22	-0,74	-0,60	-0,63	-0,81	1,05	-2,82
	Kamieńczyk	0,52	0,33	0,13	0,95	0,62	0,36	1,17	-1,17
	Kręgi Nowe	-1,19	-1,00	-0,92	-0,60	-1,05	-0,81	-2,10	-0,40
	Leszczydół-Działki	-0,73	-0,65	0,27	-0,60	-1,05	-0,81	0,30	0,02
	Leszczydół-Nowiny	-0,11	-0,39	-0,39	-0,18	-0,04	2,69	0,30	0,52
	Leszczydół-Podwielątki	-0,94	-0,68	-0,15	-0,60	-1,05	-0,81	-0,62	0,02
	Leszczydół-Pustki	-0,33	-0,32	-0,52	-0,60	-0,31	-0,81	0,30	0,02
	Leszczydół Stary	0,10	-0,27	-0,63	1,22	3,35	-0,81	0,30	0,02
	Lucynów	1,18	1,62	1,19	-0,24	0,40	0,36	0,06	2,46
	Lucynów Duży	-0,80	-0,93	-0,74	-0,60	-1,05	0,36	0,06	0,19
	Łosinno	1,33	0,79	2,78	-0,60	-0,57	-0,81	0,30	0,98
	Natalin	-0,61	-0,16	0,13	-0,60	-1,05	2,69	0,32	0,52
	Olszanka	-0,87	-0,65	-0,15	-0,60	1,14	-0,81	0,30	0,00
	Puste Łąki	1,91	3,31	-0,56	-0,60	-1,05	-0,81	1,17	-1,17
	Rybieńko Nowe	-0,88	-0,63	-0,73	-0,60	-0,62	-0,81	-0,96	-0,64
	Rybieńko Stare	-0,52	-0,79	-0,63	-0,60	-1,05	-0,81	-0,96	-0,64
	Rybno	0,36	0,44	0,92	-0,60	-0,29	-0,81	1,05	-0,40
	Sitno	-1,19	-1,00	-0,92	-0,60	2,49	-0,81	0,30	0,00
	Skuszew	2,07	1,26	0,05	-0,60	-0,68	0,36	1,17	-0,69
	Ślubów	-1,19	-1,00	-0,92	-0,60	0,44	0,36	0,06	1,42
	Świniotop	-1,19	-1,00	-0,92	-0,60	-1,05	0,36	1,17	-1,17
	Tulewo	-0,37	-0,94	-0,91	-0,60	0,35	-0,81	1,05	-0,40
Tulewo Górne	-0,55	-0,78	-0,41	-0,60	0,41	-0,81	1,05	-0,40	
Tumanek	1,92	1,20	0,43	-0,60	0,37	0,36	0,06	1,42	

Źródło: opracowanie własne

Tabela 6. Wskaźniki wystandaryzowane w sferze gospodarczej

Część gminy	Nazwa	Przedsiębiorcy wprowadzeni do rejestru	Przedsiębiorcy wykreśleni z rejestru	Zarejestrowani bezrobotni	Bezrobotni z wykształceniem podstawowym	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni poniżej 30 roku życia	Bezrobotni powyżej 50 roku życia
Osiedla	nr 1	-0,92	0,54	0,70	-0,25	0,37	0,34	0,01
	nr 3	-2,81	-0,06	0,61	0,63	0,74	0,43	-0,56
	nr 4	-0,68	1,00	1,04	-0,72	0,07	-0,20	0,88
	nr 5	0,79	2,27	2,23	1,56	1,56	1,04	1,26
	nr 6	0,53	0,62	-0,05	0,46	-0,04	0,42	-0,70
	nr 7	-1,61	1,30	-0,15	0,09	-0,11	-0,48	-0,17
	nr 8	0,17	0,02	-0,85	-0,66	-0,61	-0,20	-0,74
	nr 8a	1,30	-0,55	-0,51	-0,12	-0,64	-0,32	-0,34

Część gminy	Nazwa	Przedsiębiorcy wprowadzeni do rejestru	Przedsiębiorcy wykreśleni z rejestru	Zarejestrowani bezrobotni	Bezrobotni z wykształceniem podstawowym	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni poniżej 30 roku życia	Bezrobotni powyżej 50 roku życia
	nr 9	0,14	-0,96	-1,28	-0,73	-1,05	-0,71	-0,55
	nr 11	-0,21	0,13	-0,31	-0,69	-0,57	-0,54	-0,29
	nr 12	0,92	0,39	-0,58	-0,50	-0,36	-0,41	-0,13
	Rybieńko Leśne-Latoszek	0,11	0,33	-0,24	1,21	-0,25	-0,32	-0,39
	Zapole	0,50	0,88	0,10	-0,71	0,13	0,21	-0,32
Sołectwa	Deskurów	0,56	-1,15	-1,11	0,71	-0,91	-0,95	-0,02
	Drogoszewo	0,65	-0,12	-0,38	-1,01	0,28	0,35	-0,13
	Fidest	-2,31	-1,15	-0,09	-1,01	1,36	-0,95	3,29
	Gulczewo	1,46	-0,55	-0,33	-0,11	-0,51	-0,57	-0,51
	Kamieńczyk	0,05	-0,55	0,39	0,79	-0,14	-0,19	1,11
	Kręgi Nowe	1,46	0,43	-0,75	-1,01	-1,63	1,06	-1,05
	Leszczydół-Działki	-0,33	-1,15	-0,18	-1,01	1,21	1,95	-1,05
	Leszczydół-Nowiny	-0,24	-0,18	-0,47	-1,01	-0,43	0,12	-0,18
	Leszczydół-Podwielątki	0,49	0,08	-0,54	0,84	-0,86	-0,95	1,17
	Leszczydół-Pustki	-0,19	-1,15	0,09	-1,01	0,33	-0,28	0,85
	Leszczydół Stary	-1,84	2,01	2,22	2,15	2,29	2,39	0,85
	Lucynów	0,16	-0,73	-0,36	-0,39	-0,60	0,37	-1,05
	Lucynów Duży	0,45	-1,15	-0,20	-0,04	-0,83	-0,54	-0,47
	Łosinno	-0,16	-0,46	1,02	1,05	0,08	1,66	0,81
	Natalin	0,71	-1,15	-1,65	-1,01	-1,63	-0,95	-1,05
	Olszanka	-0,39	0,42	-0,76	-1,01	-0,17	1,04	-1,05
	Puste Łąki	1,46	-1,15	1,04	-1,01	-1,63	-0,95	-1,05
	Rybieńko Nowe	0,74	1,00	-0,55	-1,01	-0,11	-0,56	-0,23
	Rybieńko Stare	0,17	-0,33	-0,38	0,22	-0,61	-0,43	0,42
	Rybno	-1,10	-1,15	1,05	0,62	1,41	0,43	0,42
	Sitno	0,13	0,55	1,40	1,54	1,53	3,35	-1,05
	Skuszew	0,62	2,57	-0,74	0,59	-0,31	-0,61	-0,09
	Ślubów	-0,21	0,98	-1,17	-1,01	-0,30	-0,95	-1,05
	Świniotop	1,46	-1,15	1,20	-1,01	0,85	-0,95	-1,05
Tulewo	-0,12	-1,15	-2,04	2,01	-0,38	-0,95	0,76	
Tulewo Górne	-1,00	-0,10	0,51	0,56	-0,33	-0,95	0,84	
Tumanek	-0,93	0,88	2,08	2,04	2,79	-0,30	2,61	

Źródło: opracowanie własne

Tabela 7. Wskaźniki wystandaryzowane w sferze przestrzenno-funkcjonalnej

Część gminy	Nazwa	Zieleń nieurządzona	Zabytki	Punkty hazardowe (PKD 92.00.Z)	Punkty udzielania kredytów (PKD 64.92.Z)	Plac zabaw	Przystanki komunikacji miejskiej
Osiedla	nr 1	3,14	0,13	0,26	0,74	0,36	-1,32
	nr 3	-0,57	-0,19	5,43	1,54	-0,05	-0,55
	nr 4	0,35	-0,25	1,04	-0,56	0,55	0,13
	nr 5	-0,55	0,38	0,67	2,73	-0,08	0,50
	nr 6	2,08	-0,33	1,05	-0,56	0,12	0,13
	nr 7	-0,09	-0,21	1,40	2,27	0,42	-1,69
	nr 8	-0,57	-0,40	-0,33	0,34	0,55	-1,32
	nr 8a	-0,57	-0,40	-0,33	0,20	0,55	-0,34
	nr 9	-0,57	-0,40	-0,33	-0,56	0,55	-3,49

Część gminy	Nazwa	Zieleń nieurządzona	Zabytki	Punkty hazardowe (PKD 92.00.Z)	Punkty udzielania kredytów (PKD 64.92.Z)	Place zabaw	Przystanki komunikacji miejskiej
	nr 11	-0,57	-0,40	-0,33	-0,56	0,55	-1,95
	nr 12	-0,57	-0,27	-0,33	0,10	-0,02	-0,92
	Rybieńko Leśne-Latoszek	2,68	1,05	-0,33	0,39	0,28	-0,86
	Zapole	-0,57	-0,40	1,10	0,22	0,10	0,63
Sołectwa	Deskurów	-0,22	0,50	-0,33	-0,56	-0,73	0,79
	Drogoszewo	-0,57	0,00	-0,33	1,41	-0,59	-0,06
	Fidest	-0,57	-0,40	-0,33	-0,56	-4,81	0,93
	Gulczewo	1,14	-0,17	-0,33	1,75	-0,12	0,73
	Kamieńczyk	0,75	1,48	-0,33	-0,56	-1,45	0,74
	Kręgi Nowe	-0,57	0,22	-0,33	-0,56	-1,21	-0,48
	Leszczydół-Działki	-0,57	-0,40	-0,33	-0,56	-2,00	0,12
	Leszczydół-Nowiny	-0,57	-0,40	-0,33	0,37	0,55	0,50
	Leszczydół-Podwielałki	-0,57	-0,40	-0,33	-0,56	0,55	1,06
	Leszczydół-Pustki	-0,57	0,01	-0,33	-0,56	0,55	1,06
	Leszczydół Stary	-0,57	-0,40	-0,33	-0,56	-0,62	-0,90
	Lucynów	0,75	-0,40	-0,33	-0,56	0,09	0,46
	Lucynów Duży	-0,42	-0,40	-0,33	-0,56	0,55	1,06
	Łosinno	-0,57	0,14	-0,33	-0,56	0,55	0,40
	Natalin	-0,57	-0,40	-0,33	3,08	0,55	0,58
	Olszanka	-0,25	-0,09	-0,33	-0,56	0,55	-0,58
	Puste Łąki	-0,57	5,59	-0,33	-0,56	0,55	0,11
	Rybieńko Nowe	-0,57	-0,40	-0,33	-0,56	0,21	1,06
	Rybieńko Stare	1,06	-0,40	-0,33	-0,56	-0,36	0,23
	Rybno	-0,18	-0,40	-0,33	-0,56	0,55	0,21
	Sitno	-0,10	0,26	-0,33	-0,56	0,55	-0,21
	Skuszew	1,55	0,23	-0,33	-0,56	0,55	0,90
	Ślubów	-0,57	-0,40	-0,33	-0,56	0,55	0,81
	Świniotop	-0,57	-0,40	-0,33	-0,56	0,55	0,95
	Tulewo	-0,57	-0,40	-0,33	-0,56	0,55	1,06
	Tulewo Górne	-0,57	-0,40	-0,33	-0,56	-0,61	-0,87
Tumanek	0,80	-0,40	-0,33	-0,56	0,55	0,38	

Źródło: opracowanie własne

Tabela 8. Wskaźniki wystandaryzowane w sferze technicznej oraz środowiskowej

Część gminy	Nazwa	Budynki sprzed 1970 roku	Nieutwardzone drogi	Budynki komunalne niedostosowane	Ochrona akustyczna	Zanieczyszczenie powietrza	Budynki z indywidualnymi źródłami ciepła	Budynki pokryte płytami azbestowymi
Osiedla	nr 1	0,62	-0,26	3,77	0,56	1,84	-1,50	-1,05
	nr 3	-0,37	-0,31	-0,28	-0,20	0,18	-0,19	-0,62
	nr 4	0,20	0,02	-0,28	-0,45	0,38	-0,57	-0,70
	nr 5	-0,37	-1,14	-0,28	2,08	1,06	-0,58	-0,69
	nr 6	0,21	0,96	4,43	0,42	0,20	-0,37	-0,58
	nr 7	-0,01	-1,11	0,70	2,40	1,67	-1,57	-1,06
	nr 8	-0,37	0,49	-0,28	-0,45	0,44	-0,31	-0,89
	nr 8a	-0,37	-1,32	-0,28	-0,45	0,90	-1,61	-1,10
	nr 9	3,45	-1,12	-0,28	-0,45	0,38	-1,61	-1,09
	nr 11	-0,37	-1,32	-0,28	2,90	1,76	-1,63	-1,07

Część gminy	Nazwa	Budynki sprzed 1970 roku	Nieutwardzone drogi	Budynki komunalne niedostosowane	Ochrona akustyczna	Zanieczyszczenie powietrza	Budynki z indywidualnymi źródłami ciepła	Budynki pokryte płytami azbestowymi
	nr 12	-0,37	-1,32	-0,28	3,52	1,39	-1,55	-1,09
	Rybieńko Leśne-Latoszek	-0,37	0,25	-0,28	-0,34	1,28	-0,58	-0,77
	Zapole	-0,37	-0,90	1,34	-0,45	1,92	-0,31	-0,85
Sołectwa	Deskurów	-0,37	-0,84	-0,28	-0,26	0,17	0,88	-0,50
	Drogoszewo	-0,37	-0,12	-0,28	-0,45	0,50	-0,52	-0,42
	Fidest	-0,37	-0,47	-0,28	-0,45	-1,30	-0,19	1,28
	Gulczewo	-0,37	-0,21	-0,28	-0,45	-0,57	0,47	0,62
	Kamieńczyk	1,38	0,26	-0,28	-0,44	-0,69	1,15	1,09
	Kręgi Nowe	-0,37	-0,55	-0,28	-0,45	-0,95	0,58	0,32
	Leszczydół-Działki	-0,37	-0,40	-0,28	-0,45	-1,29	0,56	0,18
	Leszczydół-Nowiny	-0,37	4,08	-0,28	-0,45	-1,06	-0,36	-0,18
	Leszczydół-Podwielątki	-0,37	0,25	-0,28	-0,45	-1,55	0,45	0,58
	Leszczydół-Pustki	-0,37	-0,59	-0,28	-0,45	-1,35	0,70	0,87
	Leszczydół Stary	-0,37	-0,91	-0,28	-0,45	-0,70	1,92	1,24
	Lucynów	-0,37	1,08	-0,28	0,13	-0,13	0,03	-0,37
	Lucynów Duży	-0,37	1,11	-0,28	-0,45	-0,80	0,26	-0,18
	Łosinno	1,64	0,00	-0,28	-0,45	-1,20	0,42	0,66
	Natalin	-0,37	0,33	-0,28	-0,45	-0,18	0,36	0,05
	Olszanka	4,22	-0,34	-0,28	-0,45	-0,68	0,00	0,28
	Puste Łąki	-0,37	1,73	-0,28	1,30	-1,07	2,54	2,60
	Rybieńko Nowe	-0,37	0,38	-0,28	-0,45	1,38	-0,85	-0,80
	Rybieńko Stare	-0,37	0,59	-0,28	-0,45	0,99	-0,65	-0,56
	Rybno	-0,37	-0,35	-0,28	-0,45	0,21	-0,22	0,23
	Sitno	-0,37	0,10	-0,28	-0,45	-0,99	2,09	0,22
	Skuszew	-0,37	-0,07	-0,28	-0,32	-0,08	0,57	0,24
	Ślubów	-0,37	0,97	-0,28	-0,38	-0,21	0,70	0,88
Świniotop	-0,37	0,66	-0,28	-0,45	-0,88	1,22	3,53	
Tulewo	-0,37	-0,51	-0,28	-0,45	-0,04	-0,04	-0,12	
Tulewo Górne	-0,37	0,40	-0,28	-0,45	-0,41	0,46	-0,05	
Tumanek	-0,37	0,16	-0,28	-0,04	-0,48	-0,11	-0,09	

Źródło: opracowanie własne

6.1. WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO

Dla sfery społecznej obliczono syntetyczne wskaźniki degradacji, poprzez zsumowanie wartości wystandaryzowanych wskaźników cząstkowych. Następnie, na podstawie uzyskanych indeksów, dokonano identyfikacji jednostek charakteryzujących się największą koncentracją zjawisk kryzysowych. Tabela 9 przedstawia wartość wskaźnika syntetycznego w sferze społecznej w podziale na jednostki analityczne. Kolorem czerwonym oznaczono jednostki, w których wartość wskaźnika była wyższa od poziomu 1,00. Najwyższy poziom wskaźnika syntetycznego w sferze społecznej osiągnięto w sołectwach Fidest, Lucynów, Tumanek, Drogoszewo, Łosinno, Leszczydół-Stary, Skuszew, Kamieńczyk, Leszczydół-Nowiny, Puste Łąki i Natalinie. Wysokie wartości wskaźnika syntetycznego na obszarze miejskim zarejestrowano na osiedlu nr 9, 12, 1 oraz Rybieńko Leśne-Latoszek.

Tabela 9. Wskaźnik syntetyczny w sferze społecznej

Nazwa	Wartość wskaźnika
Fidest	10,75
nr 9	8,48
Lucynów	7,02
Tumanek	5,16
Drogoszewo	5,00
Łosinno	4,20
nr 12	3,50
nr 1	3,40
Leszczydół Stary	3,27
Skuszew	2,94
Kamieńczyk	2,90
Leszczydół-Nowiny	2,40
Puste Łąki	2,21
Rybieńko Leśne-Latoszek	1,82
Natalin	1,24
nr 3	0,96
Rybno	0,68
nr 11	0,48
nr 6	0,40
Deskurów	-0,23
nr 7	-0,49
nr 4	-0,60
nr 5	-0,81
Ślubów	-1,43
Olszanka	-1,64
Sitno	-1,72
Tulewo Górne	-2,08
Gulczewo	-2,55
Leszczydół-Pustki	-2,57
Tulewo	-2,63
Leszczydół-Działki	-3,24
Lucynów Duży	-3,51
nr 8a	-4,15
Świniotop	-4,39
Leszczydół-Podwielątki	-4,82
nr 8	-5,02
Zapole	-5,04
Rybieńko Nowe	-5,86
Rybieńko Stare	-5,98
Kręgi Nowe	-8,06

Źródło: opracowanie własne

Jednostki, w których stwierdzono równoczesne występowanie problemów społecznych oraz co najmniej jednej dodatkowej sfery (gospodarczej, środowiskowej, technicznej lub przestrzenno-funkcjonalnej), zostały zakwalifikowane jako obszary zdegradowane. Poniższa Tabela 10 przedstawia oznaczoną sytuację kryzysową w podziale na poszczególne sfery. Kolorem czerwonym oznaczono jednostki analityczne, w których zdiagnozowano kryzys w sferze społecznej oraz przynajmniej jednej innej sferze. Tego typu jednostek analitycznych na terenie gminy Wyszków było 11.

Tabela 10. Występowanie sytuacji kryzysowej w poszczególnych sferach w podziale na jednostki analityczne

Część gminy	Nazwa	Sfery				
		Społeczna	Gospodarcza	Techniczna	Przestrzenno-funkcjonalna	Środowiskowa
Osiedla	nr 1	+		+	+	
	nr 9	+		+		
	nr 12	+				+
	Rybieńko Leśne-Latoszek	+			+	
Sołectwa	Drogoszewo	+				
	Fidest	+				
	Kamieńczyk	+	+	+	+	+
	Leszczydół-Nowiny	+		+		
	Leszczydół Stary	+	+			+
	Lucynów	+				
	Łosinno	+	+	+		
	Natalin	+				
	Puste Łąki	+		+	+	+
	Skuszew	+	+		+	
	Tumanek	+	+			

Źródło: opracowanie własne

Zgodnie z danymi zawartymi w powyższej tabeli zdiagnozowane zostały obszary zdegradowane na terenie gminy Wyszków, do których w mieście Wyszków zaliczają się następujące jednostki analityczne:

- Osiedle nr 1,
- Osiedle nr 9,
- Osiedle nr 12,
- Rybieńko Leśne-Latoszek

Oraz następujące sołectwa:

- Kamieńczyk,
- Leszczydół-Nowiny,
- Leszczydół Stary,
- Łosinno,
- Puste Łąki,
- Skuszew
- Tumanek.

Poniższa Mapa 32 przedstawia przestrzenne oznaczenie obszarów zdegradowanych na terenie gminy Wyszków. Obszary te obejmują zarówno fragmenty miasta Wyszków, jak i sołectwa wiejskie. W granicach miasta widoczna jest koncentracja zdegradowanych terenów w środkowej i południowej części. W części wiejskiej gminy obszary te rozciągają się zarówno w północnej, jak i południowej części gminy.

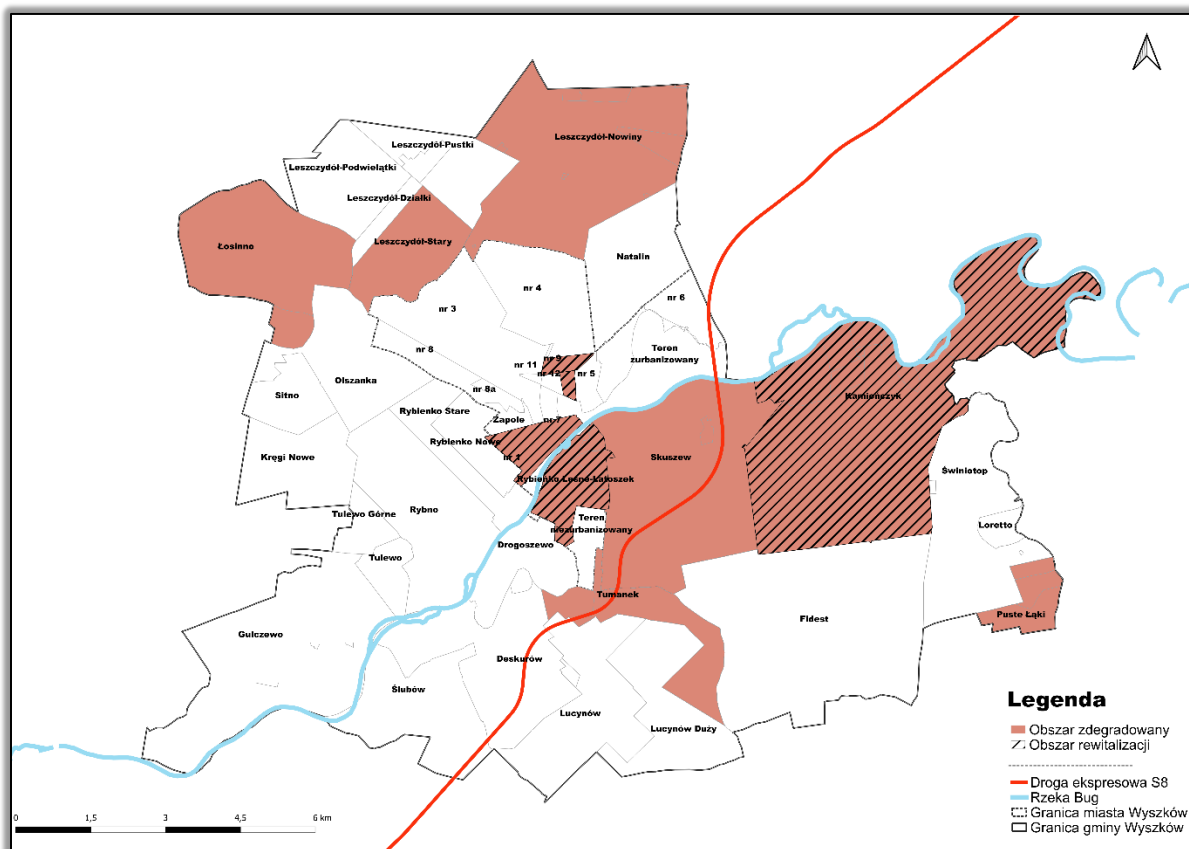
środowiskowych, które występują w co najmniej dwóch analizowanych sferach. Ich lokalizacja w obrębie miasta sprawia, że zamieszkiwane są przez relatywnie dużą liczbę mieszkańców, co znacząco zwiększa potencjalny zasięg oddziaływania działań rewitalizacyjnych. W przypadku terenów miejskich szczególnie istotne jest zjawisko efektu skali – skuteczna interwencja w gęsto zaludnionym obszarze może przynieść wymierne korzyści większej grupie odbiorców, wpływając jednocześnie na poprawę spójności społecznej i jakości życia w skali całego miasta.

Sołectwo Puste Łąki, pomimo stwierdzonej kumulacji sytuacji kryzysowych w większości analizowanych sfer, nie zostało włączone do wyznaczonego obszaru rewitalizacji. Decyzja ta wynika z bardzo ograniczonego potencjału rozwojowego tego terenu, związanego m.in. z jego niewielkim zaludnieniem (około 50 mieszkańców) oraz niską zdolnością do generowania trwałych efektów rewitalizacji. Uwzględnienie sołectwa w obszarze rewitalizacji, przy tak ograniczonych zasobach ludzkich i przestrzennych, byłoby mało efektywne i nieproporcjonalne do poniesionych nakładów, mimo zidentyfikowanych problemów społecznych, technicznych, przestrzenno-funkcjonalnych i środowiskowych.

Włączenie do obszaru rewitalizacji podobszaru IV (sołectwa Kamieńczyk) wynika z wyjątkowej kumulacji negatywnych zjawisk we wszystkich analizowanych sferach, co nie miało miejsca w przypadku żadnej innej jednostki analitycznej. Pomimo wiejskiego charakteru i niższej gęstości zaludnienia, obszar ten wymaga zdecydowanej interwencji ze względu na skalę oraz intensywność występujących problemów, które realnie wpływają na jakość życia mieszkańców i spójność lokalnej społeczności.

Uwzględnienie w obszarze rewitalizacji zarówno jednostek miejskich, jak i wiejskich umożliwia kompleksowe podejście do planowania działań naprawczych. Taki model pozwala na lepsze dostosowanie interwencji do zróżnicowanych potrzeb mieszkańców gminy, a także sprzyja bardziej zrównoważonemu rozwojowi terytorialnemu.

Mapa 33. Obszar rewitalizacji na terenie gminy Wyszków

Źródło: opracowanie własne

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Wyznaczone podobszary rewitalizacji cechują się sumaryczną powierzchnią 22,92 km², co stanowi 13,84% ogólnej powierzchni gminy oraz są zamieszkiwane przez 8 687 osób, co z kolei stanowi 22,35% wszystkich mieszkańców gminy Wyszków. Wyznaczony obszar rewitalizacji spełnia zatem powyższe kryteria ustawowe.

Szczegółowe dane dotyczące powierzchni oraz liczby mieszkańców podobszarów rewitalizacji przedstawia poniższa tabela 11.

Tabela 11. Podobszary rewitalizacji na terenie gminy Wyszków

Lp.	Nazwa	Powierzchnia (km ²)	Udział w całkowitej powierzchni gminy (%)	Liczba mieszkańców	Udział w całkowitej liczbie mieszkańców (%)
1	Podobszar rewitalizacji I – osiedle nr 1	1,14	0,69	2 248	5,78
2	Podobszar rewitalizacji II – osiedla nr 9 oraz nr 12	0,42	0,25	4 261	10,97
3	Podobszar rewitalizacji III – osiedle Rybienko Leśne-Latoszek	2,18	1,32	1 543	3,97
4	Podobszar rewitalizacji IV – Kamieńczyk	19,18	11,58	635	1,63
SUMA		22,92	13,84%	8 687	22,35%

Źródło: opracowanie własne

Podobszar rewitalizacji I obejmuje obszar osiedla nr 1, przedstawionego na mapie 35. Podobszar charakteryzuje się powierzchnią 1,14 km² oraz liczbą ludności wynoszącą 2 248 osób.

Mapa 35. Podobszar rewitalizacji I – osiedle nr 1

Źródło: opracowanie własne

Na osiedlu nr 1 występuje kumulacja negatywnych zjawisk w sferze społecznej. Wskaźniki dotyczące liczby osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej, wysokości przyznawanych świadczeń oraz liczby świadczeń są zdecydowanie wyższe od średnich dla całej gminy. Świadczy to o występowaniu złożonych problemów, które prowadzą do zwiększonego zapotrzebowania na pomoc instytucjonalną. W obrębie podobszaru I występuje także zdecydowanie więcej sklepów posiadających koncesję na alkohol w przeliczeniu na 1 tys., mieszkańców, niż wynosi średnia dla gminy, co może prowadzić do nasilenia problemów społecznych na tym terenie. Potwierdzają to także wskaźniki bazujące na ilości niebieskich kart i interwencji policji, które także są na osiedlu nr 1 wyższe niż w skali gminy. Również wyniki egzaminów ósmoklasistów na tym osiedlu były niższe od średnich uzyskiwanych w całej gminie.

W kwestii gospodarczej zdecydowana większość wskaźników kształtuje się na poziomie niższym niż średnia dla gminy. Widać wyraźne powiązanie sfery społecznej m.in wskaźników dotyczących zasiłków i wyników testów ósmoklasisty i sfery gospodarczej, w tym wskaźników związanych z liczbą osób bezrobotnych.

W sferze technicznej kluczowym problemem na terenie osiedla nr 1 jest stan zasobu mieszkaniowego. Udział budynków wzniesionych przed 1970 rokiem, a także budynków komunalnych niedostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi wymaganiami, znacząco przewyższa średnie wartości notowane w gminie Wyszki. Taka struktura zabudowy świadczy o wysokim stopniu degradacji tego obszaru, co uzasadnia konieczność jego objęcia kompleksowymi działaniami rewitalizacyjnymi.

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej jednym z istotnych problemów na terenie osiedla nr 1 jest znacznie wyższy niż średnia dla gminy wskaźnik udziału terenów zieleni nieurządzonej, co wskazuje na niewystarczające zagospodarowanie przestrzeni publicznej. Dodatkowo, na analizowanym obszarze występuje stosunkowo duża liczba punktów prowadzących działalność związaną z grami losowymi oraz oferujących nieuregulowane formy udzielania kredytów. Zauważalny jest również deficyt infrastruktury rekreacyjnej – liczba placów zabaw dla dzieci jest niższa niż przeciętnie w gminie.

Niska jakość zagospodarowania przestrzeni, obecność ryzykownych form działalności gospodarczej oraz ograniczony dostęp do bezpiecznych miejsc rekreacji negatywnie wpływają na warunki życia mieszkańców i pogłębiają problemy społeczne, co jednoznacznie wskazuje na potrzebę rewitalizacji tego podobszaru.

Osiedle nr 1 narażone jest także na złą jakość powietrza – zanieczyszczenie pyłami PM_{2,5} jest zdecydowanie wyższe niż średnia dla gminy i istotnie przekracza dopuszczalną normę.

Na stwierdzoną poprzednio koncentrację negatywnych zjawisk społecznych nakładają się zarówno problemy funkcjonalno-przestrzenne, ale także problemy techniczne, przejawiające się w złym stanie budynków mieszkalnych. Zestawienie średnich wartości wskaźników dla podobszaru I oraz gminy przedstawia Tabela 12.

Na osiedlu nr 1 znajduje się jednak wiele instytucji, stanowiących lokalny potencjał, takich jak: Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej, Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna, świetlica środowiskowa „Słoneczna”, Ośrodek Pomocy Społecznej, Centrum Usług Wspólnych oraz Środowiskowy Dom Samopomocy „SOTERIA”. Pomimo występowania licznych problemów społeczno-przestrzennych, osiedle nr 1 posiada istotne atuty, które mogą stanowić punkt wyjścia dla działań rewitalizacyjnych. Obecność wielu instytucji publicznych w centralnej części podobszaru świadczy o dużym potencjale usługowym tego terenu, szczególnie w zakresie pomocy społecznej, opieki zdrowotnej, kultury oraz wsparcia osób wymagających szczególnej opieki. Taka koncentracja usług publicznych sprzyja tworzeniu lokalnej sieci współpracy oraz umożliwia rozwój działań aktywizujących i integrujących społeczność lokalną.

Tabela 12. Wskaźniki dla podobszaru I gminy Wyszków

Nazwa wskaźnika	Wartość dla podobszaru	Wartość dla gminy
SFERA SPOŁECZNA		
Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. mieszkańców	19,57	15,38
Wysokość przyznanych świadczeń w zł na 1 tys. mieszkańców	133 788,60 zł	116 274,56 zł
Liczba świadczeń na 1 tys. mieszkańców	2201,96	1734,11
Punkty sprzedaży alkoholu (PKD 47.25.Z) na 1 tys. mieszkańców	2,67	1,83
Niebieskie karty na 1 tys. mieszkańców	5,78	3,96
Interwencje policji na 1 tys. mieszkańców	385,86	140,02
Średni wynik egzaminu ósmoklasisty [%]	53,31	54,84
Frekwencja wyborcza (samorządowe 2024)	56,64%	53%
SFERA GOSPODARCZA		
Przedsiębiorcy wprowadzeni do rejestru na 1 tys. mieszkańców	8,01	4,90
Przedsiębiorcy wykreśleni z rejestru na 1 tys. mieszkańców	4,45	3,02
Liczba bezrobotnych na 1 tys. mieszkańców	17,79	13,23

Nazwa wskaźnika	Wartość dla podobszaru	Wartość dla gminy
Liczba bezrobotnych z wykształceniem podstawowym na 1 tys. mieszkańców	1,33	1,77
Liczba bezrobotnych kobiet na 1 tys. mieszkańców	8,45	6,90
Liczba bezrobotnych poniżej 30 roku życia na 1 tys. mieszkańców	5,34	3,93
Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia na 1 tys. mieszkańców	3,11	3,07
SFERA TECHNICZNA		
Budynki wybudowane przed 1970 rokiem na 1 tys. mieszkańców	0,89	0,33
Długość nieutwardzonych dróg na 1000 m ² powierzchni jednostki	3,45	4,29
Budynki mieszkalne komunalne niedostosowane do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami na 1 tys. mieszkańców	1,33	0,09
SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA		
Zieleń nieurządzona na 1 tys. powierzchni	42,37	6,47
Liczba zabytków na 1 tys. mieszkańców	3,56	2,70
Podmioty działające w podsekcji 92.00.Z PKD 2007 na 1 tys. mieszkańców	0,44	0,25
Podmioty działające w podsekcji 64.92.Z PKD 2007 na 1 tys. mieszkańców	0,89	0,38
Place zabaw na 1 tys. mieszkańców	0,44	1,31
Liczba przystanków w przeliczeniu na 1 tys. metrów dróg	0,49	0,22
SFERA ŚRODOWISKOWA		
Obszary objęte ochroną akustyczną na 1 tys. powierzchni	142,05	63,48
Zanieczyszczenie powietrza PM _{2,5}	13,04	11,56
Budynki z indywidualnymi źródłami ciepła na paliwa stałe na 1 tys. mieszkańców	14,23	157,41
Budynki mieszkalne pokryte płytami azbestowymi na 1 tys. mieszkańców	13,79	315,87

Źródło: opracowanie własne

Podobszar rewitalizacji II obejmuje obszar osiedla nr 9 i 12, co zostało przedstawione na mapie 36. Podobszar charakteryzuje się powierzchnią 0,42 km² oraz liczbą ludności wynoszącą 4261 osób.

Mapa 34. Podobszar rewitalizacji II – osiedla nr 9 i nr 12

Źródło: opracowanie własne

Na podobszarze II także występuje nagromadzenie negatywnych zjawisk w sferze społecznej. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej, wysokość świadczeń oraz liczba świadczeń są zdecydowanie wyższe od średniej dla gminy. Wysokie wykorzystanie systemu wsparcia społecznego sugeruje kumulację problemów społecznych – takich jak bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność, samotne rodzicielstwo czy uzależnienia. Potwierdza się to w liczbie interwencji policji i niebieskich kartach. Bardzo wysokie wskaźniki w tym zakresie może świadczyć o nasilonej przestępczości, zakłóceniach porządku publicznego oraz konfliktach sąsiedzkich i rodzinnych, co pogłębia poczucie zagrożenia i obniża komfort życia mieszkańców.

Liczne problemy w sferze społecznej nie mają w tym przypadku przełożenia na sferę gospodarczą. Wskaźniki gospodarcze dla tego obszaru pozostają na lepszym poziomie niż średnie wartości notowane w gminie.

W obszarze sfery technicznej najistotniejszym wyzwaniem pozostaje wiek zasobu mieszkaniowego, który w analizowanych jednostkach wykazuje znacząco wyższy wskaźnik niż średnia gminna. Problem ten jest skoncentrowany na terenie osiedla nr 9. Zróżnicowanie to wskazuje na potrzebę pilnych działań rewitalizacyjnych, mających na celu modernizację istniejących budynków mieszkalnych. Starszy zasób mieszkaniowy wiąże się często z szeregiem problemów technicznych, takich jak niska efektywność energetyczna, co wpływa nie tylko na komfort życia mieszkańców, ale także generuje wyższe koszty eksploatacyjne.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna pozostaje na stosunkowo dobrym poziomie w porównaniu do średniej gminy.

W obszarze sfery środowiskowej najpoważniejszym problemem jest zanieczyszczenie powietrza. Poziom zanieczyszczenia przekracza zarówno średnią wartość gminną, jak i dopuszczalne normy, co stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia mieszkańców oraz jakości ich życia. Szczególne nasilenie problemów środowiskowych występuje na terenie osiedla 12.

Obszar objęty rewitalizacją charakteryzuje się istotnymi atutami, które mogą przyczynić się do rozwoju społeczno-gospodarczego. W porównaniu do średnich wartości w gminie, liczba osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym, kobiet, a także osób poniżej 30. roku życia oraz powyżej 50. roku życia jest znacznie niższa, a średnie wyniki testów ósmoklasisty wyższe. Taki profil demograficzny sugeruje potencjalnie bardziej stabilną sytuację na rynku pracy i w dziedzinie edukacji, co może sprzyjać wdrażaniu działań prospołecznych i rozwojowych w obszarze zawodowym. Dodatkowo, na terenie tego obszaru nie występują zakłady losowe. Ważnym elementem, który może stać się motorem rozwoju kulturalnego i społecznego, jest obecność "Hutnika" - Wyszowskiego Ośrodka Kultury, który pełni istotną rolę w integracji mieszkańców i promowaniu działań na rzecz lokalnej społeczności. Obecność tej instytucji może stanowić fundament dla dalszej aktywizacji mieszkańców, rozwijania ofert kulturalnych i edukacyjnych, a także budowania więzi społecznych. Zestawienie średnich wartości wskaźników dla podobszaru II oraz gminy przedstawia Tabela 13.

Tabela 13. Wskaźniki dla podobszaru II gminy Wyszów

Nazwa wskaźnika	Wartość dla podobszaru	Wartość dla gminy
SFERA SPOŁECZNA		
Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. mieszkańców	29,27	15,38
Wysokość przyznanych świadczeń w zł na 1 tys. mieszkańców	239 767,51 zł	116 274,56 zł
Liczba świadczeń na 1 tys. mieszkańców	6117,49	1734,11
Punkty sprzedaży alkoholu (PKD 47.25.Z) na 1 tys. mieszkańców	3,27	1,83
Niebieskie karty na 1 tys. mieszkańców	4,46	3,96
Interwencje policji na 1 tys. mieszkańców	217,56	140,02
Średni wynik egzaminu ósmoklasisty [%]	59,74	54,84
Frekwencja wyborcza (samorządowe 2024)	49%	53%
SFERA GOSPODARCZA		
Przedsiębiorcy wprowadzeni do rejestru na 1 tys. mieszkańców	3,11	4,90
Przedsiębiorcy wykreśleni z rejestru na 1 tys. mieszkańców	2,27	3,02
Liczba bezrobotnych na 1 tys. mieszkańców	7,17	13,23
Liczba bezrobotnych z wykształceniem podstawowym na 1 tys. mieszkańców	0,69	1,77
Liczba bezrobotnych kobiet na 1 tys. mieszkańców	3,92	6,90
Liczba bezrobotnych poniżej 30 roku życia na 1 tys. mieszkańców	1,61	3,93
Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia na 1 tys. mieszkańców	2,08	3,07
SFERA TECHNICZNA		
Budynki wybudowane przed 1970 rokiem na 1 tys. mieszkańców	1,72	0,33
Długość nieutwardzonych dróg na 1000 m ² powierzchni jednostki	0,33	4,29
Budynki mieszkalne komunalne niedostosowane do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami na 1 tys. mieszkańców	0,00	0,09
SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA		
Zieleń nieurządzona na 1 tys. powierzchni	0,00	6,47
Liczba zabytków na 1 tys. mieszkańców	0,45	2,70

Nazwa wskaźnika	Wartość dla podobszaru	Wartość dla gminy
Podmioty działające w podsekcji 92.00.Z PKD 2007 na 1 tys. mieszkańców	0,00	0,25
Podmioty działające w podsekcji 64.92.Z PKD 2007 na 1 tys. mieszkańców	0,22	0,38
Place zabaw na 1 tys. mieszkańców	0,67	1,31
Liczba przystanków w przeliczeniu na 1 tys. metrów dróg	0,67	0,22
SFERA ŚRODOWISKOWA		
Obszary objęte ochroną akustyczną na 1 tys. powierzchni	277,66	63,48
Zanieczyszczenie powietrza PM2,5	12,27	11,56
Budynki z indywidualnymi źródłami ciepła na paliwa stałe na 1 tys. mieszkańców	6,44	157,41
Budynki mieszkalne pokryte płytami azbestowymi na 1 tys. mieszkańców	2,82	315,87

Źródło: opracowanie własne

Podobszar rewitalizacji III obejmuje obszar osiedla nr Rybienko Leśne-Latoszek, przedstawionego na mapie 37. Podobszar charakteryzuje się powierzchnią 2,18 km² oraz liczbą ludności wynoszącą 1 543 osób.

Mapa 35. Podobszar rewitalizacji III - osiedle Rybienko Leśne-Latoszek

Źródło: opracowanie własne

Podobszar III także charakteryzuje się kumulacją wielu negatywnych zjawisk w sferze funkcjonalnej. Na tym obszarze występuje stosunkowo dużo punktów sprzedaży alkoholu w porównaniu do średniej gminnej. Wysoka dostępność punktów posiadających koncesję na sprzedaż alkoholu istotnie wpływa na jakość przestrzeni, potęguje problemy społeczne oraz

obniża poczucie bezpieczeństwa. Nasilone problemy porządkowe lub konflikty społeczne widoczne są w wysokim wskaźniku interwencji policji. Obszar ten charakteryzuje się także zdecydowanie niższymi wynikami testów ósmoklasisty niż wynosi średnia dla gminy Wyszaków.

W obszarze gospodarczym dostrzegane są wyraźne powiązania z problemami występującymi w sferze społecznej. Na terenie osiedla Rybienko Leśne-Latoszek odnotowuje się wysoki wskaźnik osób bezrobotnych posiadających wykształcenie podstawowe, co stanowi istotne wyzwanie w kontekście aktywizacji zawodowej mieszkańców. Dodatkowo, sytuacja gospodarcza na tym obszarze wypada gorzej w porównaniu do średnich wartości dla całej gminy – zarejestrowano tam mniej nowych przedsiębiorstw, a jednocześnie odnotowano wyższy wskaźnik wyrejestrowania działalności gospodarczej.

Na podobszarze III występuje znaczna liczba dróg nieutwardzonych, co wskazuje na niewystarczający poziom infrastruktury transportowej w tej części obszaru. Tego rodzaju nawierzchnie mogą powodować trudności w komunikacji oraz ograniczać dostępność niektórych terenów. W dłuższym okresie może to także wpływać na spadek atrakcyjności inwestycyjnej tego obszaru, a także na jakość życia mieszkańców.

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej występuje szereg problemów, które wymagają uwagi. Na terenie osiedla zauważalny jest wysoki udział niezagospodarowanych terenów zielonych, co ogranicza możliwości rekreacyjne mieszkańców oraz wpływa na estetykę przestrzeni publicznej. Ponadto, liczba placów zabaw dla dzieci jest niewielka w porównaniu do średniej gminnej, co stanowi istotny deficyt w zakresie infrastruktury dla najmłodszych. Dodatkowo, na tym obszarze znajduje się stosunkowo duża liczba podmiotów zajmujących się działalnością parabankową i pożyczkową, co może prowadzić do licznych problemów społecznych.

W kwestii środowiska Rybienko Leśne-Latoszek narażone jest przede wszystkim na zanieczyszczenie powietrza. Stężenie pyłów PM_{2,5} jest wyższe niż średnia gminna i dopuszczalna norma.

Na osiedlu Rybienko Leśne-Latoszek w Wyszakowie szczególnie wyraźnie dostrzegane jest nasilenie problemów w sferze społecznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej. Wskazuje to na pilną potrzebę interwencji, której celem będzie poprawa jakości życia mieszkańców poprzez kompleksowe działania rewitalizacyjne, obejmujące zarówno wsparcie społeczne, jak i poprawę infrastruktury przestrzennej. Zestawienie średnich wartości wskaźników dla podobszaru III oraz gminy przedstawia Tabela 14.

Pomimo występowania pewnych niekorzystnych zjawisk społeczno-gospodarczych, podobszar Rybienko Leśne-Latoszek charakteryzuje się wyraźnymi potencjałami rozwojowymi, które mogą stanowić solidną podstawę do prowadzenia działań rewitalizacyjnych o charakterze wzmacniającym i integrującym. Przede wszystkim, osiedle to posiada duże walory krajobrazowe i przestrzenne, wynikające z jego położenia w pobliżu rzeki Bug, w otoczeniu zieleni oraz niskiej, willowej zabudowy o charakterze letniskowym. Teren ten przez dekady pełnił funkcję ośrodka turystyczno-wypoczynkowego, co znajduje odzwierciedlenie zarówno w układzie urbanistycznym, jak i w obecności licznych obiektów zabytkowych tj. Willa "Siewierzanka" czy kościół pw. Matki Bożej Królowej Polski. Właściwie zaplanowane działania rewitalizacyjne, które będą ukierunkowane na poprawę funkcjonowania przestrzeni publicznych, bezpieczeństwa oraz rozwój oferty społeczno-kulturalnej – mogą przyczynić się do aktywizacji lokalnej społeczności i wzmocnienia tożsamości tego podobszaru.

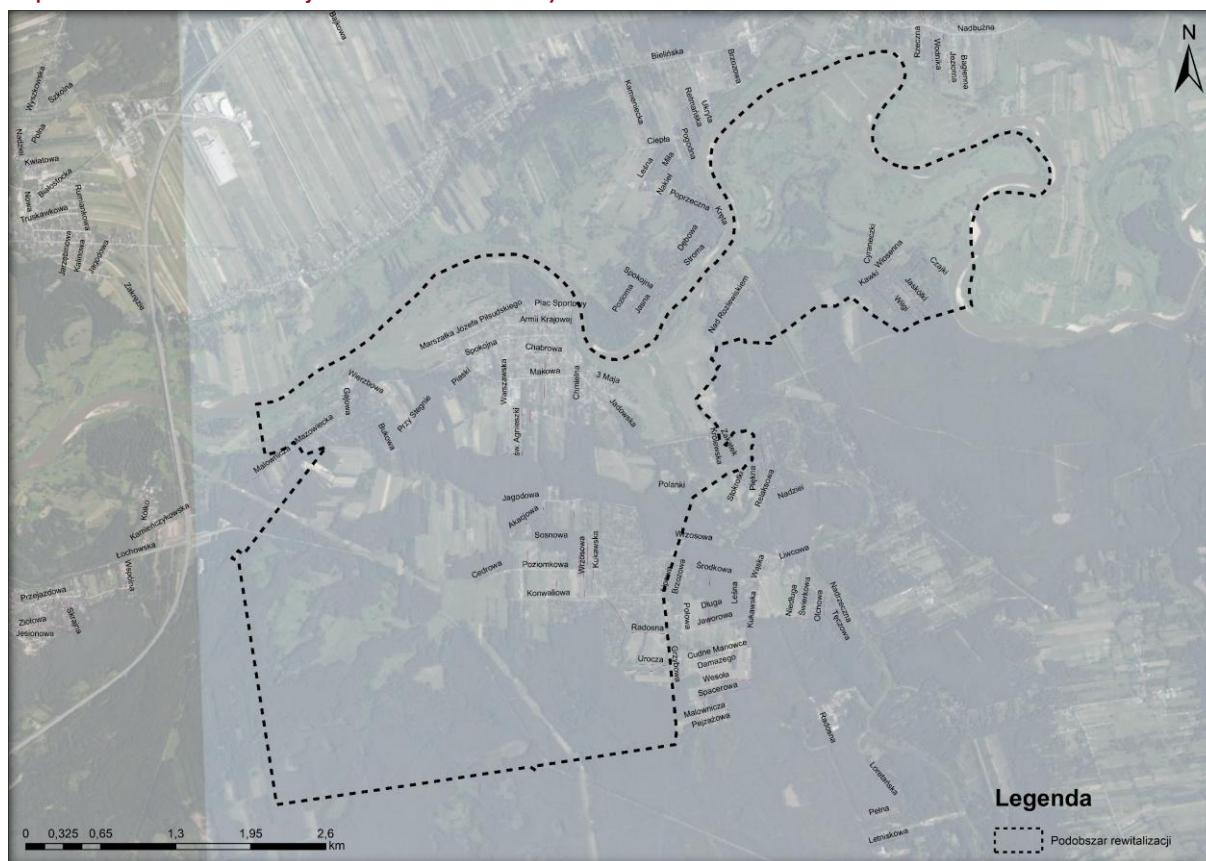
Tabela 14. Wskaźniki dla podobszaru III gminy Wyszków

Nazwa wskaźnika	Wartość dla podobszaru	Wartość dla gminy
SFERA SPOŁECZNA		
Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. mieszkańców	9,72	15,38
Wysokość przyznanych świadczeń w zł na 1 tys. mieszkańców	94 087,32 zł	116 274,56 zł
Liczba świadczeń na 1 tys. mieszkańców	1383,02	1734,11
Punkty sprzedaży alkoholu (PKD 47.25.Z) na 1 tys. mieszkańców	5,83	1,83
Niebieskie karty na 1 tys. mieszkańców	1,94	3,96
Interwencje policji na 1 tys. mieszkańców	264,85	140,02
Średni wynik egzaminu ósmoklasisty [%]	45,41	54,84
Frekwencja wyborcza (samorządowe 2024)	55,81%	53%
SFERA GOSPODARCZA		
Przedsiębiorcy wprowadzeni do rejestru na 1 tys. mieszkańców	4,54	4,90
Przedsiębiorcy wykreśleni z rejestru na 1 tys. mieszkańców	3,89	3,02
Liczba bezrobotnych na 1 tys. mieszkańców	11,67	13,23
Liczba bezrobotnych z wykształceniem podstawowym na 1 tys. mieszkańców	3,89	1,77
Liczba bezrobotnych kobiet na 1 tys. mieszkańców	5,83	6,90
Liczba bezrobotnych poniżej 30 roku życia na 1 tys. mieszkańców	2,59	3,93
Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia na 1 tys. mieszkańców	1,94	3,07
SFERA TECHNICZNA		
Budynki wybudowane przed 1970 rokiem na 1 tys. mieszkańców	0	0,33
Długość nieutwardzonych dróg na 1000 m ² powierzchni jednostki	5,06	4,29
Budynki mieszkalne komunalne niedostosowane do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami na 1 tys. mieszkańców	0	0,09
SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA		
Zieleń nieurządzona na 1 tys. powierzchni	35,39	6,47
Liczba zabytków na 1 tys. mieszkańców	9,72	2,70
Podmioty działające w podsekcji 92.00.Z PKD 2007 na 1 tys. mieszkańców	0	0,25
Podmioty działające w podsekcji 64.92.Z PKD 2007 na 1 tys. mieszkańców	0,65	0,38
Place zabaw na 1 tys. mieszkańców	0,65	1,31
Liczba przystanków w przeliczeniu na 1 tys. metrów dróg	0,39	0,22
SFERA ŚRODOWISKOWA		
Obszary objęte ochroną akustyczną na 1 tys. powierzchni	15,91	63,48
Zanieczyszczenie powietrza PM _{2,5}	12,59	11,56
Budynki z indywidualnymi źródłami ciepła na paliwa stałe na 1 tys. mieszkańców	101,75	157,41
Budynki mieszkalne pokryte płytami azbestowymi na 1 tys. mieszkańców	94,62	315,87

Źródło: opracowanie własne

Podobszar rewitalizacji IV obejmuje obszar sołectwa Kamieńczyk, przedstawionego na mapie 38. Podobszar charakteryzuje się powierzchnią 19,18 km² oraz liczbą ludności wynoszącą 635 osób. Jest to jednostka o największej powierzchni i najmniejszej liczbie ludności wśród podobszarów rewitalizacji.

Mapa 36. Podobszar rewitalizacji IV - sołectwo Kamieńczyk

Źródło: opracowanie własne

Podobszar IV jest jedynym terenem rewitalizacji, który ma charakter wiejski. Jego wybór był uwarunkowany silnym skumulowaniem negatywnych zjawisk we wszystkich analizowanych sferach.

W sferze społecznej wartości każdego ze wskaźników, oprócz frekwencji wyborczej, były zdecydowanie gorsze niż wynosi średnia dla gminy. Wysokie wskaźniki korzystania z pomocy społecznej, większa liczba interwencji policji i Niebieskich Kart, a także niższe wyniki edukacyjne w porównaniu do średniej gminnej wskazują na kumulację problemów społecznych oraz ich wzajemne oddziaływanie. Duża dostępność alkoholu może także pogłębiać m.in. dysfunkcje rodzinne i problemy z bezpieczeństwem.

W sferze gospodarczej najbardziej niepokojącym zjawiskiem jest liczba osób bezrobotnych na terenie sołectwa. Wyższy poziom bezrobocia, zwłaszcza wśród osób z niskim wykształceniem i w starszych grupach wiekowych, może mieć bezpośredni związek z wysokim korzystaniem z pomocy społecznej. Ogranicza to też aktywność lokalnej gospodarki, w której zostało zarejestrowanych mniej przedsiębiorstw niż średnio w gminie.

W sferze technicznej na obszarze sołectwa Kamieńczyk znajduje się stosunkowo dużo, w porównaniu do średniej, budynków wybudowanych przed 1970 rokiem. Zły stan techniczny zabudowy może być czynnikiem sprzyjającym ubóstwu energetycznemu, szczególnie w przypadku gospodarstw domowych o niskich dochodach. Dodatkowo na terenie Kamieńczyka znajduje się stosunkowo dużo dróg nieutwardzonych, co może obniżyć mobilność mieszkańców.

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej widoczny jest niedostatek przystanków komunikacji publicznej w stosunku do średniej gminy, co potwierdza możliwość wykluczenia komunikacyjnego wśród mieszkańców Kamieńczyka. Dodatkowo sołectwo charakteryzuje się stosunkowo wysokim wskaźnikiem zieleni nieurządzonej, która może obniżać atrakcyjność tej jednostki.

W sferze środowiskowej Kamieńczyk wyróżnia się bardzo wysokim udziałem budynków z indywidualnymi źródłami ciepła na paliwa stałe oraz budynków pokrytych płytami azbestowymi. Sytuacja ta stanowi zagrożenie zarówno dla jakości powietrza, jak i dla zdrowia mieszkańców, a jednocześnie wymaga znaczących nakładów na modernizację infrastruktury grzewczej i usuwanie azbestu. Może także istotnie wpływać na atrakcyjność tego obszaru. Zestawienie średnich wartości wskaźników dla podobszaru IV oraz gminy przedstawia Tabela 15.

Sołectwo Kamieńczyk ma bogatą historię sięgającą średniowiecza. Stanowi obszar o wysokim potencjale kulturowym, przyrodniczym i turystycznym. Dawniej Kamieniec Mazowiecki, o zachowanym układzie rynku i wyjątkowo dużej liczbie zabytków, dysponuje silnym kapitałem kulturowym, który można wykorzystać w działaniach rewitalizacyjnych. Położenie w zakolu rzeki Bug, w otoczeniu Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego, sprzyja rozwojowi turystyki przyrodniczej i rekreacyjnej. W podobszarze rewitalizacji pozytywnie wyróżniają się wskaźniki, takie jak wysoka liczba placów zabaw, brak działalności w zakresie gier losowych i parabankowej. Dodatkowo na terenie sołectwa organizowane są wydarzenia kulturalne, m.in. Festiwalu Miodu i Chleba, które integrują społeczność i przyciągają odwiedzających. Silna tożsamość lokalna, zakorzeniona w tradycjach flisackich i kurpiowskich, stanowi dodatkowy atut przy planowaniu projektów odwołujących się do dziedzictwa regionu. Te elementy, w połączeniu z aktywnością społeczną, tworzą solidną bazę do działań rewitalizacyjnych, które mogą wzmacniać atrakcyjność Kamieńczyka, poprawiać jakość życia mieszkańców i wspierać lokalną gospodarkę.

Tabela 15. Wskaźniki dla podobszaru IV gminy Wyszków

Nazwa wskaźnika	Wartość dla podobszaru	Wartość dla gminy
SFERA SPOŁECZNA		
Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. mieszkańców	22,05	15,38
Wysokość przyznanych świadczeń w zł na 1 tys. mieszkańców	154 519,31 zł	116 274,56 zł
Liczba świadczeń na 1 tys. mieszkańców	1977,95	1734,11
Punkty sprzedaży alkoholu (PKD 47.25.Z) na 1 tys. mieszkańców	4,72	1,83
Niebieskie karty na 1 tys. mieszkańców	6,30	3,96
Interwencje policji na 1 tys. mieszkańców	176,27	140,02
Średni wynik egzaminu ósmoklasisty [%]	45,41	54,84
Frekwencja wyborcza (samorządowe 2024)	58,91%	53%
SFERA GOSPODARCZA		
Przedsiębiorcy wprowadzeni do rejestru na 1 tys. mieszkańców	4,72	4,90
Przedsiębiorcy wykreśleni z rejestru na 1 tys. mieszkańców	1,57	3,02
Liczba bezrobotnych na 1 tys. mieszkańców	15,75	13,23
Liczba bezrobotnych z wykształceniem podstawowym na 1 tys. mieszkańców	3,15	1,77
Liczba bezrobotnych kobiet na 1 tys. mieszkańców	6,30	6,90
Liczba bezrobotnych poniżej 30 roku życia na 1 tys. mieszkańców	3,15	3,93

Nazwa wskaźnika	Wartość dla podobszaru	Wartość dla gminy
Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia na 1 tys. mieszkańców	6,30	3,07
SFERA TECHNICZNA		
Budynki wybudowane przed 1970 rokiem na 1 tys. mieszkańców	1,57	0,33
Długość nieutwardzonych dróg na 1000 m ² powierzchni jednostki	5,14	4,29
Budynki mieszkalne komunalne niedostosowane do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami na 1 tys. mieszkańców	0	0,09
SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA		
Zieleń nieurządzona na 1 tys. powierzchni	15,01	6,47
Liczba zabytków na 1 tys. mieszkańców	12,60	2,70
Podmioty działające w podsekcji 92.00.Z PKD 2007 na 1 tys. mieszkańców	0	0,25
Podmioty działające w podsekcji 64.92.Z PKD 2007 na 1 tys. mieszkańców	0	0,38
Place zabaw na 1 tys. mieszkańców	4,72	1,31
Liczba przystanków w przeliczeniu na 1 tys. metrów dróg	0,07	0,22
SFERA ŚRODOWISKOWA		
Obszary objęte ochroną akustyczną na 1 tys. powierzchni	1,85	63,48
Zanieczyszczenie powietrza PM _{2,5}	11,00	11,56
Budynki z indywidualnymi źródłami ciepła na paliwa stałe na 1 tys. mieszkańców	267,72	157,41
Budynki mieszkalne pokryte płytami azbestowymi na 1 tys. mieszkańców	628,35	315,87

Źródło: opracowanie własne

7. ELEMENTY GRAFICZNE

TABELE

Tabela 1. Wykaz ulic i miejscowości w jednostkach analitycznych gminy Wyszków	11
Tabela 2. Podstawowe dane dotyczące jednostek analitycznych gminy Wyszków	13
Tabela 3. Wskaźniki wykorzystane do zdiagnozowania zjawisk kryzysowych w sferze społecznej	16
Tabela 4. Wskaźniki wykorzystane do zdiagnozowania zjawisk kryzysowych w pozostałych sferach ...	17
Tabela 5. Wskaźniki wystandaryzowane w sferze społecznej	51
Tabela 6. Wskaźniki wystandaryzowane w sferze gospodarczej.....	52
Tabela 7. Wskaźniki wystandaryzowane w sferze przestrzenno-funkcjonalnej.....	53
Tabela 8. Wskaźniki wystandaryzowane w sferze technicznej oraz środowiskowej.....	54
Tabela 9. Wskaźnik syntetyczny w sferze społecznej.....	56
Tabela 10. Występowanie sytuacji kryzysowej w poszczególnych sferach w podziale na jednostki analityczne.....	57
Tabela 11. Podobszary rewitalizacji na terenie gminy Wyszków.....	60
Tabela 12. Wskaźniki dla podobszaru I gminy Wyszków	62
Tabela 13. Wskaźniki dla podobszaru II gminy Wyszków	65
Tabela 14. Wskaźniki dla podobszaru III gminy Wyszków.....	68
Tabela 15. Wskaźniki dla podobszaru IV gminy Wyszków	70

MAPY

Mapa 1. Lokalizacja gminy Wyszków na tle powiatu wyszkowskiego.....	5
Mapa 2. Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy Wyszków	6
Mapa 3. Podział gminy Wyszków na jednostki analityczne	8
Mapa 4. Liczba osób otrzymujących świadczenia z pomocy społecznej w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w podziale na jednostki analityczne	21
Mapa 5. Wysokość przyznawanych świadczeń pomocy społecznej w złotych w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w podziale na jednostki analityczne	22
Mapa 6. Liczba przyznawanych świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w podziale na jednostki analityczne	23
Mapa 7. Liczba punktów sprzedaży alkoholu (PKD 47.25.Z) w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w podziale na jednostki analityczne	24
Mapa 8. Liczba procedur niebieskiej karty w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w podziale na jednostki analityczne	25
Mapa 9. Liczba interwencji policji w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w podziale na jednostki analityczne.....	26
Mapa 10. Średni wynik egzaminów ósmoklasisty w podziale na jednostki analityczne.....	27
Mapa 11. Frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych w 2024 roku w podziale na jednostki analityczne.....	29
Mapa 12. Liczba nowych zarejestrowanych przedsiębiorców w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w podziale na jednostki analityczne	31
Mapa 13. Liczba przedsiębiorców wykreślonych z rejestru w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w podziale na jednostki analityczne	32
Mapa 14. Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w podziale na jednostki analityczne	33
Mapa 15. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w podziale na jednostki analityczne	34
Mapa 16. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych kobiet w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w podziale na jednostki analityczne	35
Mapa 17. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych poniżej 30 roku życia w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w podziale na jednostki analityczne	36

Mapa 18. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych powyżej 50 roku życia w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w podziale na jednostki analityczne	37
Mapa 19. Liczba budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1970 rokiem w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w podziale na jednostki analityczne	38
Mapa 20. Długość nieutwardzonych dróg w przeliczeniu na 1 000 m ² powierzchni jednostki analityczne	39
Mapa 21. Liczba komunalnych budynków mieszkalnych niedostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w podziale na jednostki analityczne ..	40
Mapa 22. Powierzchnia terenów zieleni nieurządzonej wskazanych w MPZP w obszarze zabudowanym w przeliczeniu na 1 000 m ² powierzchni w podziale na jednostki analityczne	41
Mapa 23. Liczba zabytków w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w podziale na jednostki analityczne	42
Mapa 24. Liczba podmiotów z podsekcji 92.00.Z PKD w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w podziale na jednostki analityczne	43
Mapa 25. Liczba podmiotów z podsekcji 64.92.Z PKD w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w podziale na jednostki analityczne	44
Mapa 26. Liczba placów zabaw w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w podziale na jednostki analityczne.....	45
Mapa 27. Liczba przystanków komunikacji publicznej w przeliczeniu na 1 000 metrów drogi w podziale na jednostki analityczne	46
Mapa 28. Powierzchnia obszarów objętych ochroną akustyczną w przeliczeniu na 1 000 m ² powierzchni w podziale na jednostki analityczne.....	47
Mapa 29. Średni roczny poziom zanieczyszczenia pyłem PM _{2,5} w podziale na jednostki analityczne...	48
Mapa 30. Liczba budynków z indywidualnymi źródłami ciepła na paliwa stałe w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w podziale na jednostki analityczne	49
Mapa 31. Liczba budynków mieszkalnych pokrytych płytami azbestowymi w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w podziale na jednostki analityczne	50
Mapa 32. Obszar zdegradowany na terenie gminy Wyszaków	58
Mapa 33. Obszar rewitalizacji na terenie gminy Wyszaków.....	60
Mapa 34. Podobszar rewitalizacji II – osiedla nr 9 i nr 12	64
Mapa 35. Podobszar rewitalizacji III - osiedle Rybienko Leśne-Latoszek	66
Mapa 36. Podobszar rewitalizacji IV - sołectwo Kamieńczyk.....	69

WYKRESY

Wykres 1. Podmioty gospodarcze klasyfikowane wg kryterium liczby pracujących w Wyszakowie w 2024 roku.....	30
Wykres 2. Liczba osób bezrobotnych przeliczona na 1 000 mieszkańców jednostki w latach 2020-2024	33